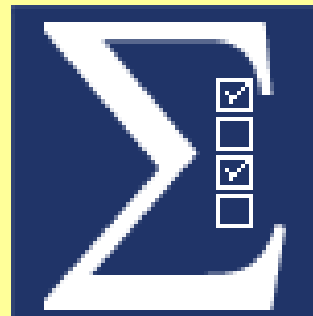

**КИЇВСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ
УНІВЕРСИТЕТ
ІМЕНІ ТАРАСА ШЕВЧЕНКА**

**Навчальна лабораторія з прикладних
соціологічних досліджень**

Факультет соціології

УНІВЕРСИТЕТСЬКЕ ДОСЛІДЖЕННЯ

UNIDOS – 13:

*У лютому 2009 року факультет соціології започаткував моніторингове опитування **UNIDOS** (Університетське ДОслідження), що виконується в межах навчальної практики студентів факультету один або два рази на рік. Опитувальник містить постійну (моніторингову) і змінну частини. Всього за цей час проведено 13 хвиль дослідження. Опитування проводять студенти старших курсів факультету соціології під керівництвом викладачів та за підтримки керівництва університету.*

Тринадцята хвиля дослідження була проведена з 1 по 28 вересня 2017 р. В межах цієї хвилі за стратифікованою випадковою вибіркою було опитано 924 студентів 2-6 курсів всіх факультетів та інститутів університету за виключенням Військового інституту та юридичного факультету.

**ДО 13-Ї ХВИЛИ ОПИТУВАННЯ UNIDOS БУЛО ВКЛЮЧЕНО НАСТУПНІ
ТЕМИ:**

1. МОТИВАЦІЯ ОТРИМАННЯ ВИЩОЇ ОСВІТИ	3
2. ПЛАНИ НА МАЙБУТНЄ ПІСЛЯ ЗАКІНЧЕННЯ НАВЧАННЯ В УНІВЕРСИТЕТІ	5
3. ОЧІКУВАННЯ СТУДЕНТІВ ЩОДО РИНКУ ПРАЦІ ТА ПОДАЛЬШОГО ПРАЦЕВЛАШТУВАННЯ	10
4. НАВЧАЛЬНА ТА НАУКОВО-ДОСЛІДНИЦЬКА АКТИВНІСТЬ СТУДЕНТІВ	18
5. ТРУДОВА АКТИВНІСТЬ СТУДЕНТІВ ПІД ЧАС НАВЧАННЯ	29
6. ГРОМАДСЬКА АКТИВНІСТЬ ТА ДОЗВІЛЯ	32
7. ЗАДОВОЛЕНІСТЬ СТУДЕНТІВ НАВЧАЛЬНИМИ ТА ПОЗАНАВЧАЛЬНИМИ ПРОЦЕСАМИ	37
8. ОЦІНКА ОТРИМУВАНИХ КОМПЕТЕНЦІЙ	44
9. НЕЧЕСНА ПОВЕДІНКА: ПРАКТИКА ПЛАГІАТУ І СПИСУВАННЯ	48
10. СТАВЛЕННЯ СТУДЕНТІВ ДО РЕФОРМ У ВИЩІЙ ОСВІТІ	50
11. СОЦІАЛЬНО-ДЕМОГРАФІЧНИЙ ПОРТРЕТ СТУДЕНТІВ УНІВЕРСИТЕТУ	51
12. ОДНОВИМІРНІ РОЗПОДІЛИ ВІДПОВІДЕЙ НА ЗАПИТАННЯ АНКЕТИ	58

МОТИВАЦІЯ ОТРИМАННЯ ВИЩОЇ ОСВІТИ

В якості визначальних мотивів отримання вищої освіти серед студентів виділяються як пізнавальні мотиви, так і мотиви, пов'язані з баченням подальших кар'єрних перспектив. Так, найбільш важливими мотивами отримання вищої освіти для студентів університету з року в рік залишаються: *бажання загалом бути освіченою людиною* (5,83 бала за шкалою від 1 до 7), *отримати цікаву роботу* (5,59 балів), *мати надійний прибуток* (5,45 балів), *розвивати власні ідеї та думки* (5,44 балів) та *отримати гарну академічну освіту* (5,3 бала). У порівнянні з минулими роками тенденція незмінна – вищевказані мотиви займають стійкі позиції у якості найбільш значущих для студентів. Найменш значущими причинами для отримання вищої освіти стали: *бажання не відставати від друзів* (2,84 бала), *не йти до армії* (3,05 бала), *відтягнути початок самостійної роботи* (3,29 бала) (див. Рисунок 1).

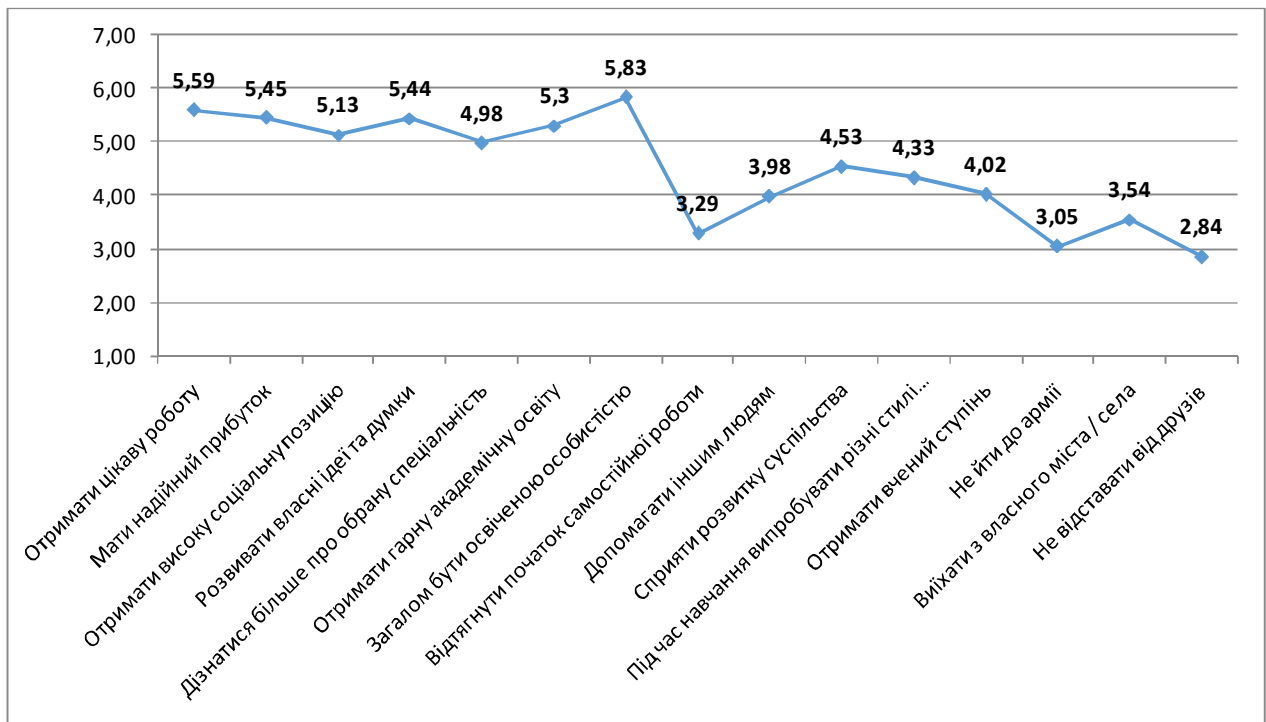

Рисунок 1. *Мотивація отримання вищої освіти* (середній бал за 7-ми бальною шкалою, де 1 – не корисно, 7 – дуже корисно)

Слід зауважити, що попри збереження пріоритетності вищевказаних мотивів протягом всього часу проведення університетського моніторингу, значення відповідних показників мають тенденцію до зниження. Крім того, досить чітко спостерігається зниження значущості мотивів отримання високої соціальної позиції та вченого ступеню. Натомість, зростає значення показника, який характеризує можливість не йти до армії (що особливо помітно на даних двох останніх років – 3,05 та 2,93 бала при середньому значенні показника 2,7 бала).

Аналізуючи особливості мотивації отримання вищої освіти серед студентів різних факультетів, виявилось, що для студентів соціально-гуманітарних факультетів більш вираженою є мотивація *отримати високу соціальну позицію, розвивати власні ідеї та думки, загалом бути освіченою особою* та *допомогати іншим людям*, тоді як для студентів природничо-технічних

факультетів більш важливим стало бажання *не йти до армії, виїхати з власного міста/села та не відставати від друзів* (див. Рисунок 2).

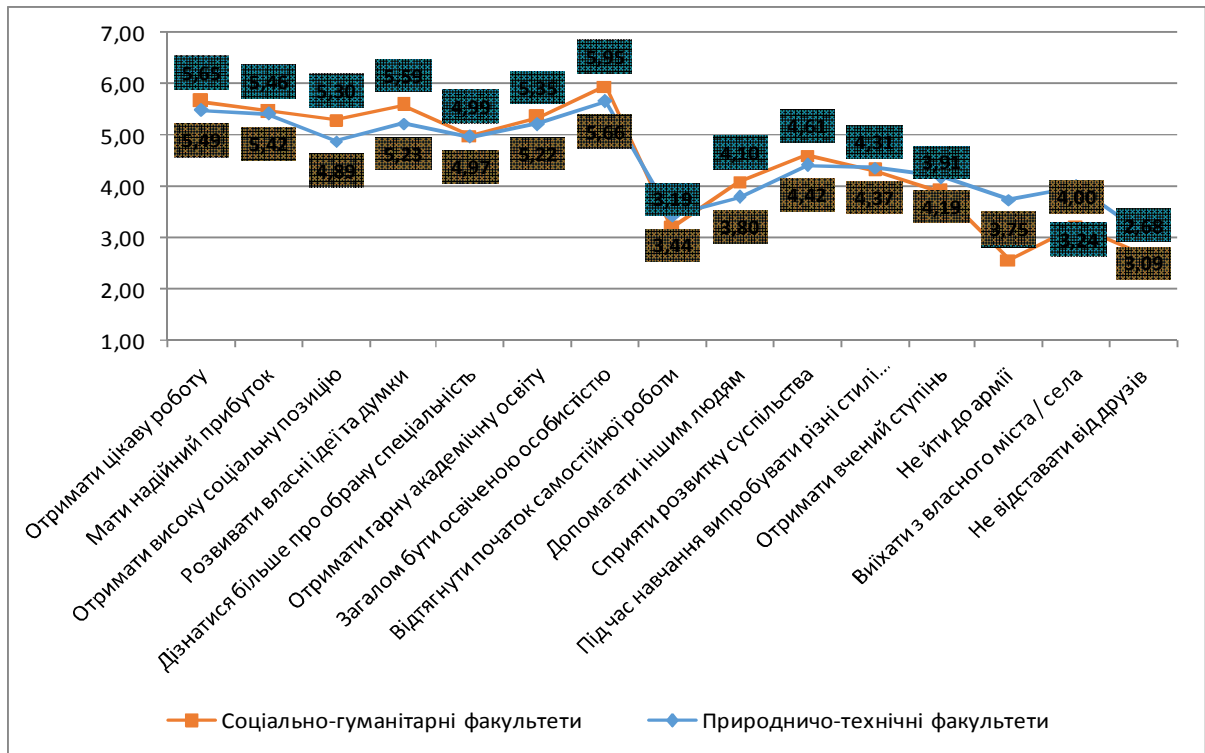

Рисунок 2. Мотивація отримання вищої освіти серед студентів факультетів різного спрямування (середній бал за 7-ми бальною шкалою, де 1 – не корисно, 7 – дуже корисно)

Розглядаючи мотивацію отримання вищої освіти серед студентів різного року навчання, можна спостерігати наступне: студенти 2-3 курсів частіше *прагнуть отримати цікаву роботу* у порівнянні з іншими курсами. Натомість, студенти 4-го курсу найрідше керуються пізнавальними мотивами та такими, що пов'язані із суспільно-корисною діяльністю. Крім того, у них менш виражене бажання *не йти до армії*. Для студентів магістратури більш вираженим є мотив *отримати вчений ступінь та не відставити від друзів*. Водночас чим старший курс, тим частіше у якості важливого мотиву студенти відзначають можливість *відтягнути початок самостійної роботи* (див. Таблицю 1).

Таблиця 1. Мотивація отримання вищої освіти серед студентів різних курсів навчання (середній бал за 7-ми бальною шкалою, де 1 – не корисно, 7 – дуже корисно)

	2-3 курс	4 курс	ОР "магістр-1 рік навчання", "магістр-2 рік навчання"
Отримати цікаву роботу	5,73	5,32	5,53
Мати надійний прибуток	5,54	5,31	5,36
Отримати високу соціальну позицію	5,2	4,9	5,18
Розвивати власні ідеї та думки	5,45	5,31	5,53
Дізнатися більше про обрану спеціальність	4,98	4,88	5,05
Отримати гарну академічну освіту	5,35	4,98	5,45

**UNIDOS 13: опитування студентів Київського національного університету імені Тараса Шевченка
вересень 2017**

Загалом бути освіченою особистістю	5,87	5,58	5,96
Відтягнути початок самостійної роботи	3,07	3,35	3,68
Допомагати іншим людям	3,92	3,89	4,16
Сприяти розвитку суспільства	4,55	4,27	4,71
Під час навчання випробувати різні стилі життя	4,41	4,15	4,34
Отримати вчений ступінь	3,92	3,75	4,41
Не йти до армії	3,09	2,74	3,23
Виїхати з власного міста / села	3,57	3,34	3,65
Не відставати від друзів	2,76	2,7	3,12

Мотивація отримання вищої освіти серед дівчат та хлопців істотно відрізняється. Так, для дівчат такі причини здобуття вищої освіти як *отримання цікавої роботи, високої соціальної позиції, бажання мати надійний прибуток* є дещо більш важливими ніж для хлопців. Натомість, для хлопців є більш значущою можливість *не йти до армії* (що є цілком зрозумілим) та *не відставати від друзів* (див. Рисунок 3).

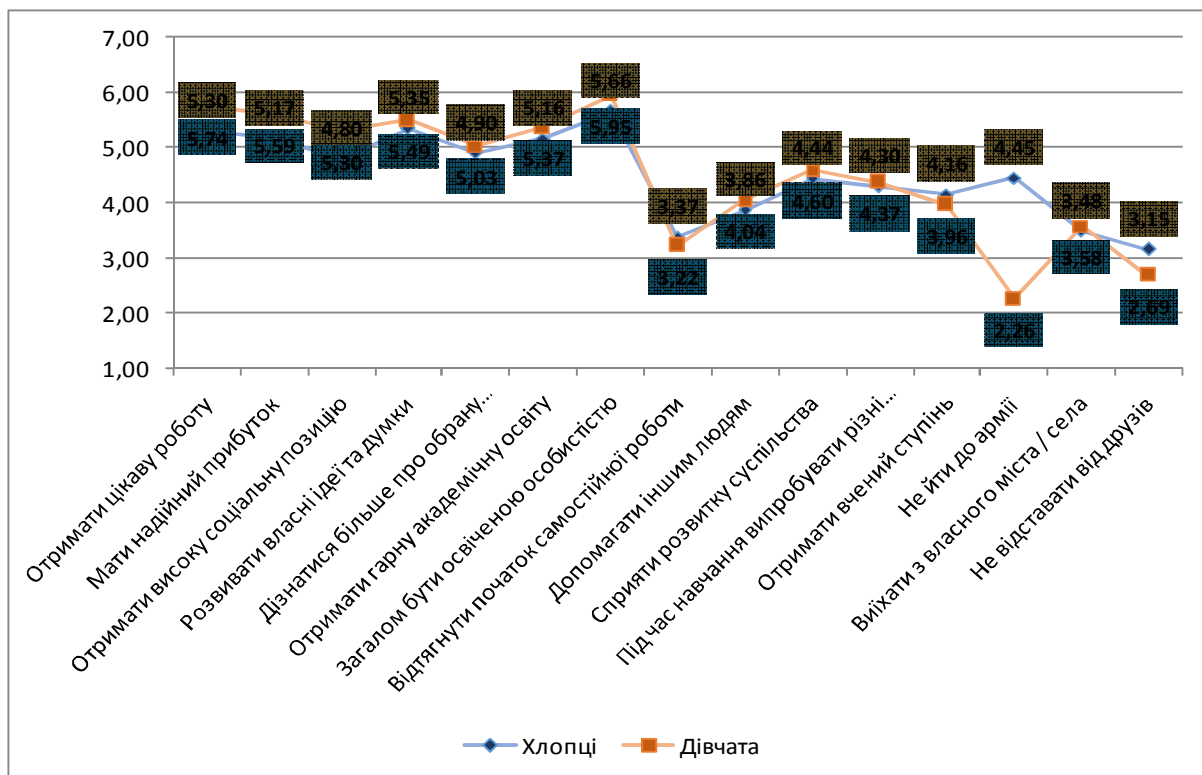

Рисунок 3. Мотивація отримання вищої освіти відповідно до статевої ознаки (середній бал за 7-ми бальною шкалою, де 1 – не корисно, 7 – дуже корисно)

ПЛАНИ НА МАЙБУТНЄ ПІСЛЯ ЗАКІНЧЕННЯ НАВЧАННЯ В УНІВЕРСИТЕТІ

Найбільш розповсюдженими планами на майбутнє серед студентів є: *виїзд за кордон з метою навчання або працевлаштування* (27,8%) та *робота за фахом у комерційній установі* (27,3%). Слід зазначити, що бажання виїхати за кордон вийшло на першу позицію у порівнянні з минулим роком (див. Рисунок 4). Також значна частина студентів бажає *відкрити «власну»*

справу (22,1%). У порівнянні з минулим роком зріс відсоток тих, хто не замислювався над планами на майбутнє (10,5%, тоді як у минулому році цей показник становив 6%).

Рисунок 4. Плани на майбутнє після закінчення навчання університету (дані у %)

Слід зазначити, що аналізуючи динаміку змін у планах студентів на майбутнє, варто відзначити зниження прагнення студентів вступити на навчання до аспірантури (що особливо помітно на даних, починаючи з 2013 року). Так, наприклад, в останні два роки бажання продовжити навчання в аспірантурі висловлює приблизно кожен 10-й респондент при середньому значенні показника 19,3%. Крім того, в цьому році дещо зріс показник, який характеризує невизначеність студентів щодо планів після закінчення навчання (в середньому даний показник становить 6,9%).

Якщо порівнювати між собою плани на майбутнє у студентів різних факультетів, то серед студентів соціально-гуманітарного профілю більше бажаних *працювати за фахом у держустанові, відкрити власну справу та отримати освіту за іншою спеціальністю* ніж серед студентів природничо-технічних факультетів. Натомість, останні частіше *планують працювати за фахом у науково-дослідницькому закладі*. Крім того, серед студентів природничо-технічного спрямування менше тих, хто має чітку орієнтацію щодо обраних життєвих планів (див. Рисунок 5).

Рисунок 5. Плани на майбутнє після закінчення навчання університету студентів факультетів різного спрямування (дані у %)

Студенти магістратури схильні в більшій мірі пов'язувати своє професійне майбутнє з *роботою за фахом у державній або комерційній установах*. Крім того, вони частіше прагнуть *продовжити навчання в аспірантурі*. Водночас серед даної категорії студентів найменше тих, хто планує *вийхати за кордон з метою навчання або працевлаштування* (див. Рисунок 6).

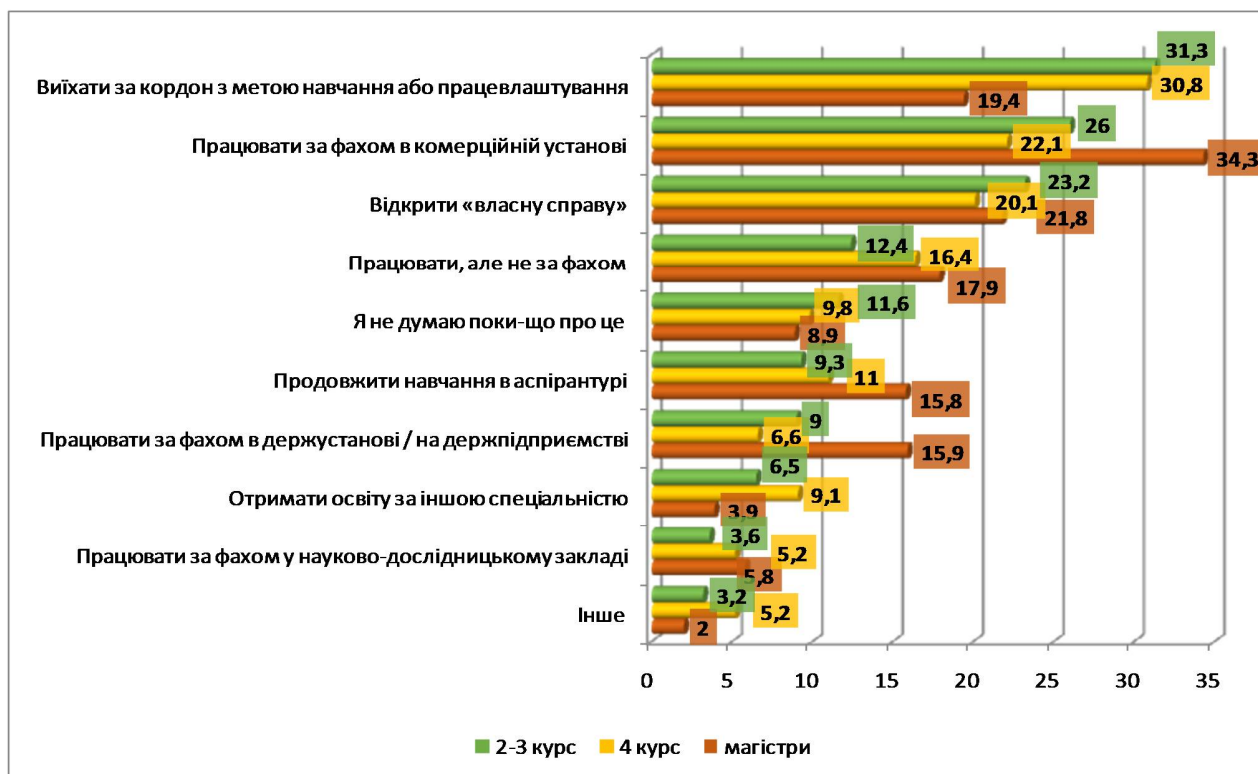

Рисунок 6. Плани на майбутнє після закінчення навчання університету студентів різних курсів навчання (дані у %)

Студенти бюджетної форми навчання частіше за студентів-контрактників демонструють зацікавленість у науково-дослідницькій роботі: так, вони частіше планують *продовжити навчання в аспірантурі та працювати за фахом у науково-дослідницькому закладі*. Крім того, серед даної категорії студентів більш вираженим є прагнення *працювати у комерційній установі*. Натомість, серед студентів контрактної форми навчання більше бажаючих *працювати у держустанові та відкрити «власну» справу* (Рисунок 7).

UNIDOS 13: опитування студентів Київського національного університету імені Тараса Шевченка
вересень 2017

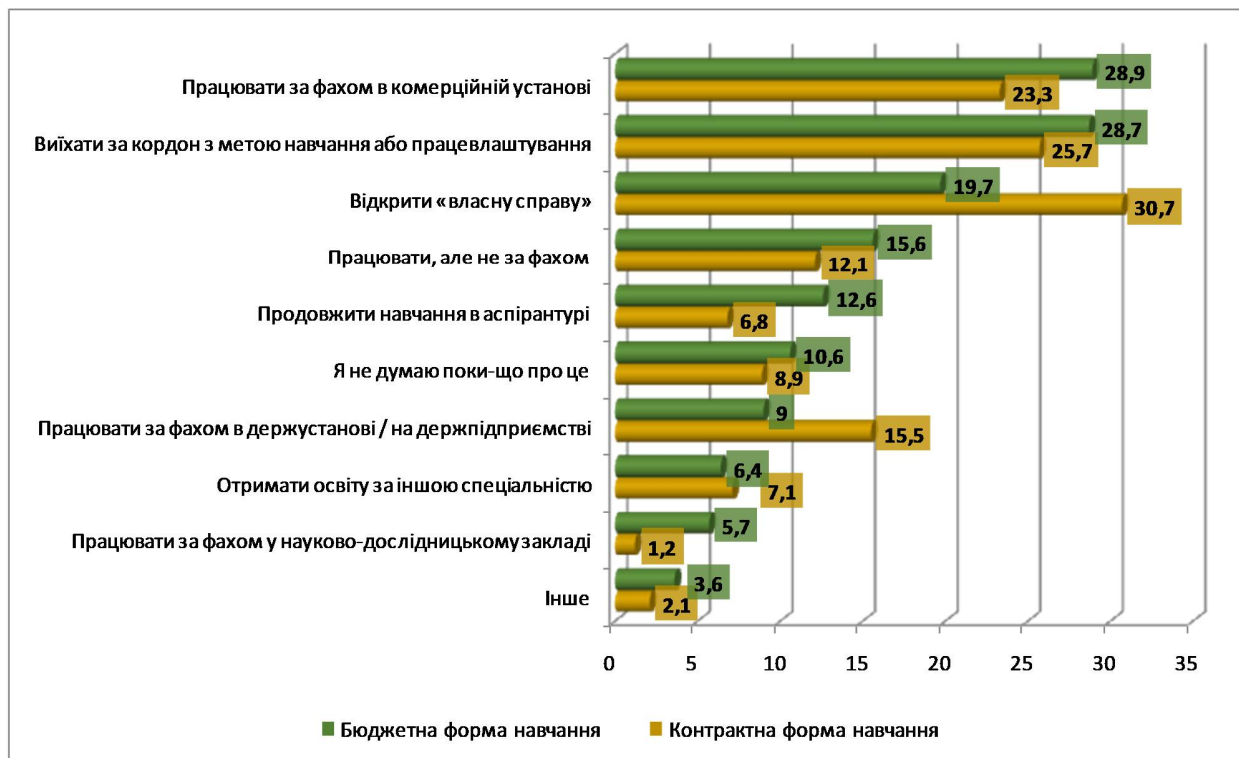

Рисунок 7. Плани на майбутнє після закінчення навчання університету студентів різної форми навчання (дані у %)

Найбільш популярними шляхами пошуку роботи серед студентів є: *пошук вакансій на сайтах компаній* (64,8%), *розміщення резюме в Інтернет на сайтах пошуку роботи* (51,6%) та *пряме звернення до роботодавця* (44,9%). Найменш ефективними шляхами, на думку студентів, є *пошук роботи через Центр працевлаштування університету* (10,3%) та *Державну службу зайнятості* (10,6%) (див. Рисунок 8).

Рисунок 8. Шляхи пошуку роботи серед студентів (дані у %)

Варто відзначити, що студенти контрактної форми навчання частіше характеризуються «патерналістською» позицією у баченні ефективних шляхів пошуку роботи. Так, вони частіше відмічають, що планують шукати роботу за *допомогою батьків, родичів* у порівнянні зі студентами бюджетної форми навчання. Натомість, останні частіше називали *пошук вакансій на сайтах компаній, рекомендації викладачів, друзів/знайомих, розміщення резюме в Інтернет на сайтах пошуку роботи та Центр працевлаштування університету* у якості дієвих способів знайти роботу (див. Рисунок 9).

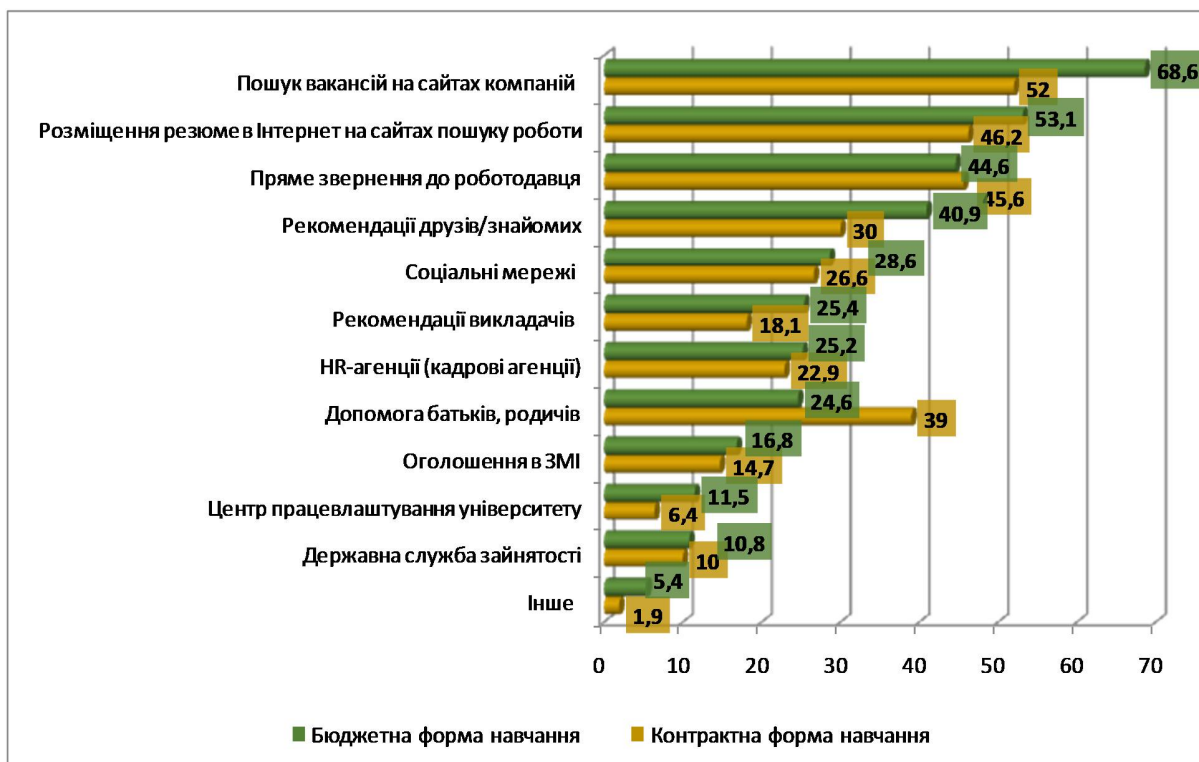

Рисунок 9. Шляхи пошуку роботи серед студентів різної форми навчання (дані у %)

ОЧІКУВАННЯ СТУДЕНТІВ ЩОДО РИНКУ ПРАЦІ ТА ПОДАЛЬШОГО ПРАЦЕВЛАШТУВАННЯ

У питаннях працевлаштування найбільше з боку Університету студенти потребують наступного: *проведення тренінгів із проходження співбесіди, тестувань, навичок ефективної самопрезентації* – 30,9%, *консультацій з пошуку першого робочого місця* – 30,6% та *допомоги у пошуку відкритих вакансій* – 28,8% (див. Рисунок 10).

**UNiDOS 13: опитування студентів Київського національного університету імені Тараса Шевченка
вересень 2017**

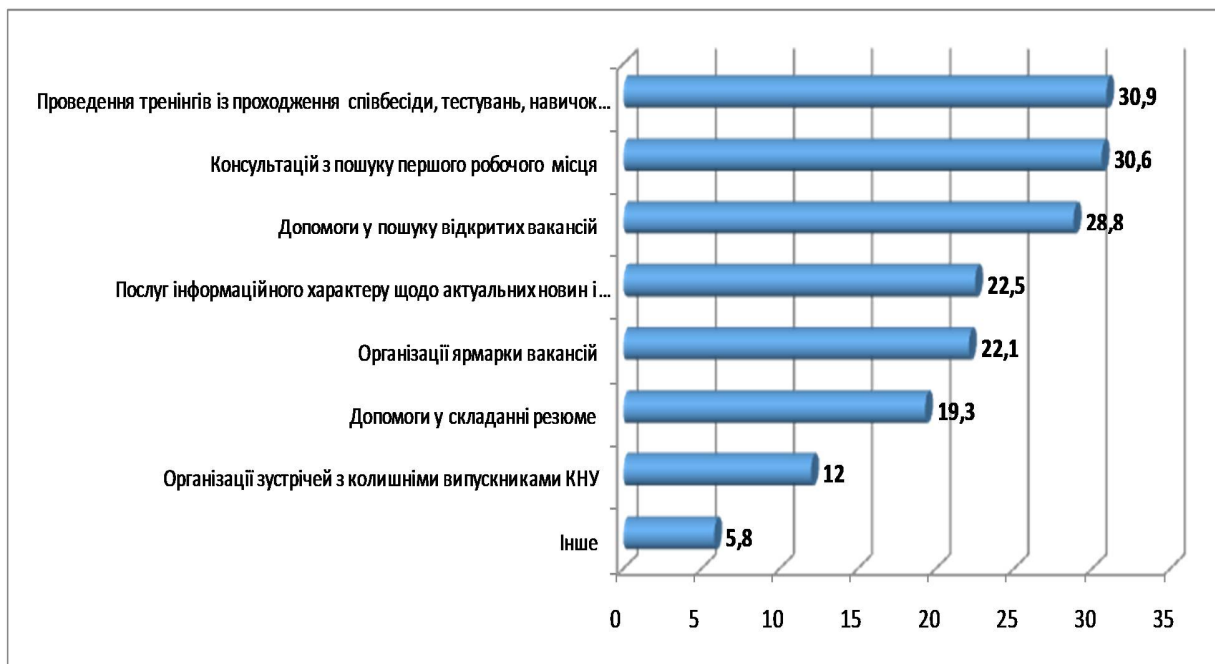

Рисунок 10. Допомога, якої потребують студенти з боку Університету в питаннях працевлаштування (дані у %)

За даними останньої хвили дослідження підвищився запит на допомогу у складанні резюме у порівнянні з попередніми роками (19,3% при середньому значенні показника 13,1%).

Варто зазначити, що серед студентів соціально-гуманітарних факультетів більшою мірою виражений запит на *проведення тренінгів із проходження співбесіди, тестувань, навичок ефективної самопрезентації та надання послуг інформаційного характеру щодо актуальних новин і тенденцій на ринку праці* у порівнянні зі студентами природничо-технічних факультетів (див. Таблицю 2).

Таблиця 2. Допомога, якої потребують студенти з боку Університету в питаннях із працевлаштування в залежності від спрямування факультетів (дані у %)

	Природничо-технічні факультети	Соціально-гуманітарні факультети
Консультацій з пошуку першого робочого місця	29,9	31,1
Проведення тренінгів із проходження співбесіди, тестувань, навичок ефективної само презентації	23,7	35,7
Послуг інформаційного характеру щодо актуальних новин і тенденцій на ринку праці	19,7	24,4
Допомоги у пошуку відкритих вакансій	29,3	28,4
Допомоги у складанні резюме	17,9	20,2
Організації ярмарки вакансій	20,8	23
Організації зустрічей з колишніми випускниками КНУ	12,4	11,6
Інше	5,1	6,3

**UNIDOS 13: опитування студентів Київського національного університету імені Тараса Шевченка
вересень 2017**

Студенти 2-3 курсів найбільше потребують *консультацій з пошуку першого робочого місця*. Натомість, чим старший курс, тим більш актуальною для студентів стає *допомога у пошуку відкритих вакансій* (див. Таблицю 3). *Організація зустрічей з колишніми випускниками КНУ* є найбільш затребуваною студентами 2-3 курсів та магістратури.

Таблиця 3. Допомога, якої потребують студенти з боку Університету в питаннях із працевлаштування в залежності від курсу навчання (дані у %)

	2-3 курс	4 курс	ОР "магістр-1 рік навчання", "магістр-2 рік навчання"
Консультацій з пошуку першого робочого місця	34,9	24,1	28,3
Проведення тренінгів із проходження співбесіди, тестувань, навичок ефективної само презентації	32	30,4	29,5
Послуг інформаційного характеру щодо актуальних новин і тенденцій на ринку праці	21,3	25,7	22,6
Допомоги у пошуку відкритих вакансій	26	29,8	33,3
Допомоги у складанні резюме	18,4	20,6	19,7
Організації ярмарки вакансій	23,8	19,2	21,4
Організації зустрічей з колишніми випускниками КНУ	12,9	7	13,8
Інше	4,4	8,3	6,4

Як і в минулих роках, при виборі місця роботи після закінчення навчання студенти в першу чергу звертають увагу на такі фактори: *можливість кар'єрного зростання* (58,8%), *розмір заробітної платні* (47,1%) та *стабільна оплата праці* (46,3%). Найменш значущими факторами виявилися *поради родичів і знайомих* (0,9%), *цільове направлення від університету* (1,1%) та *наявність родичів, знайомих, які вже працюють у даній установі* (1,5%) та (див. Рисунок 11).

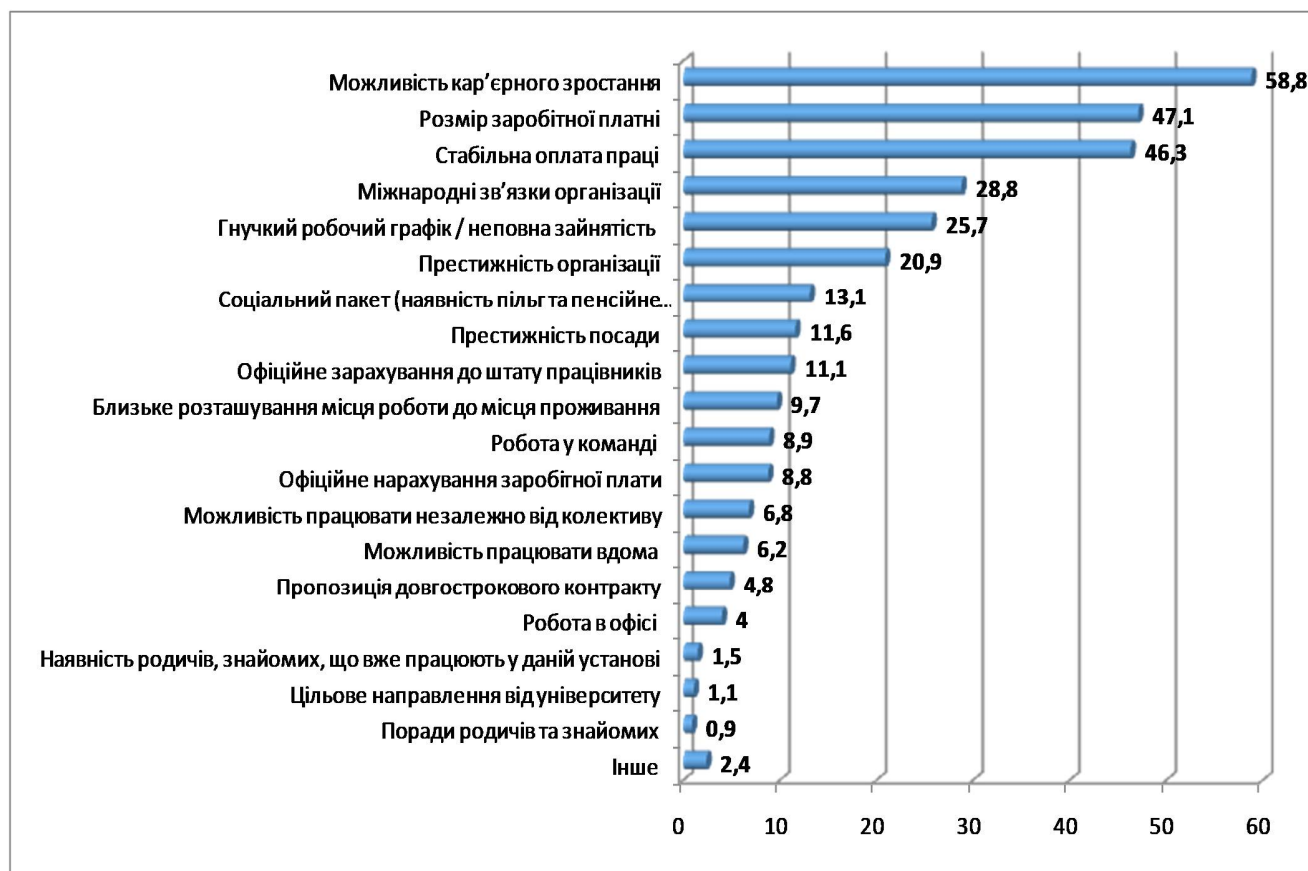

Рисунок 11. Фактори вибору майбутнього місця роботи (дані у %)

Слід зауважити, що у порівнянні з минулими роками зросло значення таких факторів як гнучкий робочий графік/неповна зайнятість та близьке розташування місця роботи до місця проживання (25,7% та 9,7% при середньому значенні показників 16,6% та 5,2% відповідно). Натомість, знизилась значущість престижності посади та цільового направлення від університету (11,6% та 1,1% при середньому значенні показників 16,3% та 5,2% відповідно).

Студенти природничо-технічних факультетів при виборі місця роботи частіше звертають увагу на розмір заробітної платні у порівнянні зі студентами соціально-гуманітарних факультетів, для яких більш важливими є можливість кар'єрного зростання, престижність організації та її міжнародні зв'язки (див. Таблицю 4).

Таблиця 4. Фактори вибору майбутнього місця роботи студентами факультетів різного спрямування (дані у %)

	Природничо-технічні факультети	Соціально-гуманітарні факультети
Можливість кар'єрного зростання	53,8	62,1
Стабільна оплата праці	45,7	46,7
Соціальний пакет (наявність пільг та пенсійне забезпечення...)	11,9	13,9
Гнучкий робочий графік / неповна зайнятість	24,6	26,4
Робота в офісі	4	4
Престижність організації	17	23,5

**UNiDOS 13: опитування студентів Київського національного університету імені Тараса Шевченка
вересень 2017**

Можливість працювати незалежно від колективу	8,2	5,9
Робота у команді	9,4	8,5
Престижність посади	12,1	11,3
Пропозиція довгострокового контракту	3,6	5,7
Офіційне зарахування до штату працівників	13,8	9,4
Близьке розташування місця роботи до місця проживання	11,9	8,1
Наявність родичів, знайомих, що вже працюють у даній установі	2	1,1
Офіційне нарахування заробітної плати	7,4	9,7
Міжнародні зв'язки організації	22	33,2
Розмір заробітної платні	51,4	44,2
Поради родичів та знайомих	0,8	1
Цільове направлення	1,9	0,5
Можливість працювати вдома	8,4	4,8
Інше	2,6	2,4

Чим старший курс, тим більшого значення студенти надають *стабільній оплаті праці* та *близькому розташуванню місця роботи до місця проживання*. *Розмір заробітної плати* найбільш важливий для студентів **4-го курсу**. Натомість, вони найрідше звертають увагу на *престижність організації*. Водночас чим молодший курс, тим частіше для студентів є важливими *міжнародні зв'язки організації* (див. Таблицю 5).

**Таблиця 5. Фактори вибору майбутнього місця роботи студентами різного року навчання
(дані у %)**

	2-3 курс	4 курс	ОР "магістр-1 рік навчання", "магістр-2 рік навчання"
Можливість кар'єрного зростання	59,4	62	54,9
Стабільна оплата праці	43,9	45	51,9
Соціальний пакет (наявність пільг та пенсійне забезпечення...)	11,7	14,4	15
Гнучкий робочий графік / неповна зайнятість	26,6	28,8	21,5
Робота в офісі	2,8	6,6	4,1
Престижність організації	24,3	13,9	19,3
Можливість працювати незалежно від колективу	6,5	6,3	7,9
Робота у команді	9,4	10,6	6,1
Престижність посади	11,6	11,3	12,2
Пропозиція довгострокового контракту	5,4	5,9	3,1
Офіційне зарахування до штату працівників	9,9	11,9	13
Близьке розташування місця роботи до місця проживання	6,5	11,1	14,5
Наявність родичів, знайомих, що вже працюють у даній установі	0,9	2	2,2
Офіційне нарахування заробітної плати	8,8	11,4	6,9
Міжнародні зв'язки організації	33,1	27,3	21,4
Розмір заробітної платні	47,4	51,8	43,2

**UNIDOS 13: опитування студентів Київського національного університету імені Тараса Шевченка
вересень 2017**

Поради родичів та знайомих	1,1	0	1,2
Цільове направлення	1,3	0,3	1,3
Можливість працювати вдома	5,7	7,9	5,9
Інше	1,8	2,5	3,6

Слід зауважити, що при виборі місця роботи після закінчення навчання значних відмінностей між студентами різних форм навчання не виявлено. Проте студенти бюджетної форми навчання все ж частіше звертають увагу на *розмір заробітної платні* (49,1%) у порівнянні зі студентами-контрактниками (40,8%).

На думку студентів, найбільше можуть вплинути на їхні шанси отримати роботу наступні фактори: *володіння іноземними мовами, особисті якості, рівень знань за спеціальністю та попередній досвід роботи* (див. Рисунок 12).

Рисунок 12. Вимоги з боку роботодавця, які можуть впливати на шанси студентів отримати роботу (дані у %)

При цьому за даними останньої хвилі дослідження зросло значення таких критеріїв при працевлаштуванні як неформальні зв'язки та особисті якості (26,4% та 63% при середньому значенні показників 14,9% та 56,3% відповідно). Натомість, знизилось значення попереднього досвіду роботи (55% при середньому значенні показника 62,9%) та спостерігається тенденція до зниження значущості такого показника як «престижність закінченого ВНЗ». Так, за даними останньої хвилі дослідження цей показник становить 40,6% при середньому значенні 48,4%.

Найчастіше рівень заробітної плати, який студенти очікують отримувати відразу після закінчення навчання у ВНЗ знаходиться у діапазонах *5000-8000 грн.* (29,9%) та *8000-10000 грн.* (28,5%) дивись рисунок 13.

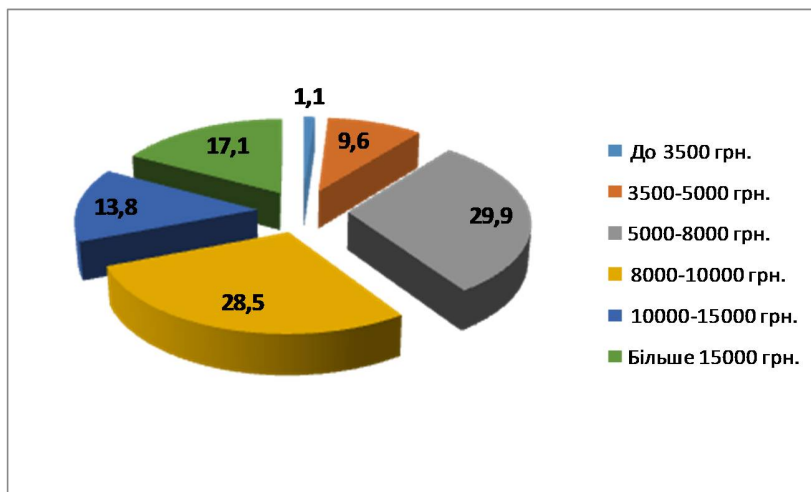

Рисунок 13. Очікуваний рівень заробітної плати студентами (дані у %)

Студенти контрактної форми навчання частіше розраховують на зарплату *понад 15000 грн.* (23,2%) у порівнянні зі студентами-бюджетниками (14,4%). Крім того, на такий рівень зарплати частіше розраховують хлопці ніж дівчата (26,3% та 11,9% відповідно). Цікаво, що студенти, успішність яких коливається в межах 60-74 балів також частіше розраховують на зарплату *понад 15000 грн.* (24,4%) у порівнянні з тими, чиї оцінки знаходяться в межах 75-89 та 90 балів і вище (15,6% та 16,9% відповідно).

44,4% опитаних студентів думають, що *будуть мати складнощі з пошуком роботи, яка б дійсно відповідала їхнім запитам*. Тоді як на *значні складнощі з пошуком роботи* очікують 6,5% опитаних студентів (див. Рисунок 14).

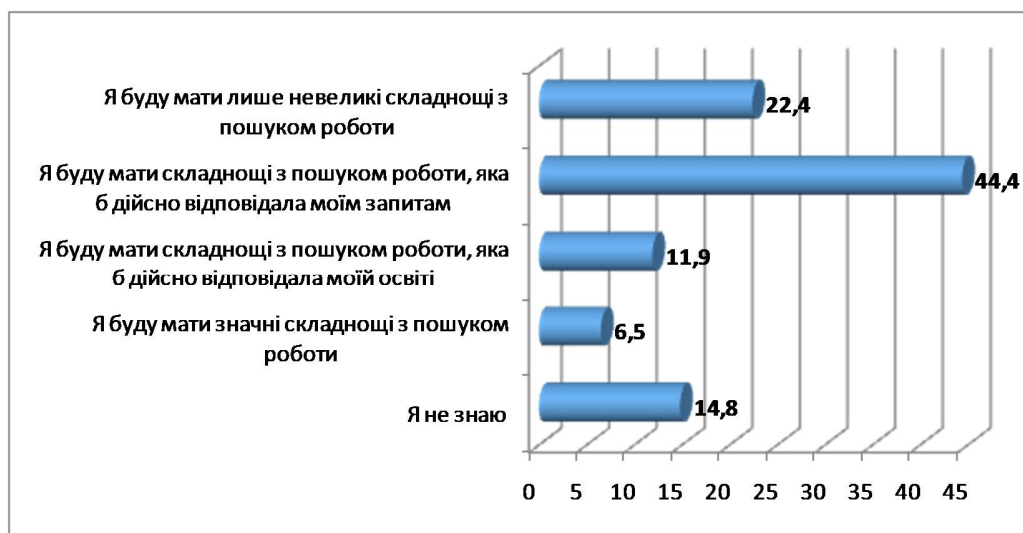

Рисунок 14. Перспективи пошуку роботи після закінчення навчання (дані у %)

Студенти природничо-технічних факультетів більш оптимістично оцінюють свої перспективи пошуку роботи у порівнянні зі студентами соціально-гуманітарних факультетів. Так, якщо серед перших 28,2% вважають, що *будуть мати лише невеликі складнощі з пошуком роботи*, то серед других цей показник становить 18,5%. Натомість, студенти соціально-

гуманітарного профілю частіше вважають, що будуть мати складнощі з пошуком роботи, яка б дійсно відповідала їхнім запитам (див. Рисунок 15).

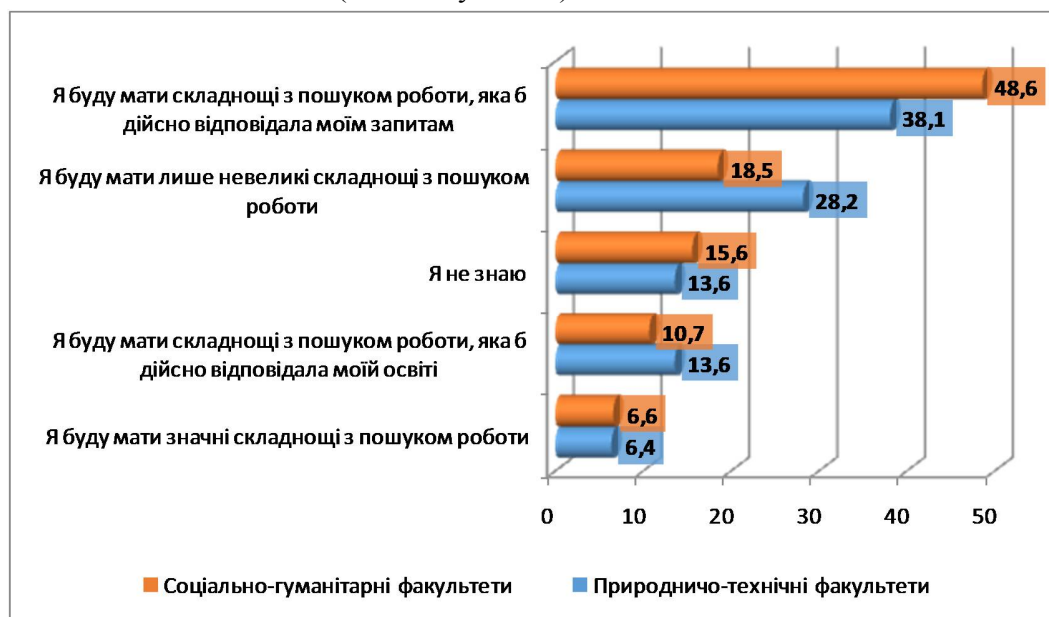

Рисунок 15. Перспективи пошуку роботи після закінчення навчання студентів різного року навчання (дані у %)

Студенти 2-3 курсів найбільше турбуються про те, що матимуть складнощі з пошуком роботи, яка б дійсно відповідала їхнім запитам. Натомість, магістри найбільше занепокоєні тим, що будуть мати складнощі з пошуком роботи, яка б дійсно відповідала їхній освіті (див. Рисунок 16).

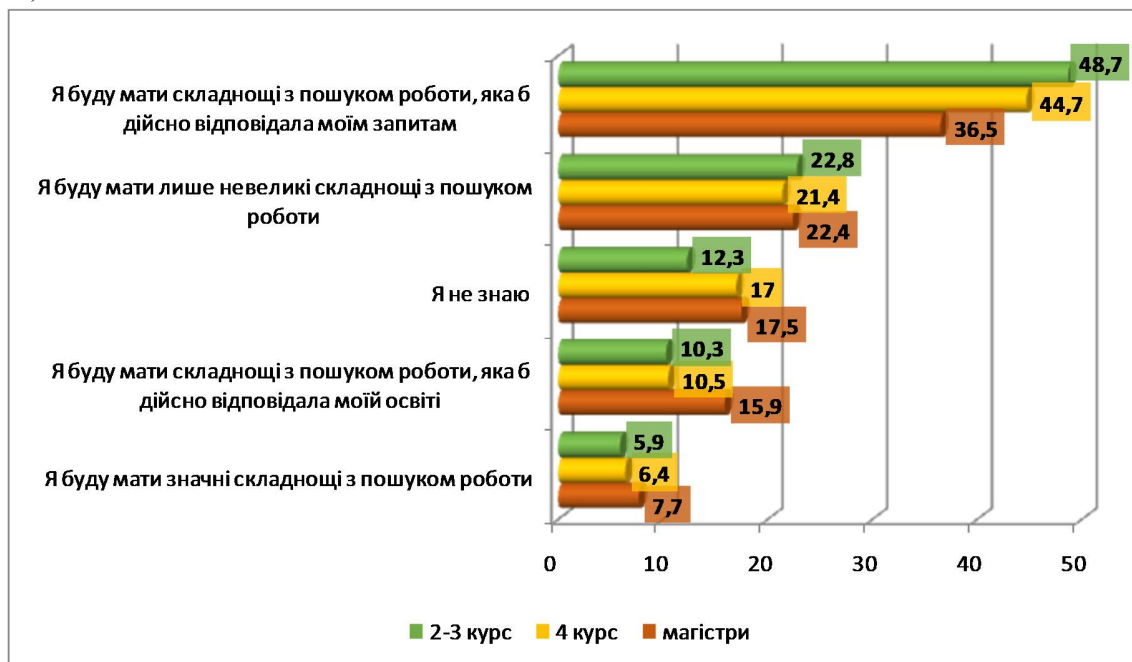

Рисунок 16. Перспективи пошуку роботи після закінчення навчання студентів різного спрямування (дані у %)

НАВЧАЛЬНА ТА НАУКОВО-ДОСЛІДНИЦЬКА АКТИВНІСТЬ СТУДЕНТІВ

Під навчальною діяльністю будемо розуміти ініціативну діяльність студента, спрямовану на засвоєння навчального курсу або для досягнення іншої освітньої цілі. Системою індикаторів виступають: оцінки на іспитах; оцінка студентом власної успішності в навчанні; відвідування лекцій та семінарських/практичних занять; спілкування з викладачами; підготовка до занять або заліку/іспиту; виконання домашніх завдань; виступи на семінарах та участь в дискусіях.

Переважає більшість студентів КНУ імені Тараса Шевченка оцінили свої успіхи на іспитах в 75-89 балів – 52,8%. Також значний відсоток тих, хто оцінив діапазон в якому найчастіше знаходяться їх оцінки на іспитах в 90 і вище балів – 34,7 %. І лише 12,6% респондентів оцінили свої успіхи в 60-74 бали.

Як виявилось в ході дослідження чим старше курс, тим більший відсоток студентів, що приблизно в рівній мірі навчаються на 75-89 балів та на 90 і вище балів (див. Рисунок 17).

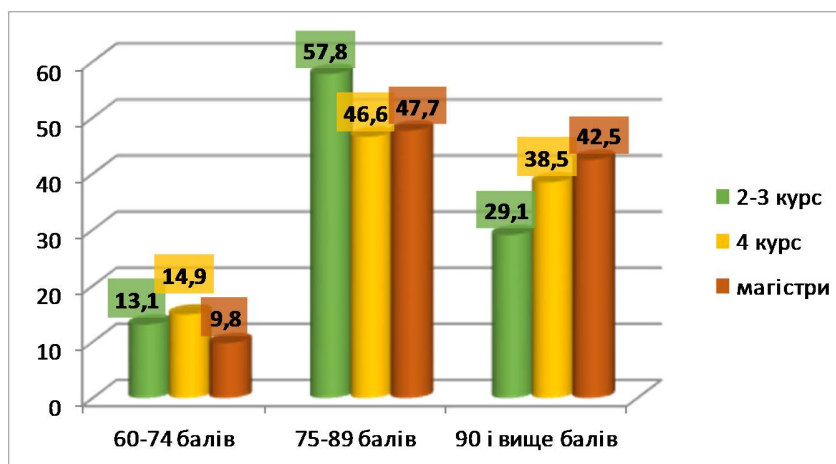

Рисунок 17. Діапазон оцінок студентів на іспитах залежно від курсу навчання (дані у %)

Серед студентів соціально-гуманітарних факультетів більший відсоток тих, хто навчається на 90 і вище балів – 38,6%, ніж серед студентів природничо-технічних факультетів – 28,8%.

Оцінюючи свою успішність в університеті за минулий навчальний рік 41,7 % студентів відповіли, що *не прикладають особливих зусиль, навчаючись переважно на «добре» і «відмінно»*, рідко отримуючи низькі оцінки (див. Рисунок 18).

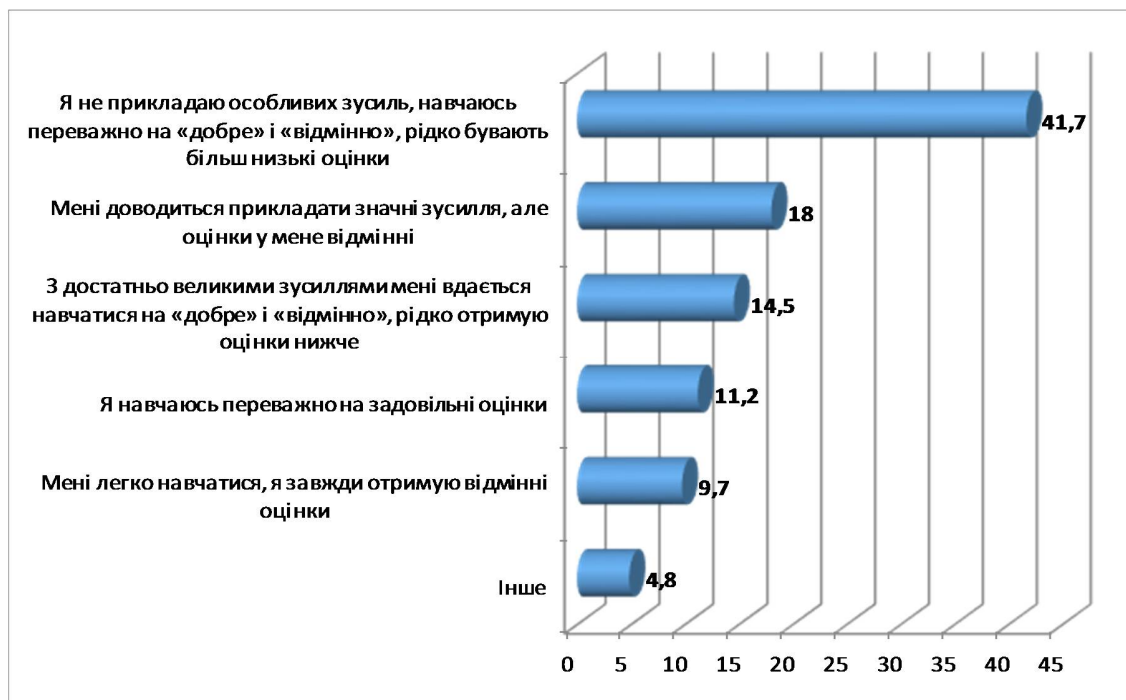

Рисунок 18. Оцінка студентами своєї успішності (дані у %)

Лекційні та семінарські/практичні заняття є невід'ємною частиною навчального процесу, відвідування яких сприяє успішності студента. Так, в середньому *лекції відвідує* 76,2 % студентів, а *семінарські/практичні заняття* – 86,9%. В середньому 82,6 % лекцій та 91,8% семінарських/практичних занять відвідують студенти, що навчаються на 90 і вище балів, тоді як студенти, що навчаються на 60-74 бали відвідують в середньому лише 65,3 % лекційних та 75,4% семінарських/практичних занять. Отже, безсумнівним лишається той факт, що відвідування занять є одним з важливих факторів успішності студента.

Студенти соціально-гуманітарних факультетів в середньому частіше відвідують лекційні та семінарські заняття, ніж студенти природничо-технічних факультетів (див. Рисунок 19). Також, відвідування занять залежить від курсу навчання студента, чим старше курс, тим гірше відвідування занять (див. Рисунок 20).

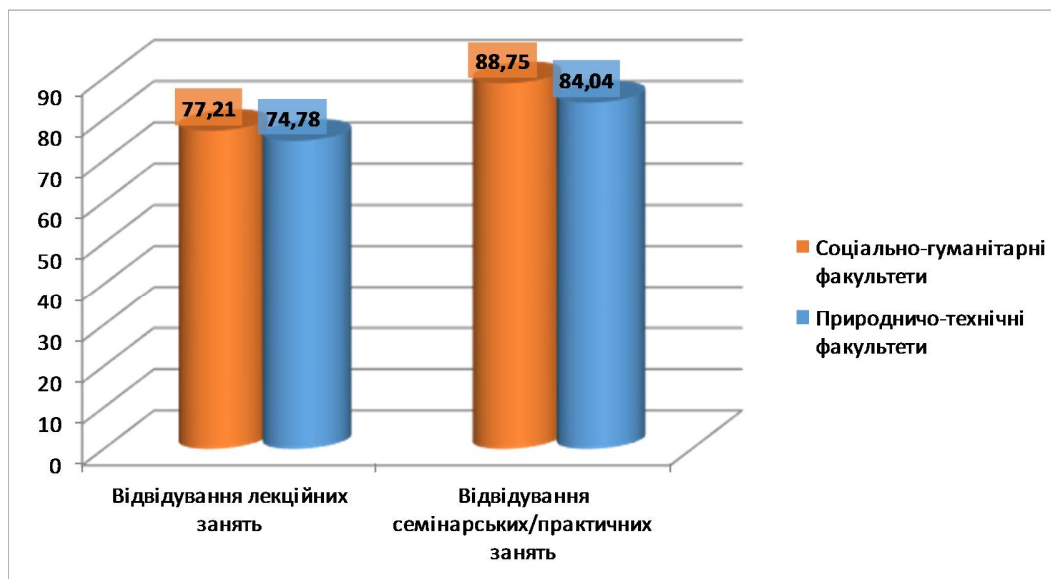

Рисунок 19. Відвідування студентами лекційних та семінарських/практичних занять залежно від спрямування факультету (дані у %)

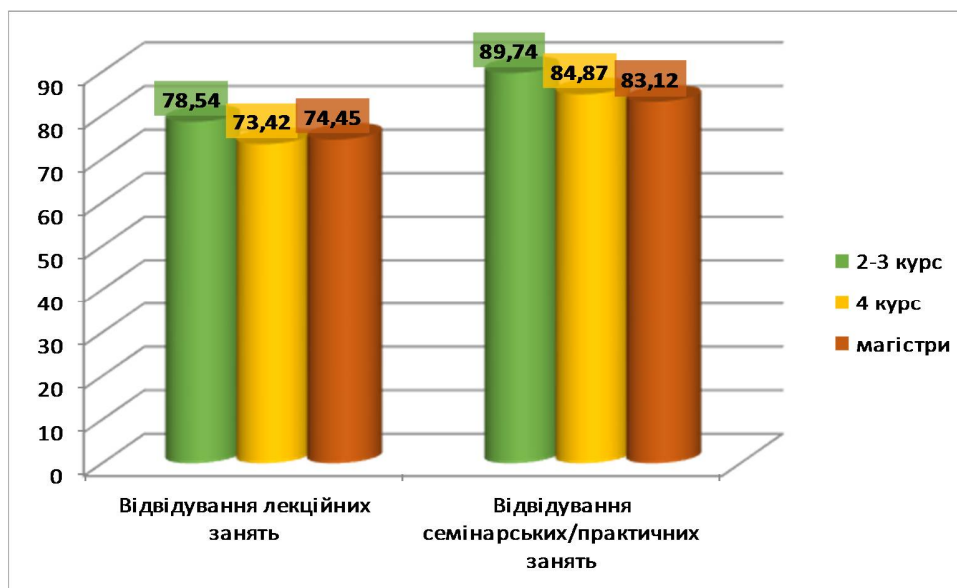

Рисунок 20. Відвідування студентами лекційних та семінарських/практичних занять залежно від року навчання (дані у %)

Ще одним індикатором успішності в навчанні може виступати той фактор, наскільки часто студенти читають рекомендовану обов'язкову та додаткову літературу. Так, в середньому студенти читають 50% обов'язкової рекомендованої викладачем літератури з курсу та 27,3% додаткової рекомендованої літератури. Очевидним є те, що чим більше студент читає обов'язкової рекомендованої викладачем літератури, тим кращі оцінки він має: в середньому 53% обов'язкової літератури читають студенти, що навчаються на 90 і вище балів, 46,5% обов'язкової літератури читають студенти, що мають 75-89 балів і лише 39,5% обов'язкової літератури читають студенти, що мають 60-74 балів. Схожа ситуація з рекомендованою додатковою літературою: в середньому 30,5% додаткової літератури читають студенти, що

навчаються на *90 і вище балів*, 26,4% додаткової літератури читають студенти, що мають 75-89 балів і лише 21,4% додаткової літератури читають студенти, що мають 60-74 балів.

В середньому студенти соціально-гуманітарних факультетів читають більше обов'язкової та додаткової літератури, ніж студентів природничо-технічних факультетів (див. Рисунок 21)

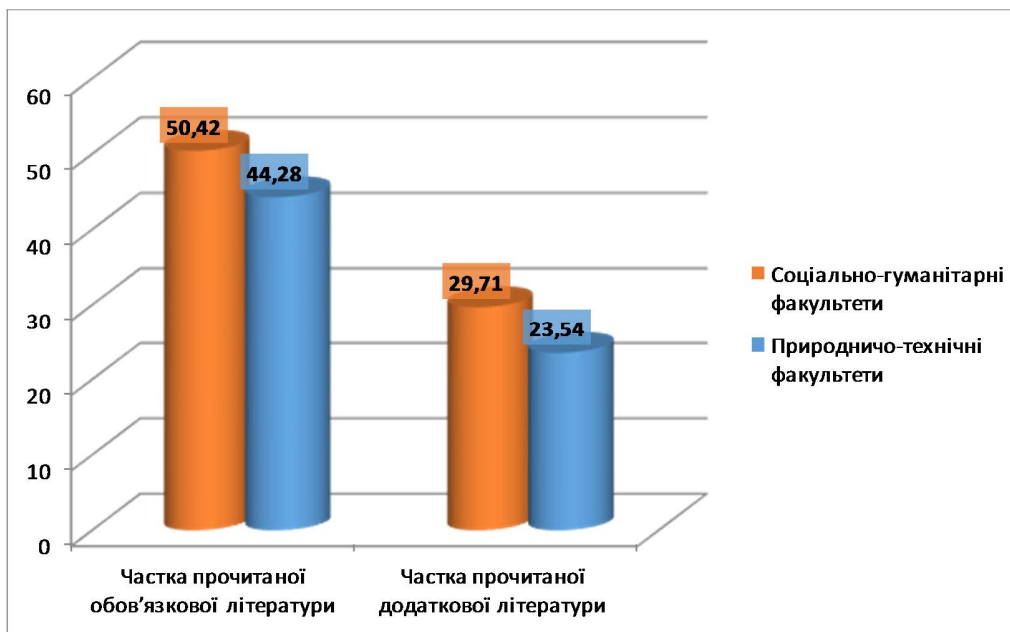

Рисунок 21. Частка прочитаної обов'язкової та додаткової літератури з курсу студентами факультетів різного спрямування (дані у %)

Важливим аспектом освітнього процесу є навчальна активність студента як під час занять так і в позааудиторний час. В ході дослідження було виявлено, що студенти КНУ імені Тараса Шевченка проявляють найбільшу активність лише *виступаючи з доповіддю або презентацією на семінарських заняттях* (59,7% шляхом об'єднання альтернатив «Часто» та «Дуже часто»), у *загальногрупових дискусіях під час занять* (55,5%) та *вирішуючи завдання у дошки на семінарі або відповідаючи на питання викладача за змістом навчального курсу* (51,3%). Очікувано, що студенти вкрай рідко *працюють над додатковими завданнями з курсу, виконання яких необов'язкове для отримання оцінки «відмінно»* – 16,5% (див. Таблицю 6).

Таблиця 6. Навчальна активність студентів (дані у %)

	Ніколи	Вкрай рідко	Іноді	Часто	Дуже часто	Важко сказати
Задавали питання викладачу на семінарських заняттях	6,4	21,9	39	21,3	10,7	0,7
Брали участь у загальногрупових дискусіях під час занять	4,3	10,5	28,8	30,8	24,7	0,8
Виступали з доповіддю або презентацією на семінарських заняттях	4,1	11,5	24	31,1	28,6	0,8
Вирішували завдання у дошки на семінарі або відповідали на питання викладача за змістом навчального курсу	4,6	12,9	29,8	32,9	18,4	1,4
Приходили на семінар з невиконаним	11,2	34,2	30,9	14,3	8	1,3

**UNİDOS 13: опитування студентів Київського національного університету імені Тараса Шевченка
вересень 2017**

домашнім завданням						
Працювали над груповим завданням разом з однокурсниками під час семінарського заняття	6,1	16,1	30,5	31,9	14,2	1,3
Були присутні на семінарі або лекції, але не вникали у матеріал, не слухали викладача	6,1	26,5	37	18,6	10,6	1,1
Виконували індивідуальні домашні завдання або готувались до контрольних та іспитів спільно з однокурсниками в позааудиторний час	15,4	27,6	25,7	19,9	11	0,4
Виконували групове завдання з однокурсниками в позааудиторний час	19,1	27,1	27,6	17,5	7,7	1
Допомагали іншим студентам з домашнім завданням, підготовкою до контрольної роботи або іспиту	17,9	27,3	33,6	14,9	5,7	0,6
Обговорювали зі студентами не з Вашого факультету, друзями або родичами ідеї з пройденого Вами навчального курсу	14,3	22,4	30,9	19,7	12,1	0,6
Виконували завдання з курсу пізніше визначеного терміну	18,8	32,6	28,1	13,4	6,1	1,1
Працювали над додатковими завданнями з курсу, виконання яких необов'язкове для отримання оцінки «відмінно»	20	32,2	29,3	11,8	4,7	1,9
Пропускали заняття	9,3	39,7	33,8	10,8	4,6	1,7

Як свідчать отримані дані, студенти соціально-гуманітарних факультетів та студенти факультетів природничо-технічного спрямування мають різні пріоритети в навчальному процесі. Також, різняться пріоритети студентів залежно від курсу навчання. Про це свідчать дані з таблиці 7.

Таблиця 7. Навчальна активність студентів залежно від спрямування факультету та курсу навчання (дані у % за альтернативами «Часто» та «Дуже часто»)

	Природничо-технічні факультети	Соціально-гуманітарні факультети	2-3 курс	4 курс	ОР "магістр-1 рік навчання", "магістр-2 рік навчання"
Задавали питання викладачу на семінарських заняттях	12	11	31,3	32,1	33,2
Брали участь у загальногрупових дискусіях під час занять	46,2	61,6	54,7	56,0	56,7
Виступали з доповіддю або презентацією на семінарських заняттях	46,6	68,5	55,9	59,8	65,9
Вирішували завдання у дошки на семінарі або відповідали на питання викладача за змістом навчального курсу	50,1	52	55,9	45,7	48,2
Приходили на семінар з невиконаним домашнім завданням	24,9	20,7	20,3	24,7	24,1
Працювали над груповим	41	49,5	44,6	45,4	49,1

**UNiDOS 13: опитування студентів Київського національного університету імені Тараса Шевченка
вересень 2017**

завданням разом з однокурсниками під час семінарського заняття					
Були присутні на семінарі або лекції, але не вникали у матеріал, не слухали викладача	31,1	28	26,3	33,6	30,7
Виконували індивідуальні домашні завдання або готувались до контрольних та іспитів спільно з однокурсниками в позааудиторний час	32,8	29,8	32,8	30,6	27,6
Виконували групове завдання з однокурсниками в позааудиторний час	23,2	26,6	26,1	25,3	23,5
Допомагали іншим студентам з домашнім завданням, підготовкою до контрольної роботи або іспиту	23,5	18,6	21,1	18,4	21,7
Обговорювали зі студентами не з Вашого факультету, друзями або родичами ідеї з пройденого Вами навчального курсу	25,4	36	34,9	29,2	28,7
Виконували завдання з курсу пізніше визначеного терміну	23,9	16,6	16,8	23,4	21,8
Працювали над додатковими завданнями з курсу, виконання яких необов'язкове для отримання оцінки «відмінно»	16,9	16,2	13,6	17,5	21,0
Пропускали заняття	18,3	13,5	12,2	15,1	21,9

Вагомим аспектом навчального процесу є взаємодія студентів з викладачами. В ході дослідження було виявлено, що найчастіше взаємодія студентів з викладачами полягає у: *обговоренні індивідуально з викладачами завдання з навчальної дисципліни та оцінки (25,2% шляхом об'єднання альтернатив «Часто» та «Дуже часто»); отримуванні письмових коментарів викладачів до виконаної студентами роботи (20,8%); обговоренні з викладачами позанавчальних питань: працевлаштування, наукова робота, інші особисті питання (15,3%).*

Міра взаємодії студентів з викладачами залежить також від факультету та курсу навчання, про що свідчать дані в ході дослідження (див. Рисунок 22 та Рисунок 23).

UNIDOS 13: опитування студентів Київського національного університету імені Тараса Шевченка
вересень 2017

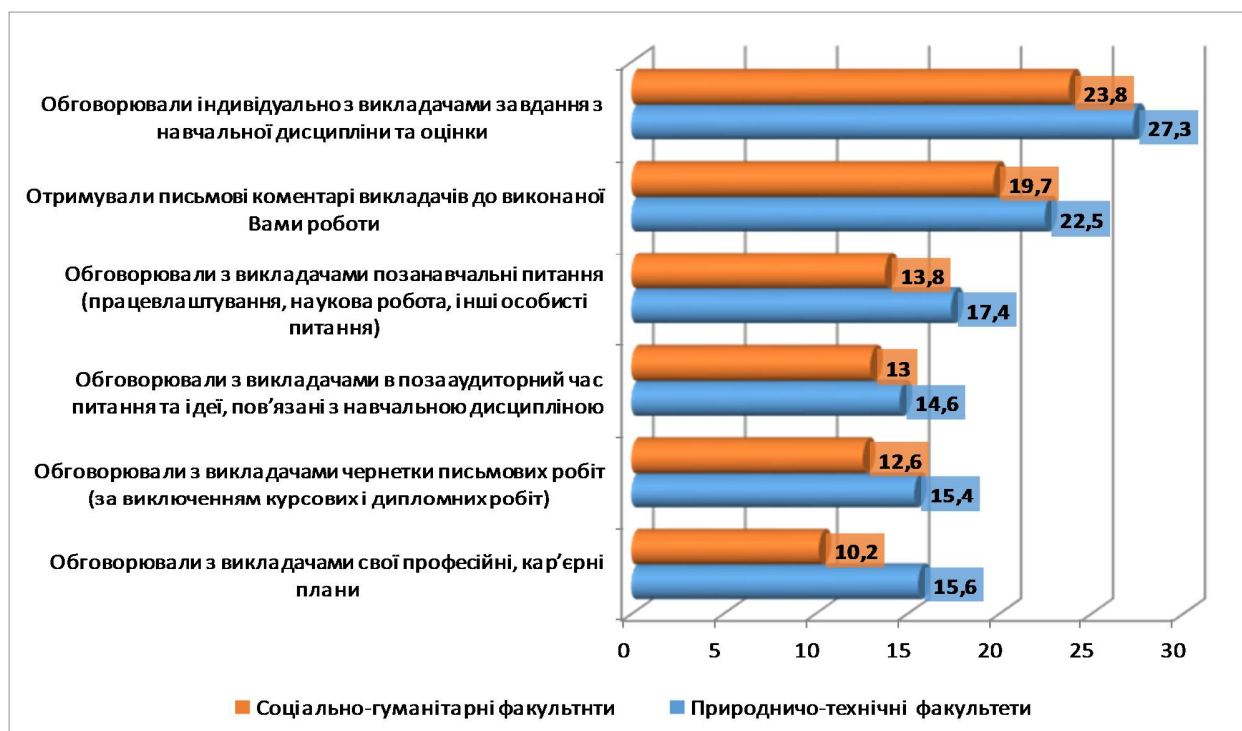

Рисунок 22. Взаємодія студентів з викладачами залежно від спрямування факультету
(дані у % за альтернативами «Часто» та «Дуже часто»)

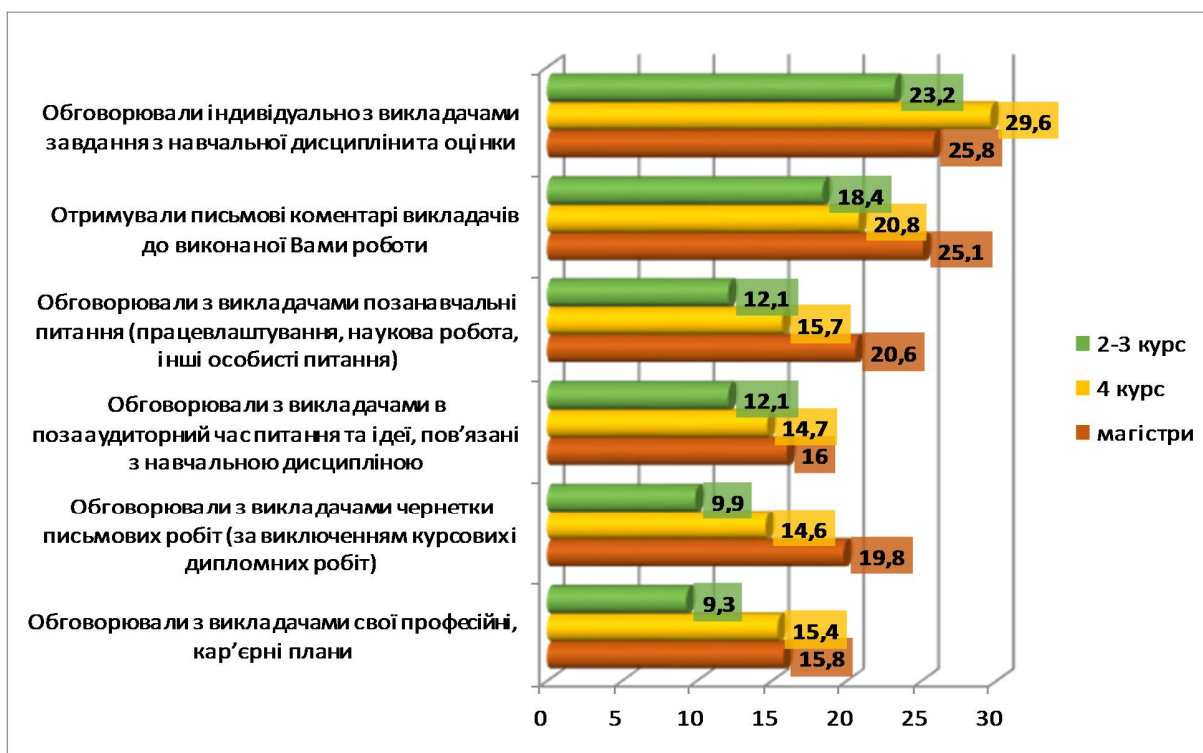

Рисунок 23. Взаємодія студентів з викладачами залежно від курсу навчання
(дані у % за альтернативами «Часто» та «Дуже часто»)

**UNiDOS 13: опитування студентів Київського національного університету імені Тараса Шевченка
вересень 2017**

Студенти оцінюючи взаємодію з викладачами за 5-ти бальною шкалою охарактеризували в середньому в 4 бали такі аспекти: більшість викладачів, у яких я навчався, знають моє ім'я або прізвище; більшість викладачів прагнуть до того, щоб студенти глибоко вивчили і зрозуміли всі теми навчальної дисципліни; під час семінарів кожний студент може поставити питання або висловити свою думку з теми навчальної дисципліни; у мене є можливість отримати зворотній зв'язок від більшості викладачів (отримати коментарі викладача до виконаної роботи); більшість викладачів чітко і зрозуміло пояснює свої правила оцінювання знань; більшість викладачів чітко формулюють вимоги до студентів і їх робіт з навчальної дисципліни; я знаю, як знайти більшість викладачів у позааудиторний час; я задоволений(-на) допомогою мого наукового керівника при написанні курсової/дипломної роботи; я задоволений(-на) можливістю знайти наукового керівника в КНУ у відповідності зі своїми бажаннями (див. Рисунок 24).

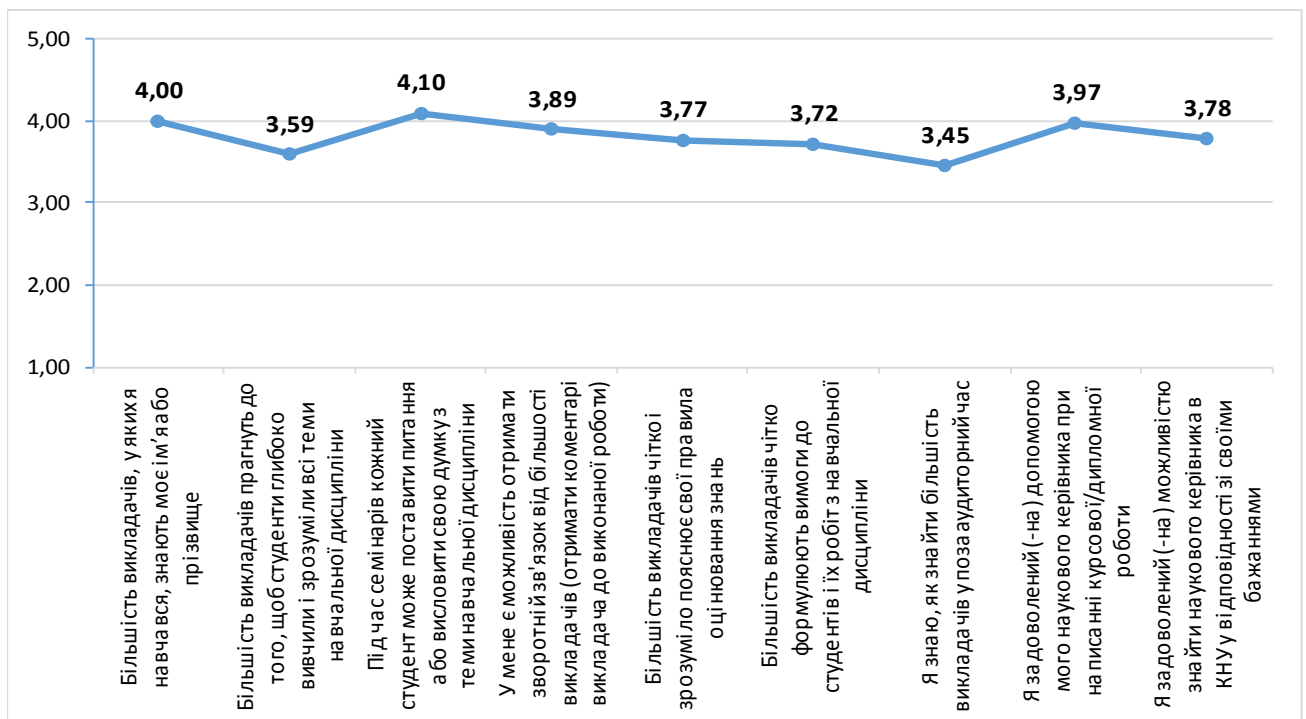

Рисунок 24. Оцінка студентами взаємодії з викладачами
(середній бал за 5-ти бальною шкалою, де 1 – зовсім не погоджуюсь, 5 – повністю погоджуюсь)

Детальніше як студенти оцінюють свою взаємодію з викладачами на факультетах дивись в таблиці 8

Таблиця 8. Оцінка студентами взаємодії з викладачами у минулому навчальному році на факультетах/інститутах
(середній бал за 5-ти бальною шкалою, де 1 – зовсім не погоджуюсь, 5 – повністю погоджуюсь)

	Географічний факультет	Фізичний факультет	Філософський факультет	Хімічний факультет	Навчально-науковий інститут «Інститут геології»	Інститут філології	Інститут журналістики	Навчально-науковий центр «Інститут біології та медицини»	Інститут міжнародних відносин (ІМВ)	Інститут високих технологій (ІВТ)	Економічний факультет	Історичний факультет	Механіко-математичний факультет	Факультет інформаційних технологій (ФІТ)	Факультет кібернетики	Факультет психології	Факультет радіофізики, електроніки та комп'ютерних систем (ФР)	Факультет соціології
Більшість викладачів, у яких я навчався, знають моє ім'я або прізвище	4,31	4,24	4,00	4,33	4,64	4,10	3,51	3,97	3,82	4,50	3,73	3,64	4,13	4,24	4,36	3,81	4,00	4,02
Більшість викладачів прагнуть до того, щоб студенти глибоко вивчили і зрозуміли всі теми навчальної дисципліни	3,77	3,95	3,73	4,24	3,91	3,76	2,98	3,63	3,24	4,27	3,41	3,56	3,87	3,32	3,52	3,30	3,84	3,89
Під час семінарів кожний студент може поставити питання або висловити свою думку з теми навчальної дисципліни	4,54	4,43	4,17	4,42	4,53	3,99	3,91	3,89	3,79	4,58	3,83	4,20	4,26	3,88	4,44	4,09	4,44	4,38
У мене є можливість отримати зворотній зв'язок від більшості викладачів (отримати коментарі викладача до виконаної роботи)	4,31	4,41	3,80	4,31	4,40	3,90	3,32	4,03	3,49	4,36	3,73	3,86	4,15	3,80	4,22	3,68	4,02	4,30
Більшість викладачів чітко і зрозуміло пояснює свої правила оцінювання знань	4,02	4,05	3,66	4,06	4,25	3,68	3,30	3,74	3,71	4,09	3,63	3,73	3,98	3,39	3,87	3,93	4,27	4,11
Більшість викладачів чітко формулюють вимоги до студентів і їх робіт з навчальної дисципліни	4,00	3,88	3,54	4,08	4,12	3,63	3,18	3,69	3,63	4,05	3,59	3,80	3,96	3,33	3,96	3,93	4,04	4,04
Я знаю, як знайти більшість викладачів у позааудиторний час	3,83	3,77	3,72	4,10	3,91	3,13	3,05	3,63	3,56	3,78	3,19	3,78	3,83	2,56	3,69	3,36	3,52	3,45
Я задоволений (-на) допомогою мого наукового керівника при написанні курсової/дипломної роботи	4,52	4,22	3,67	4,26	4,05	3,92	3,62	3,69	4,15	4,11	3,81	4,08	4,03	3,65	4,25	4,08	3,86	4,04
Я задоволений (-на) можливістю знайти наукового керівника в КНУ у відповідності зі своїми бажаннями	4,15	3,93	3,64	4,13	3,90	3,81	3,24	3,33	3,93	3,80	3,56	4,13	4,08	3,13	4,24	4,12	3,60	4,00

Науково-дослідницька діяльність має бути невід’ємною частиною освітнього процесу у ВНЗ, оскільки формує у студентів навички необхідні в будь-якій професійній сфері, зокрема: постановку цілей та завдань, визначення ресурсів, вибір засобів досягнення цілей та завдань, дотримування процедур та контроль за організацією дослідження, отримання результатів та формування висновків. Саме такі компетенції є необхідними для успішної трудової діяльності.

Отже, під науково-дослідницькою діяльністю будемо розуміти діяльність студента, що виходить за межі освітнього процесу та полягає в дослідницькій роботі студента (індивідуальній чи груповій). Системою індикаторів виступають: участь в наукових заходах (конференції, наукові семінари тощо); наявність наукових публікацій.

Як показали результати дослідження студенти університету *найрідше відвідують олімпіади з навчальних дисциплін* (за альтернативами «Не відвідував (-ла)»), а *найчастіше спортивні заходи та секції* (за альтернативами «Раз на тиждень і частіше») дивись таблицю 9.

Таблиця 9. Як часто у минулому навчальному році студенти відвідували навчальні та позанавчальні заходи (дані у %)

	Не відвідував (-ла)	Раз на півроку і рідше	2-3 рази на півроку	Раз на місяць	2-3 рази на місяць	Раз на тиждень і частіше	Важко сказати
Наукові заходи (конференції, наукові семінари, круглі столи тощо)	31,2	36,1	21,8	6,2	3	0,7	1
Соціально спрямовані заходи (волонтерство, благодійність, громадська робота тощо)	44,6	28	14,5	6	3,9	2,2	0,9
Університетські святкові заходи	20,9	35,7	25,7	10,5	5,1	1,7	0,5
Збори/заходи студентських організацій, гуртків та клубів	48,9	22,7	10,5	5,5	6,8	4,3	1,3
Спортивні заходи та секції	45,4	16,4	11,3	5,8	5,8	14	1,3
Олімпіади з навчальних дисциплін	79,2	13,9	3,6	1	1,1	0,4	0,7

Залежно від факультету та курсу навчання різняться відсоток опитаних студентів, які не відвідують ті чи інші навчальні та позанавчальні заходи.

Студенти соціально-гуманітарних факультетів найбільш активно проявляють себе в *університетських святкових заходах, соціально спрямованих заходах та наукових заходах*, тоді як студенти природничо-технічних факультетів більш активно проявляють себе на *олімпіадах з навчальних дисциплін, спортивних заходах та зборах студентських організацій, гуртків, клубів* (див. Рисунок 25).

Студенти 2-3 курсів найбільш активно проявляють себе на *університетських святкових заходах*, студенти 4 курсів практично в однаковій мірі пасивні до всіх навчальних та позанавчальних заходів, студенти магістратури найбільшу активність проявляють на *олімпіадах з навчальних дисциплін, соціально спрямованих заходах та наукових заходах* (див. Рисунок 26).

UNIDOS 13: опитування студентів Київського національного університету імені Тараса Шевченка
вересень 2017

Рисунок 25. Як часто у минулому навчальному році студенти відвідували навчальні та позанавчальні заходи залежно від спрямування факультету
(% за альтернативою «Не відвідував (-ла)»)

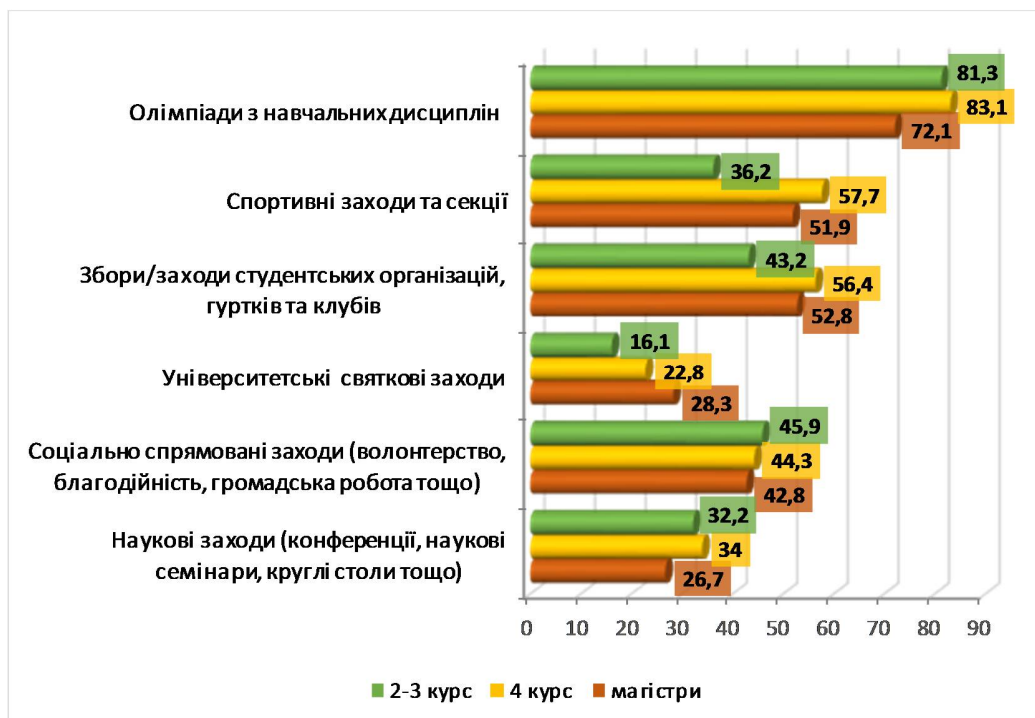

Рисунок 26. Як часто у минулому навчальному році студенти відвідували навчальні та позанавчальні заходи залежно від курсу навчання
(% за альтернативою «Не відвідував (-ла)»)

Лише 13,4% опитаних студентів *мають наукові публікації у фахових виданнях*. Очевидно, що чим старше курс навчання тим більше у студента наукових публікацій: 6,3% опитаних студентів 2-3 курсу, 14,4% студентів 4 курсу та 26,3% студентів магістратури. Приймали участь у конференціях, що проходили в КНУ 42,2% опитаних студентів; у конференціях, що проходили в інших українських ВНЗ приймали участь 12,3% студентів, що проходили за кордоном лише 5,3% студентів; брали участь у роботі виїзних шкіл, наукових семінарів, дослідницьких експедицій – 8,8% опитаних студентів (див. Рисунок 27).

Рисунок 27. Участь студентів у наукових заходах (дані у %)

ТРУДОВА АКТИВНІСТЬ СТУДЕНТІВ ПІД ЧАС НАВЧАННЯ

Більше половини опитаних студентів поєднують навчання з роботою – працюють або *постійно*, або *час від часу* (див. Рисунок 28). При цьому у більшості працюючих студентів (57,9%) робота *не пов'язана з отримуваним фахом* (див. Рисунок 29).

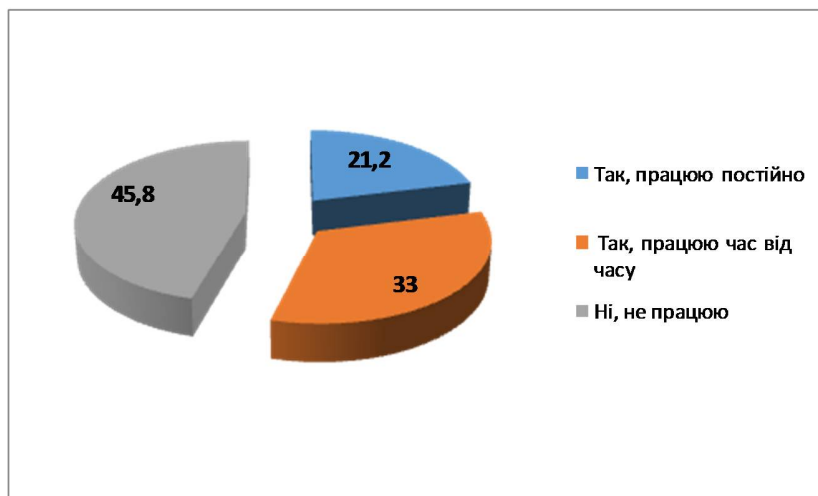

Рисунок 28. Поєднання студентами навчання в університеті з роботою (дані у %)

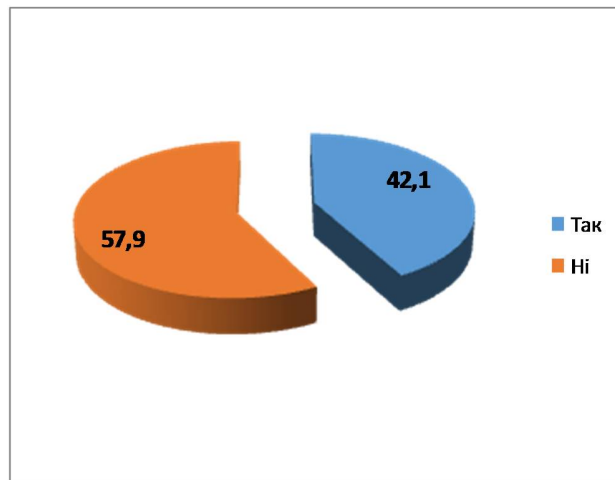

Рисунок 29. Чи пов'язана робота студентів з отримуваним фахом (дані у %)

Найбільш розповсюдженими причинами роботи не за фахом виявились: *більш вигідна пропозиція в іншій сфері, не за фахом* (28,1%), *відсутність пропозицій за фахом на ринку праці* (23,9%) та *недостатня кількість знань та навичок для роботи за фахом* (21,9%), дивись рисунок 30.

Рисунок 30. Причини роботи студентів не за фахом (дані у %)

Чим старшим є курс, тим частіше студенти працюють *постійно* (див. Рисунок 31).

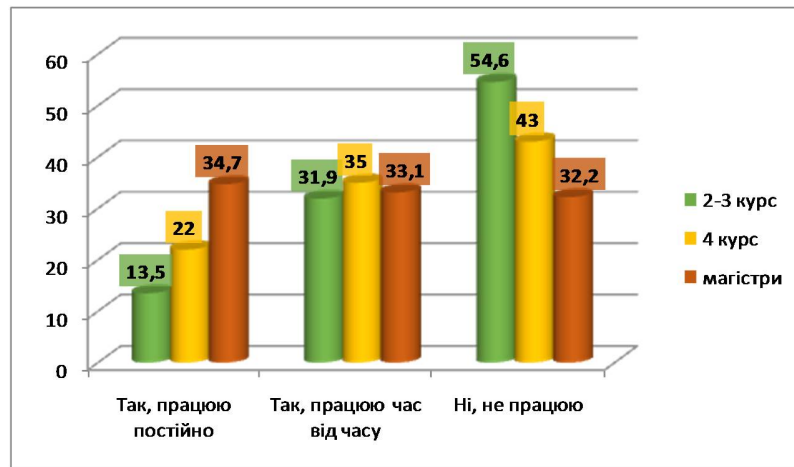

Рисунок 31. Поєднання студентами навчання в університеті з роботою залежно від курсу навчання (дані у %)

Крім того, частіше працюють студенти бюджетної форми навчання –57,8% (об'єднання альтернатив «Так, працюю постійно» та «Так, працюю час від часу») у порівнянні зі студентами-контрактниками (43,2%).

У студентів соціально-гуманітарного спрямування (46,8%) робота частіше пов'язана з отримуваним фахом у порівнянні зі студентами природничо-технічних факультетів (35,2%).

Серед причин роботи не за фахом, студенти соціально-гуманітарних факультетів частіше ніж представники природничо-технічного напрямку називали *відсутність пропозицій за фахом на ринку праці* (29% та 17,6% відповідно). *Незадовільний розмір заробітної плати за фахом* найчастіше відмічали студенти магістратури, найрідше – студенти 4-го курсу, які натомість частіше відзначали *нецікавий зміст роботи за фахом*. Чим старший курс, тим частіше студенти у якості причини роботи не за фахом називали *більш вигідну пропозицію в іншій сфері*. Натомість, чим молодший курс, тим частіше у якості такої причини називалась *недостатня кількість знань та навичок для роботи за фахом* (див. Рисунок 32).

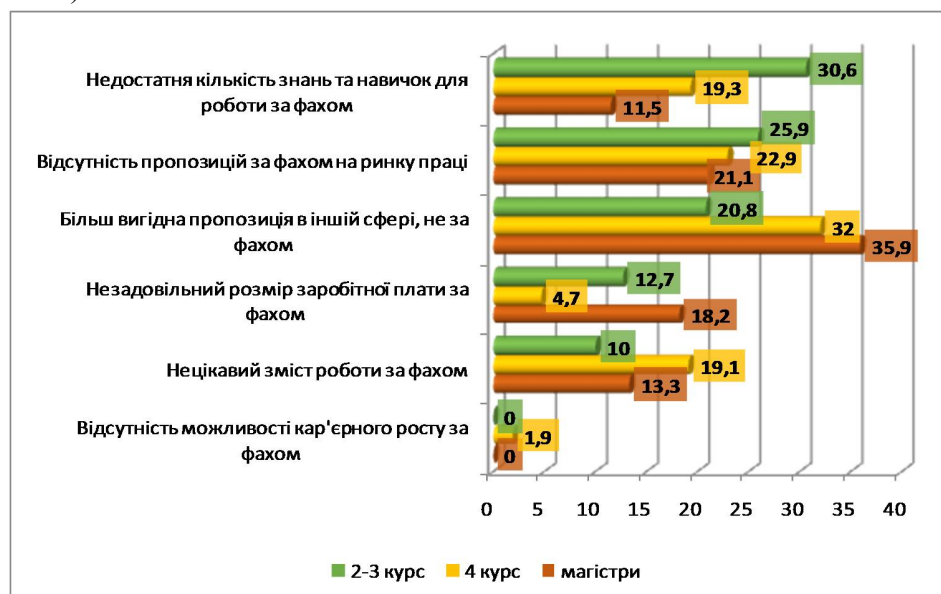

Рисунок 32. Причини роботи студентів не за фахом залежно від курсу навчання (дані у %)

Сьогодні гендерна проблематика набуває особливої актуальності як у вітчизняних так і у зарубіжних дослідженнях в області соціальних та гуманітарних наук. Саме тому студентам було запропоновано оцінити наступні твердження, дивись таблицю 10.

Таблиця 10. Гендерна складова трудової діяльності очима студентів
(середнє за 5-ти бальною шкалою, де 1 – повністю погоджуюсь, а 5 – зовсім не погоджуюсь)

	Середнє
Жінка має бути готовою менше працювати на оплачуваній роботі, щоб приділяти більше уваги своїй родині	3,34
Якщо робочих місць не вистачає, чоловіки повинні мати більше прав отримати роботу, ніж жінки	4

Очевидним виявилось, що студентки в більшій мірі не погоджуються з твердженням про те, що жінка має бути готовою менше працювати на оплачуваній роботі, щоб приділяти більше уваги своїй родині, ніж хлопці студенти (в середньому 3,51 балів – дівчата та 3,01 балів – хлопці). Проте, з наступним твердженням про те, що якщо робочих місць не вистачає, чоловіки повинні мати більше прав отримати роботу, ніж жінки студенти практично в рівній мірі не погоджуються: в середньому 4,18 балів – дівчата та 3,67 балів – хлопці.

ГРОМАДСЬКА АКТИВНІСТЬ ТА ДОЗВІЛЛЯ

Задля виявлення громадської та політичної активності студентів з року в рік їм пропонується оцінити власну ступінь залученості до діяльності різноманітних організацій.

Найчастіше студенти беруть участь у діяльності клубів за інтересами або організаціях, пов'язаних з дозвіллям (8,7% беруть активну участь, а 16,2% беруть участь час від часу), на другому місці за популярністю спортивні організації та творчі, професійні об'єднання (по 23,5% активних учасників та тих, хто бере участь час від часу).

Серед організацій та об'єднань, у діяльності яких студенти не беруть і не бажають брати участь виділяються церковні або релігійні організації (83,6%), політичні партії/об'єднання (69,7%) та профспілки (65,3%) дивись рисунок 33.

UNIDOS 13: опитування студентів Київського національного університету імені Тараса Шевченка
вересень 2017

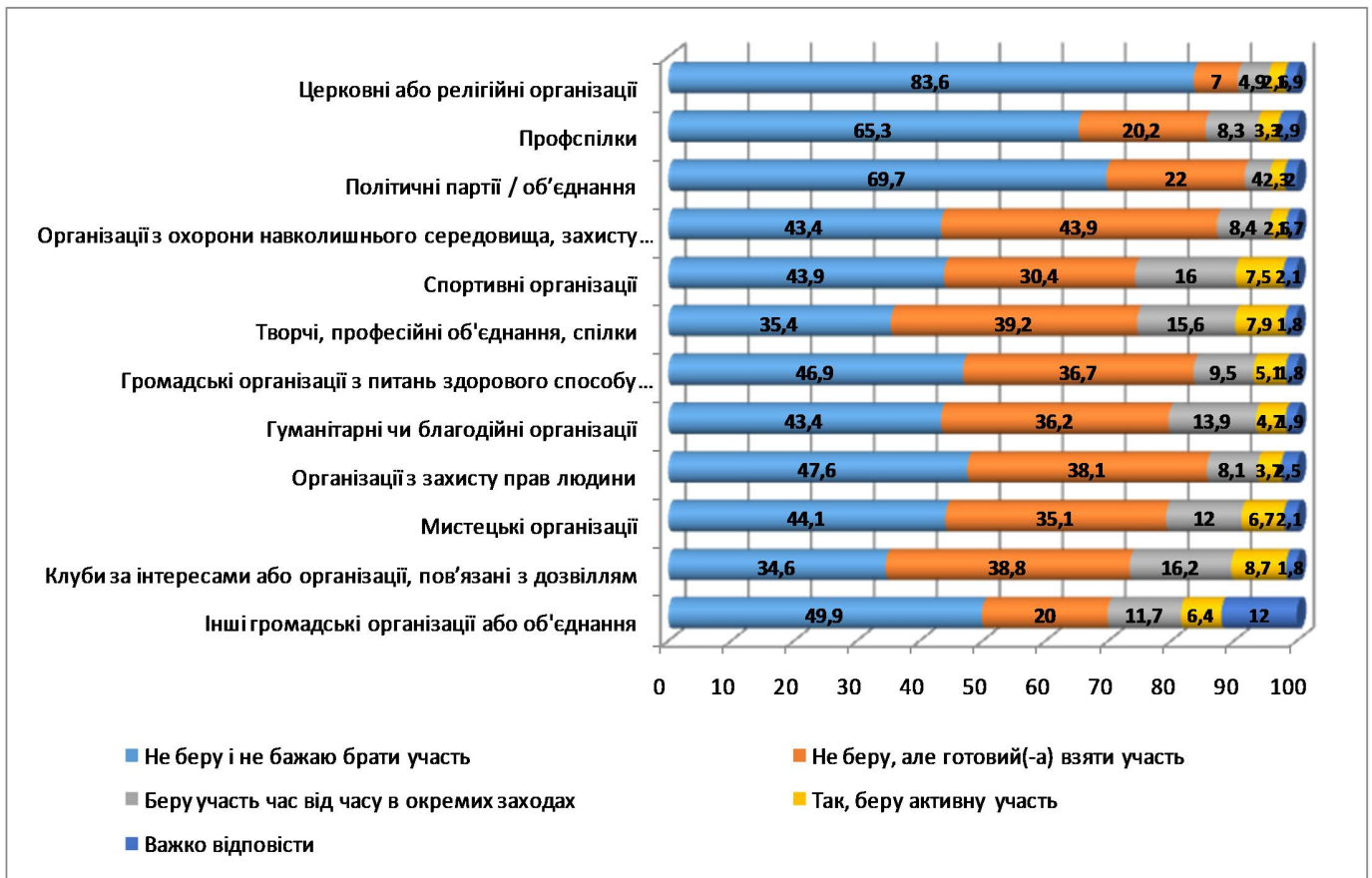

Рисунок 33. Громадська активність та дозвілля студентів (дані у %)

Найбільш популярним способом проведення вільного часу серед студентів є спілкування, прогулянки з друзями, рідними, близькими (63%). Також поширеними видами дозвілля є читання художньої літератури, перегляд кіно/телепередач, творчість, мистецтво, спорт, туризм, прослуховування музики. Крім того, значна частина студентів присвячує свій вільний час додатковій освіті (вивченню мов, освітнім курсам). Найрідше студенти проводять вільний час, відвідуючи клуби, дискотеки, а також беручи участь у соціальних проектах (благодійність, волонтерство) (див. Рисунок 34).

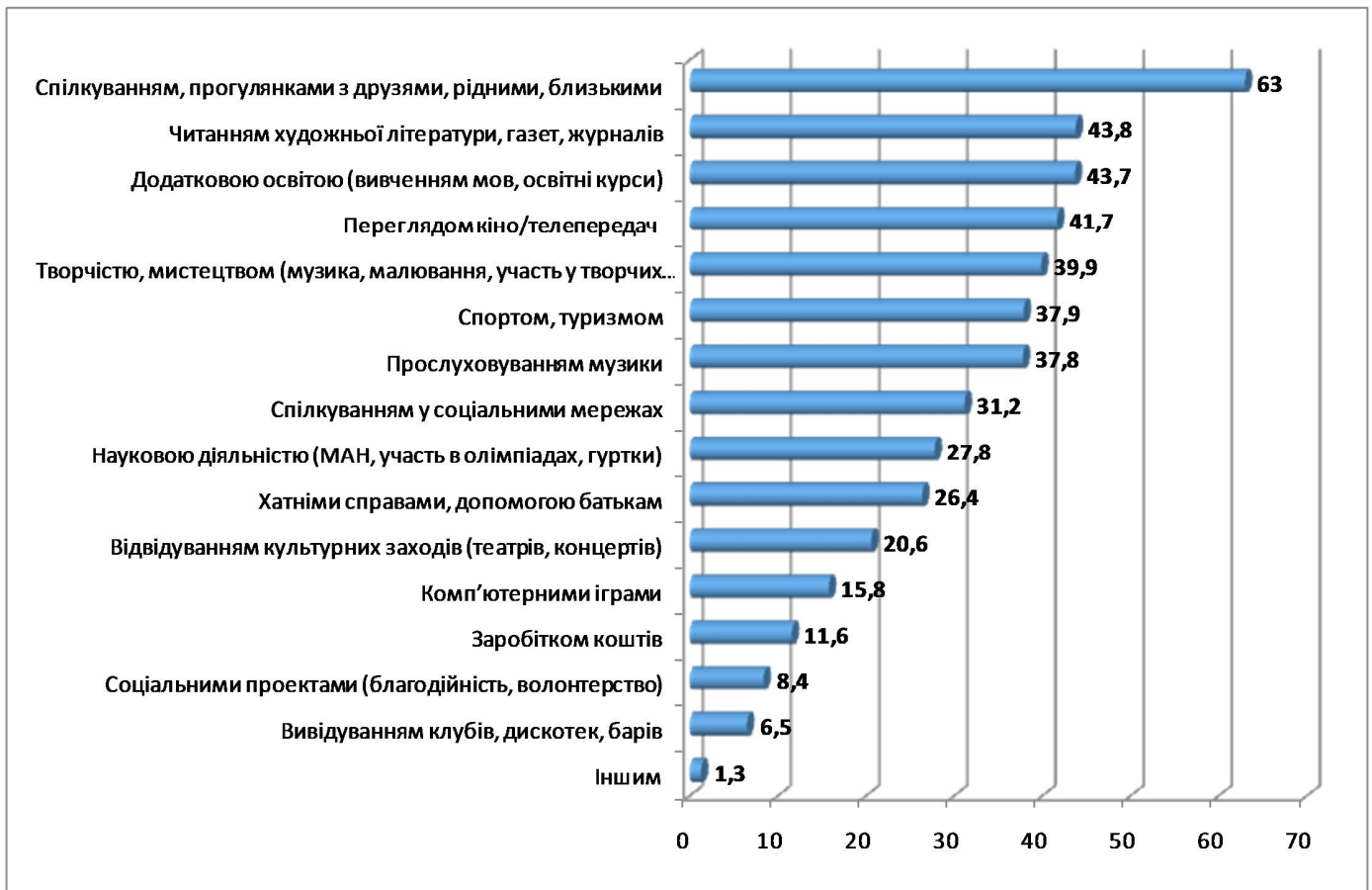

Рисунок 34. Способи проведення вільного часу студентами (дані у %)

Серед студентів 4-го курсу більш розповсюдженим є заняття *творчістю, мистецтвом* у вільний час (50,2%) та *науковою діяльністю* (36%) у порівнянні зі студентами 2-3 курсів (37,9% та 25%) та магістратури (35,6% та 26,2%). Натомість, студенти 2-3 курсів частіше спілкуються у *соціальних мережах* (36,3%) у порівнянні зі студентами 4-го курсу та магістратури (24,1% та 27,6% відповідно).

Способи проведення дозвілля серед дівчат та хлопців суттєво відрізняються. Так, хлопці частіше займаються *спортом, туризмом, прослуховуванням музики* та значно частіше грають у *комп'ютерні ігри*. Крім того, вони частіше присвячують свій час *зароблянню коштів*. Водночас дівчата частіше займаються видами діяльності, пов'язаними з *творчістю та саморозвитком* (див. Рисунок 35).

UNIDOS 13: опитування студентів Київського національного університету імені Тараса Шевченка
вересень 2017

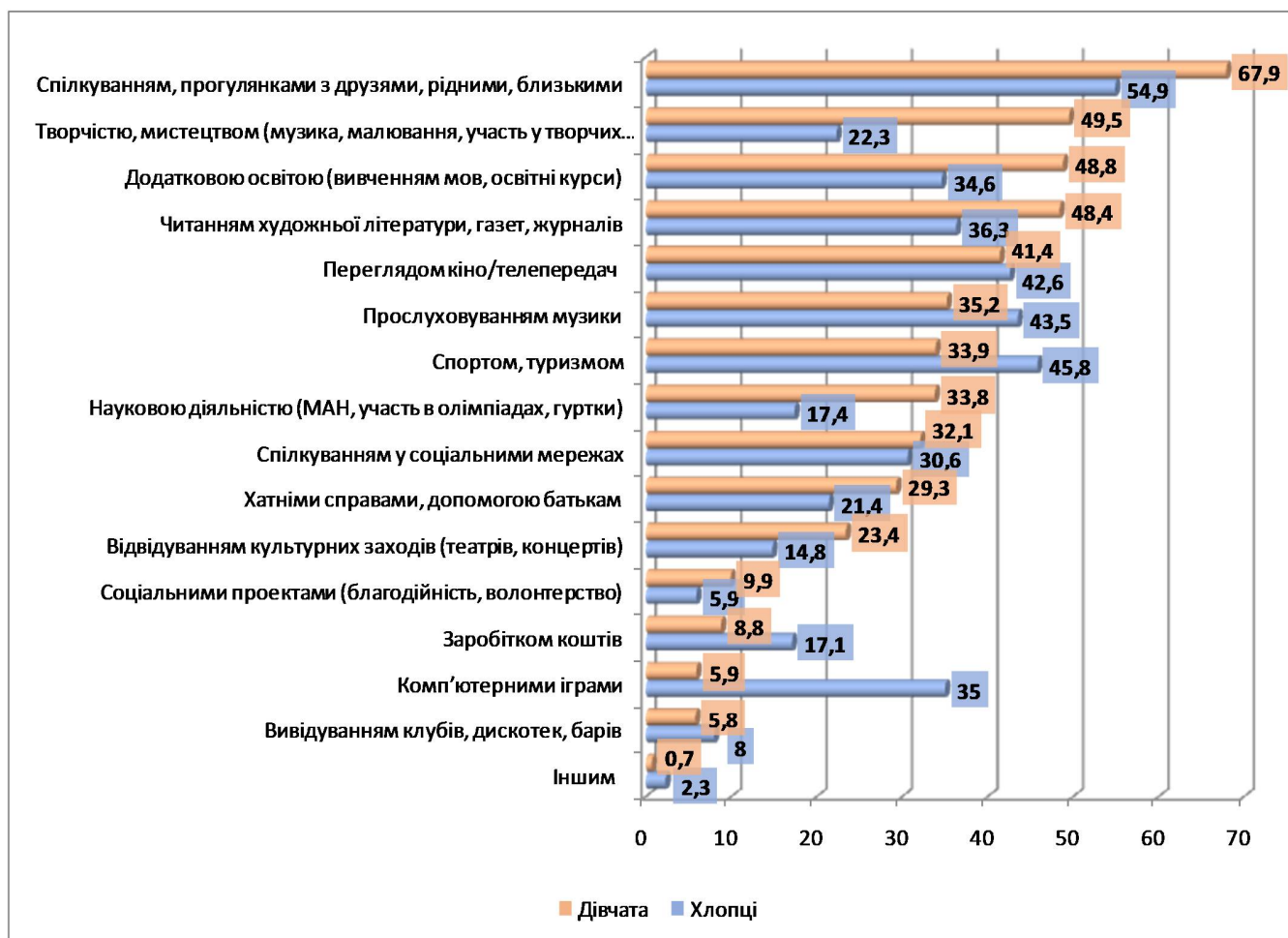

Рисунок 35. Способи проведення вільного часу студентами відповідно до статеві ознаки (дані у %)

Оцінюючи заходи, які проводяться в університеті, студенти найбільше задоволені святкуванням Дня факультету, зустрічами з діячами науки та культури (по 3,68 бала за шкалою від 1 до 5) та науковими конференціями/круглими столами (3,55 бала). Найнижче оцінюють святкування Нового року (3,12 бала) дивись рисунок 36.

**UNIDOS 13: опитування студентів Київського національного університету імені Тараса Шевченка
вересень 2017**

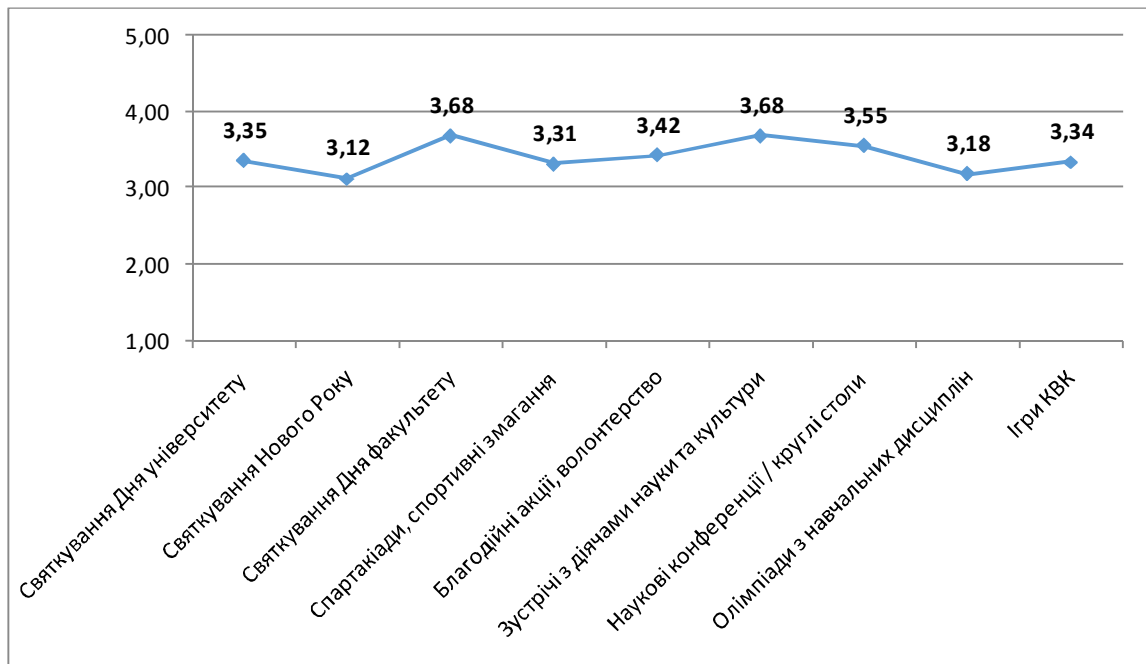

Рисунок 36. Задоволеність студентів заходами, які проводяться в університеті
(середнє за 5-ти бальною шкалою, де 1 – зовсім незадоволений, 5 – цілком задоволений)

При цьому найменш відвідуваними заходами виявились олімпіади з навчальних дисциплін та ігри КВК, найбільш – зустрічі з діячами науки та культури.

На запитання щодо необхідної допомоги від університету в проведенні дозвілля студенти відповіли, що найбільше потребують допомоги в організації *подорожей та екскурсій* – 52,6% (див. Рисунок 37).

Рисунок 37. Способи проведення вільного часу студентами в яких не вистачає допомоги з боку університету (дані у %)

Чим старший курс, тим більше допомоги від університету студенти потребують в організації *спортивних заходів*, але найменше – в проведенні *вечірок у гуртожитку та студмістечку*. Запит на *організацію художньої самодіяльності, концертів*, а також *дискусійних клубів, лекторіїв* найбільш виражений серед студентів 4-го курсу (див. Рисунок 38).

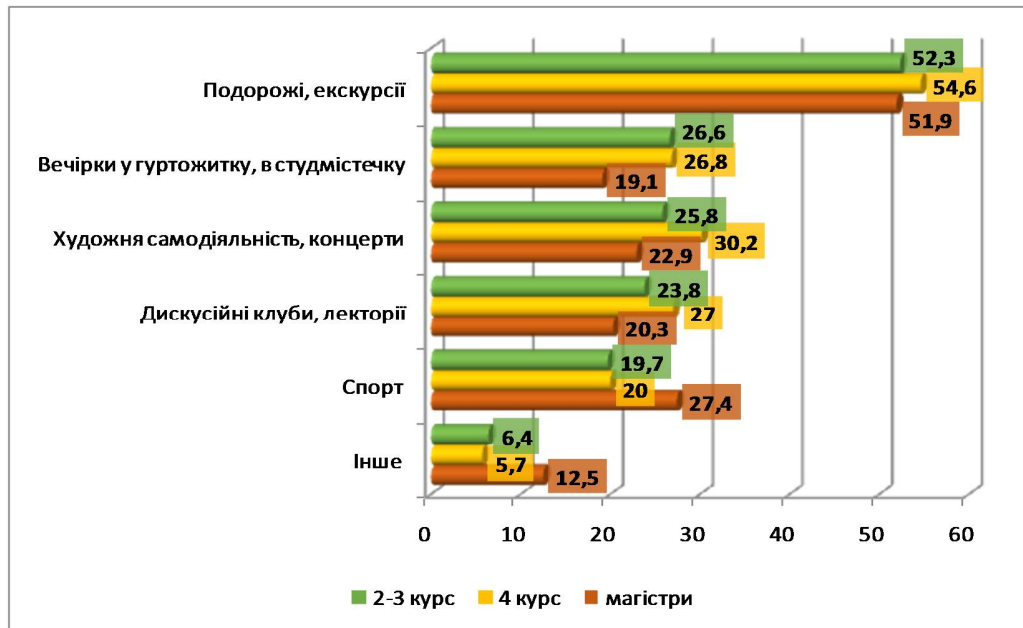

Рисунок 38. Способи проведення вільного часу студентами в яких не вистачає допомоги з боку університету залежно від курсу навчання (дані у %)

ЗАДОВОЛЕНІСТЬ СТУДЕНТІВ НАВЧАЛЬНИМИ ТА ПОЗНАНАВЧАЛЬНИМИ ПРОЦЕСАМИ

Під задоволеністю будемо розуміти систему оцінок різних аспектів студентського життя, що мають особливе значення для студента. Системою індикаторів виступають: задоволеність організацією навчального процесу, форматом роботи; задоволеність діяльністю навчальних підрозділів ВНЗ; врахування на факультеті думки студентів з навчальних та позанавчальних заходів.

Найбільше студенти задоволені умовами вступу до університету – в середньому 3,77 бали за 5-ти бальною шкалою; зміною в яку навчаються – 3,62 бали; ставленням викладачів до студентів та роботою викладачів – 3,6 бали та 3,57 бали відповідно. Найменше студенти задоволені розміром стипендії – 2,66 бали, можливістю впливати на організацію навчального процесу – 2,73 бали та оснащенням навчальних лабораторій – 2,93 бали (див. Рисунок 39).

**UNIDOS 13: опитування студентів Київського національного університету імені Тараса Шевченка
вересень 2017**

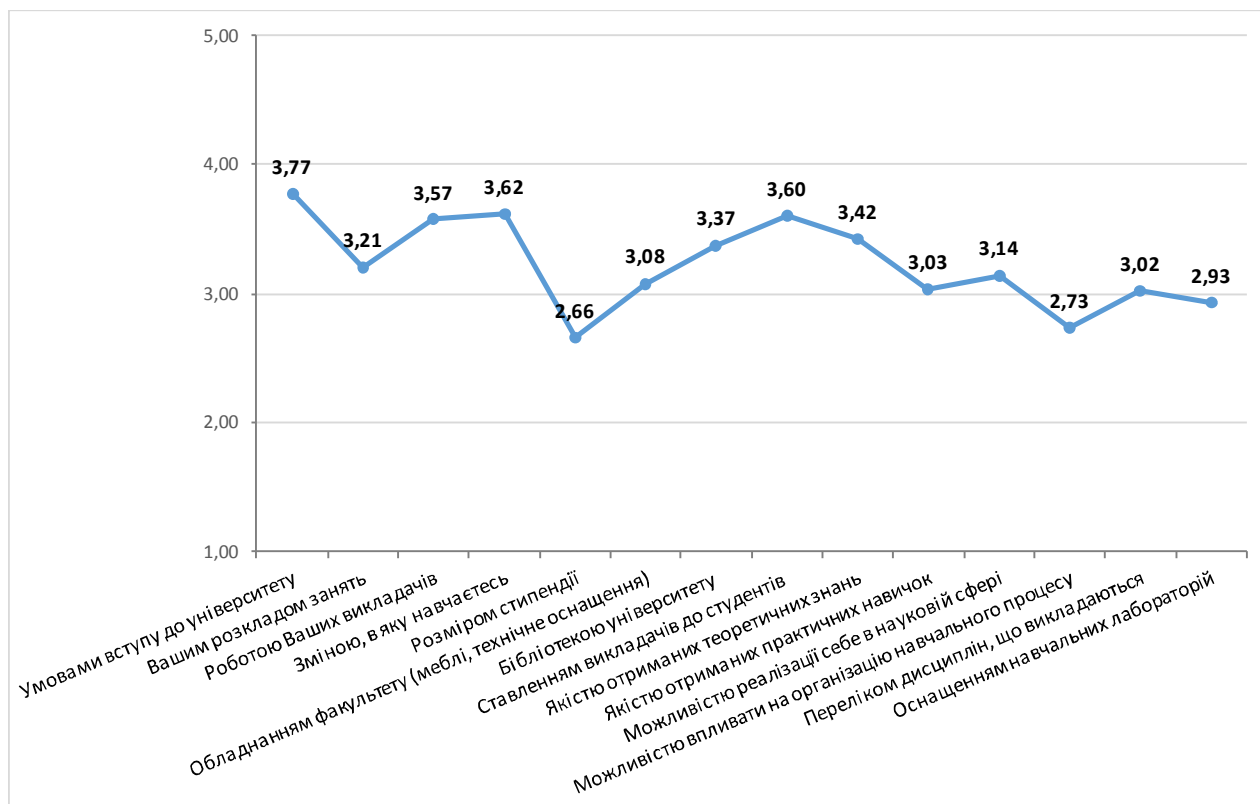

Рисунок 39. Задоволеність студентів деякими аспектами студентського життя в КНУ
(середнє за 5-ти бальною шкалою, де 1 – зовсім незадоволений, 5 – цілком задоволений)

Про тенденції на факультетах детально наведено в таблиці 11.

Отже, студенти соціально-гуманітарних факультетів в меншій мірі задоволені зміною, в яку навчаються (в середньому 3,46 балів), ніж студенти природничо-технічних факультетів (3,85 балів), також ставленням викладачів до студентів (3,48 балів та 3,78 балів відповідно) та якістю отриманих теоретичних знань (3,35 балів та 3,54 балів відповідно).

Для поліпшення освітнього процесу студентам було поставлене питання про найбільш важливі, на їх думку, заходи, які можуть суттєво покращити якість освітнього процесу на факультетах/інститутах. В середньому за 7-ми бальною шкалою маємо наступні *пріоритетні заходи*: 1 група – розширити міжнародні зв'язки факультету (6,15 балів), створити програми підготовки магістрів та бакалаврів, відповідні до європейських навчальних програм (6,06 балів), приділити більше уваги вивченню іноземних мов (5,93 балів), застосовувати іноземні мови у навчальному процесі (проведення занять іноземною мовою) (5,76 балів), посилити зв'язок теоретичних знань з практикою (5,87 балів), надати студентам більше можливості самостійного вибору навчальних курсів (5,9 балів); 2 група – запровадити систематичне оцінювання студентами якості викладання (5,23 балів), вдосконалити зміст і форми проведення практик (5,48 балів), оновити матеріально-технічну базу факультету (інституту) (5,27 балів); 3 група – зменшити розмір навчальних груп (4,19 балів), запровадити анонімне оцінювання знань під час іспитів (4,29 балів), збільшити кількість часу для самостійної роботи студентів (4,15 балів), підвищити вимоги до дисципліни студентів (3,63 балів) дивись рисунок 40.

**UNIDOS 13: опитування студентів Київського національного університету імені Тараса Шевченка
вересень 2017**

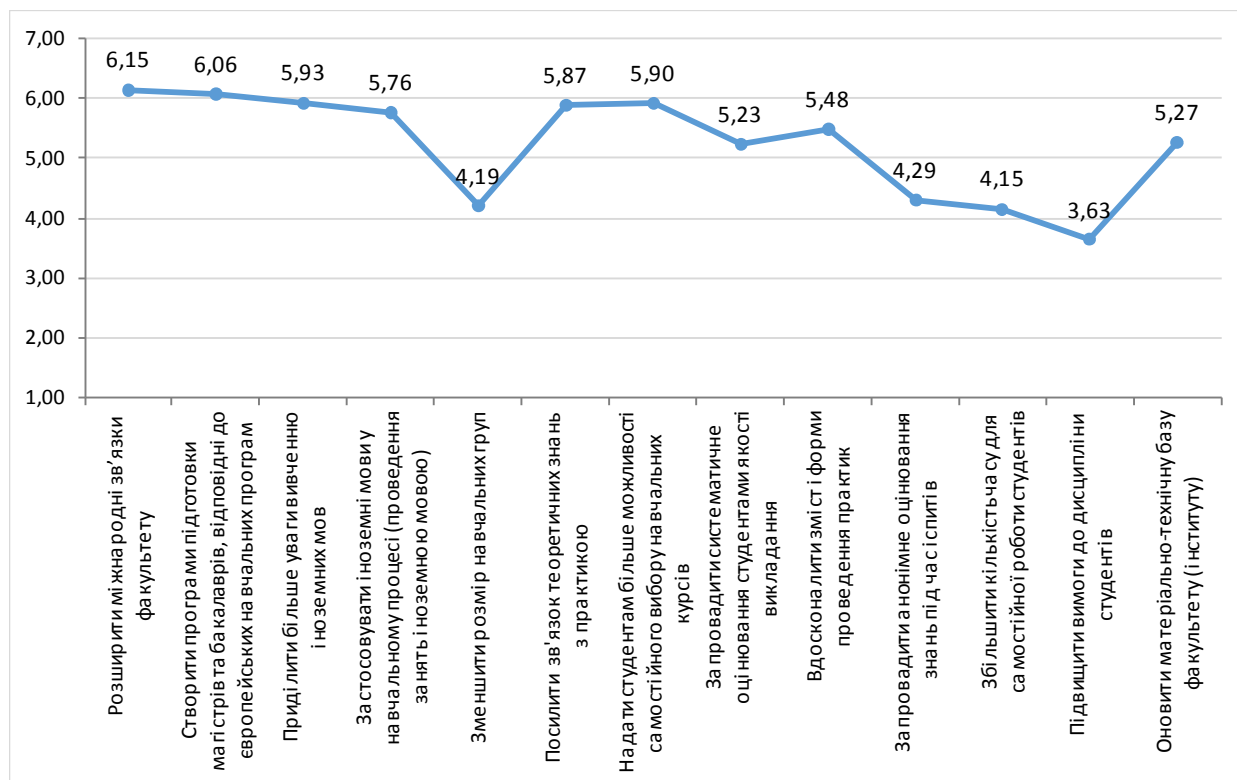

Рисунок 40. Заходи підвищення якості освітнього процесу
(середнє за 7-ми бальною шкалою, де 1 – зовсім не важливим, 7 – дуже важливо)

Про пріоритети на факультетах детально можна ознайомитись з таблиці 12.

Отже, для студентів соціально-гуманітарних факультетів в більшій мірі бачаться дієвими такі заходи поліпшення якості освіти у порівнянні зі студентами природничо-технічних факультетів: зменшити розміри навчальних груп (4,5 балів та 3,71 балів відповідно), вдосконалити зміст і форми проведення практик (5,67 балів та 5,19 балів), запровадити анонімне оцінювання знань під час іспитів (4,46 балів та 4,04 балів).

Не менш важливим аспектом освітнього процесу взагалі та студентського життя зокрема є робота підрозділів факультету та університету. Студентам було запропоновано оцінити діяльність деяких підрозділів за 5-ти бальною шкалою. Виявилося, що в середньому студенти *найбільше задоволені роботою деканату свого факультету/інституту* (3,87 балів), а *найменше роботою відділу міжнародного співробітництва університету* (3,36 балів) дивись рисунок 41.

**UNIDOS 13: опитування студентів Київського національного університету імені Тараса Шевченка
вересень 2017**

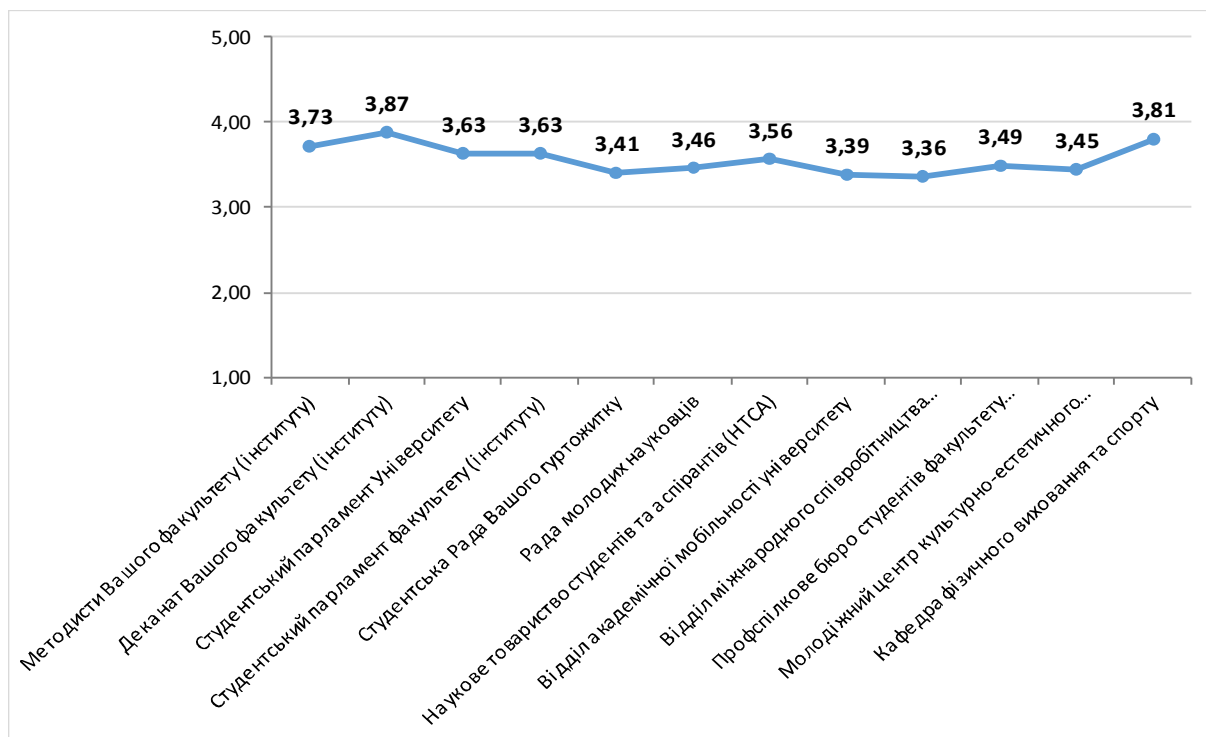

Рисунок 41. Задоволеність студентів діяльністю деяких підрозділів
(середнє за 5-ти бальною шкалою, де 1 – зовсім незадоволений, 5 – цілком задоволений)

Також цікавими виявилися дані про задоволеність студентів роботою підрозділів університету або факультету/інституту в залежності від факультету навчання (див. Таблицю 13).

Таблиця 11. Оцінка різних аспектів студентського життя в КНУ імені Тараса Шевченка на факультетах/інститутах
(середній бал за 5-ти бальною шкалою, де 1 - зовсім незадоволений, 5 – цілком задоволений)

	Географічний факультет	Фізичний факультет	Філософський факультет	Хімічний факультет	Навчально-науковий інститут «Інститут геології»	Інститут філології	Інститут журналістики	«Інститут біології та медицини»	Інститут міжнародних відносин (ІМВ)	Інститут високих технологій (ІВТ)	Економічний факультет	Історичний факультет	Механіко-математичний факультет	Факультет інформаційних технологій (ФІТ)	Факультет кібернетики	Факультет психології	Факультет радіофізики, електроніки та комп'ютерних систем (ФРЕКС)	Факультет соціології
Умовами вступу до університету	3,98	3,93	3,76	4,02	3,79	3,74	3,18	3,49	3,79	4,04	3,78	3,88	3,85	3,90	3,76	3,76	4,10	3,91
Вашим розкладом занять	3,37	3,60	3,60	3,69	3,19	2,92	2,47	3,38	3,45	3,53	3,26	3,17	3,60	2,56	3,46	2,80	3,56	3,23
Роботою Ваших викладачів	3,96	3,57	3,61	4,00	3,91	3,47	3,00	3,53	3,65	3,98	3,53	3,42	3,91	3,17	3,56	3,64	3,77	3,81
Зміною, в яку навчаєтесь	3,60	4,05	3,49	3,86	4,24	3,75	2,70	3,51	4,24	3,96	2,90	3,23	4,28	3,05	4,44	3,00	4,21	3,13
Розміром стипендії	3,13	2,58	2,57	2,83	2,84	2,45	2,41	2,68	2,58	2,86	2,64	2,44	3,09	2,76	2,74	2,68	3,04	2,52
Обладнанням факультету (меблі, технічне оснащення)	3,41	2,68	3,26	3,10	3,14	3,36	2,51	2,76	2,92	2,89	3,60	3,24	2,87	3,14	2,70	3,13	2,92	2,74
Бібліотекою університету	3,82	3,41	3,31	3,84	3,72	3,56	3,22	3,00	3,31	2,89	3,22	3,50	3,49	2,98	3,30	3,62	3,31	3,30
Ставленням викладачів до студентів	4,08	3,82	3,88	3,85	3,86	3,49	3,13	3,50	3,30	4,11	3,49	3,54	3,83	3,51	3,67	3,64	3,92	4,09
Якістю отриманих теоретичних знань	3,60	3,93	3,54	3,63	3,58	3,29	2,98	3,37	3,24	3,91	3,52	3,40	3,81	3,02	3,48	3,58	3,55	3,83
Якістю отриманих практичних навичок	3,22	3,49	3,00	3,47	3,86	2,91	2,62	3,26	2,72	3,50	2,84	3,04	3,43	2,77	3,30	2,56	3,54	3,38
Можливістю реалізації себе в науковій сфері	3,28	3,48	3,18	3,51	3,70	2,96	2,74	3,11	3,05	3,55	3,07	3,10	3,45	2,98	3,28	3,29	3,37	3,21
Можливістю впливати на організацію навчального процесу	2,98	3,14	2,81	3,31	3,21	2,51	2,18	3,00	2,47	3,13	2,72	2,82	2,81	2,67	3,04	2,56	2,92	2,87
Переліком дисциплін, що викладаються	3,20	3,43	2,88	3,18	3,19	2,64	2,61	3,18	3,04	3,57	3,28	3,06	2,96	2,77	3,30	3,20	3,06	3,15
Оснащенням навчальних лабораторій	3,00	2,77	2,92	2,88	3,16	3,05	2,41	2,89	2,80	2,79	3,29	3,00	2,87	2,95	2,74	2,89	3,31	2,51

Таблиця 12. Заходи підвищення якості освітнього процесу на факультетах/інститутах (середній бал за 7-ми бальною шкалою, де 1 – зовсім не є важливим, 7 – дуже важливо)

	Географічний факультет	Фізичний факультет	Філософський факультет	Хімічний факультет	Навчально-науковий інститут «Інститут геології»	Інститут філології	Інститут журналістики	Навчально-науковий центр «Інститут біології та медицини»	Інститут міжнародних відносин (ІМВ)	Інститут високих технологій (ІВТ)	Економічний факультет	Історичний факультет	Механіко-математичний факультет	Факультет інформаційних технологій (ФІТ)	Факультет кібернетики	Факультет психології	Факультет радіофізики, електроніки та комп'ютерних систем (ФРЕКС)	Факультет соціології
Розширити міжнародні зв'язки факультету	6,65	6,09	6,08	6,02	6,49	6,32	5,78	5,62	6,45	6,37	6,01	6,40	5,98	6,07	5,76	6,17	5,90	6,36
Створити програми підготовки магістрів та бакалаврів, відповідні до європейських навчальних програм	6,52	5,74	6,13	6,06	6,39	6,16	5,98	5,76	6,48	6,11	5,84	6,04	5,89	6,05	5,36	6,07	5,80	6,26
Приділити більше уваги вивченню іноземних мов	6,67	5,23	6,02	5,94	6,44	6,49	6,04	5,69	5,72	5,54	5,84	6,31	5,36	5,71	5,04	5,67	5,63	6,15
Застосовувати іноземні мови у навчальному процесі (проведення занять іноземною мовою)	5,82	5,35	5,57	5,85	6,10	6,33	5,84	5,57	6,03	5,67	5,76	5,61	5,59	5,37	5,07	5,24	5,29	5,79
Зменшити розмір навчальних груп	3,83	3,50	5,11	4,55	3,48	4,55	3,84	4,09	4,98	3,25	4,29	4,16	3,33	3,89	3,61	4,62	3,28	3,91
Посилити зв'язок теоретичних знань з практикою	5,96	5,39	5,79	5,62	5,90	5,90	6,39	5,40	6,39	5,91	5,79	5,80	5,04	5,95	5,31	6,29	5,74	5,96
Надати студентам більше можливості самостійного вибору навчальних курсів	5,92	5,23	5,92	5,57	5,68	6,09	6,09	5,69	6,45	5,53	5,65	6,35	5,23	5,80	5,69	5,98	5,50	6,04
Запровадити систематичне оцінювання студентами якості викладання	5,13	4,55	5,35	5,15	5,19	5,38	5,64	4,91	5,62	4,69	5,17	5,53	4,40	5,49	4,78	5,46	4,59	5,41
Вдосконалити зміст і форми проведення практик	5,45	4,64	5,43	5,00	5,88	5,58	6,11	4,88	5,76	5,23	5,38	5,85	4,80	6,05	4,82	5,88	5,28	5,43
Запровадити анонімне оцінювання знань під час іспитів	3,98	3,83	4,45	4,60	4,31	4,49	4,62	4,62	4,54	3,60	4,38	4,42	3,22	4,35	3,88	3,85	3,77	4,73
Збільшити кількість часу для самостійної роботи студентів	3,94	3,77	4,41	4,21	4,00	4,39	4,15	4,71	4,05	3,67	4,13	4,39	3,50	4,41	3,98	4,37	2,94	4,67
Підвищити вимоги до дисципліни студентів	3,71	3,50	3,79	4,56	4,13	3,53	3,81	3,81	3,66	3,64	3,67	3,88	3,15	3,86	3,40	3,19	3,17	3,09
Оновити матеріально-технічну базу факультету (інституту)	5,25	5,38	4,74	6,06	6,28	5,04	5,93	5,27	5,35	5,59	4,90	5,45	4,85	5,63	4,93	4,90	5,52	5,18

Таблиця 13. Задоволеність діяльністю підрозділів факультету/інституту та університету
(середнє за 5-ти бальною шкалою, де 1 – зовсім незадоволений, 5 – цілком задоволений)

	Географічний факультет	Фізичний факультет	Філософський факультет	Хімічний факультет	Навчально-науковий інститут «Інститут геології»	Інститут філології	Інститут журналістики	Навчально-науковий центр «Інститут біології та медицини»	Інститут міжнародних відносин (ІМВ)	Інститут високих технологій (ІВТ)	Економічний факультет	Історичний факультет	Механіко-математичний факультет	Факультет інформаційних технологій (ФІТ)	Факультет кібернетики	Факультет психології	Факультет радіофізики, електроніки та комп'ютерних систем (ФРЕКС)	Факультет соціології
Методисти Вашого факультету (інституту)	3,94	4,06	4,18	4,19	3,97	3,39	3,11	3,81	4,21	4,36	3,92	3,69	3,69	3,46	3,95	2,44	3,62	3,85
Деканат Вашого факультету (інституту)	3,94	4,17	4,12	4,02	4,17	3,83	3,12	4,03	4,12	4,33	3,81	4,14	4,04	3,33	3,66	4,02	3,53	4,17
Студентський парламент Університету	3,63	3,68	3,76	3,98	3,51	3,62	3,29	3,86	3,61	3,67	3,76	3,79	3,29	3,69	3,86	3,10	3,36	3,93
Студентський парламент факультету (інституту)	3,67	3,67	3,67	4,16	3,50	3,60	3,33	3,69	3,65	3,68	3,79	3,98	3,13	3,64	3,97	2,98	3,44	3,78
Студентська Рада Вашого гуртожитку	3,15	3,59	3,49	4,05	2,79	3,59	3,46	3,52	3,04	3,97	3,64	3,35	3,19	3,04	4,04	3,03	2,93	3,57
Рада молодих науковців	3,63	3,52	3,53	4,21	3,28	3,44	3,08	3,44	3,44	3,77	3,48	3,48	3,29	3,33	3,24	3,43	3,23	3,32
Наукове товариство студентів та аспірантів (НТСА)	3,86	3,63	3,67	3,91	3,67	3,43	3,07	3,38	3,53	3,79	3,60	3,63	3,42	3,56	3,40	3,78	3,42	3,65
Відділ академічної мобільності університету	3,49	3,31	3,45	3,91	3,33	3,33	2,95	3,45	3,41	3,83	3,32	3,15	3,38	3,71	3,00	3,74	3,29	3,20
Відділ міжнародного співробітництва університету	3,23	3,45	3,31	4,00	3,40	3,20	2,79	3,32	3,48	3,79	3,58	3,00	3,14	3,66	3,27	3,59	3,34	3,54
Профспілкове бюро студентів факультету (інституту)	3,27	3,38	3,35	4,08	3,53	3,56	3,17	3,47	3,55	3,69	3,84	3,16	3,41	3,38	3,51	3,62	2,91	3,98
Молодіжний центр культурно-естетичного виховання університету	3,38	3,67	3,52	3,94	3,35	3,51	2,94	3,26	3,45	3,91	3,57	3,25	3,36	3,43	2,95	3,64	3,29	3,96
Кафедра фізичного виховання та спорту	4,06	4,09	3,76	4,13	3,82	3,87	3,38	3,76	3,76	4,20	3,77	3,33	3,74	3,74	3,69	3,79	4,30	3,88

Важливо, щоб думки студентів були почутими та враховувались в організації навчального та позанавчального процесів. Для розуміння ситуації, яка склалася в КНУ студентам було поставлене питання про врахування їх думки на факультеті/інституті на якому вони навчаються, з приводу: організації навчального процесу, організації заходів дозволя, проведення виховної роботи, проведення наукових заходів. Як виявилось, найчастіше думки студентів не враховуються з питань *організації навчального процесу* (див. Рисунок 42).

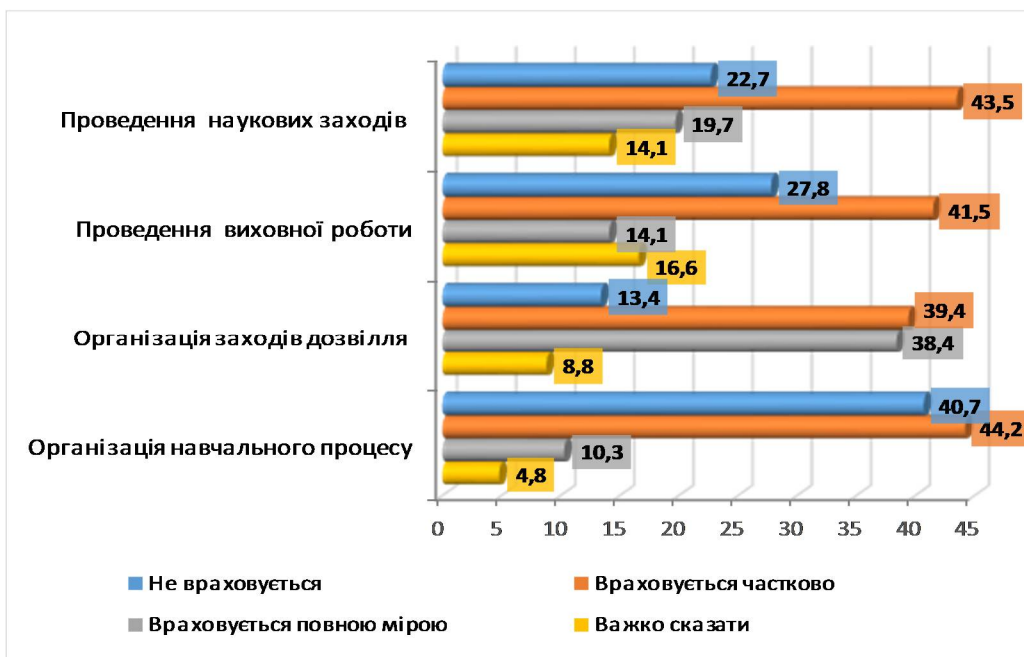

Рисунок 42. Врахування думок студентів з питань організації навчального та поза навчального процесів (дані у %)

ОЦІНКА ОТРИМУВАНИХ КОМПЕТЕНЦІЙ

Студенти достатньо високо оцінюють отримувані в університеті знання, вміння, навички для своєї майбутньої професійної діяльності. Проте найвище оцінюються наступні компетенції: навички спілкування, встановлення контактів з людьми (3,83 бала за шкалою від 1 до 5), навички аналітичного мислення (3,79 бала), загальнокультурна ерудиція (3,78 бала), вміння критично оцінювати ситуацію (3,77 бала) та вміння швидко адаптуватись до середовища (3,75 бала). Найнижче студенти оцінюють достатність знань юридичних норм в сфері майбутньої професійної діяльності (2,76 бала) та знань і вмінь у сфері управління (3,06 бала) дивись рисунок 43.

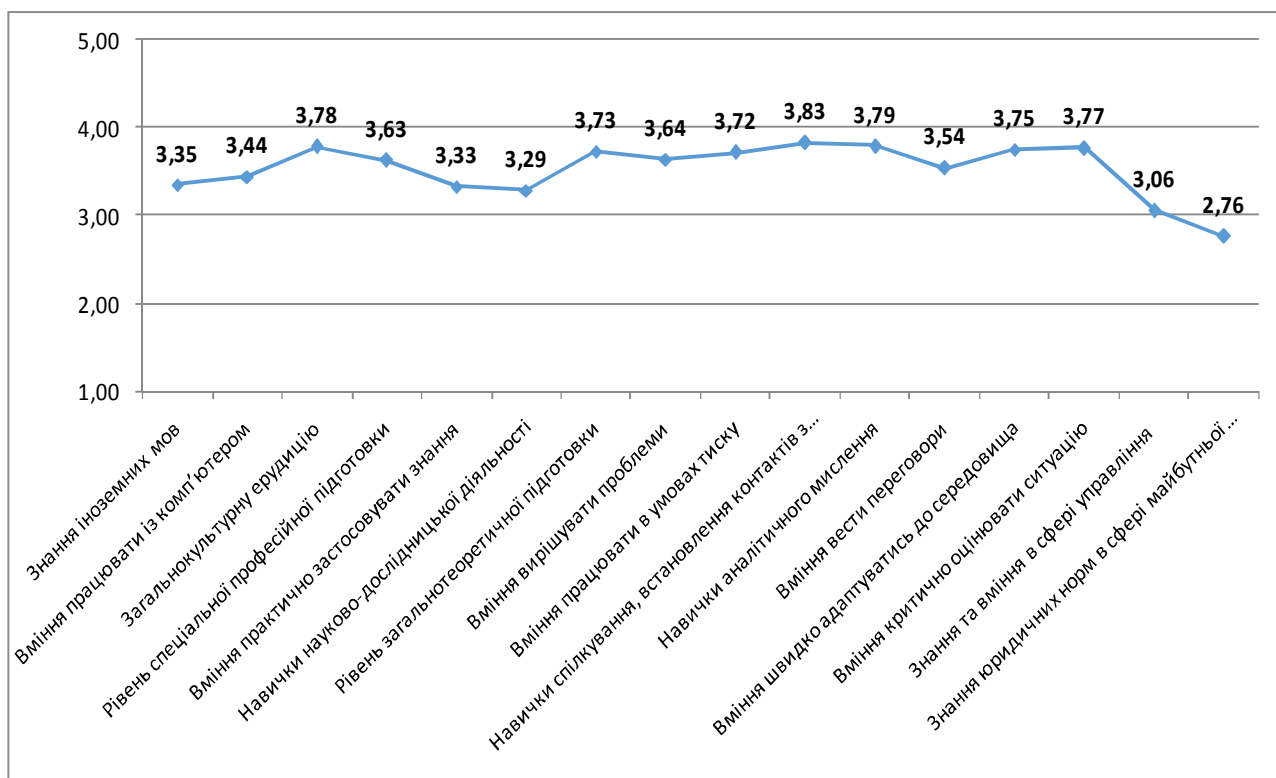

Рисунок 43. Оцінка достатності отримуваних в університеті знань, вмінь, навичок для майбутньої професійної діяльності (середнє за 5-ти бальною шкалою, де 1 – зовсім не є достатніми, 5 – цілком достатні)

Оцінка отримуваних компетенцій на факультетах представлена у таблиці 14 (проаналізовано крайні значення середніх оцінок). Як видно з приведенного аналізу, серед тих, хто найвище оцінює отримувані компетенції виділяються студенти Інституту міжнародних відносин. Найнижче оцінюють отримувані ЗУН студенти факультету інформаційних технологій.

Слід зауважити, що під кінець навчання студенти більш високо оцінюють отримувані в університеті ЗУН. Враховуючи, що значна частина студентів магістратури вже працює, можна припустити, що опинившись у ситуації необхідності застосування набутих ЗУН на практиці, вони починають в більшій мірі цінувати корисність отриманих під час навчання загальних та професійних компетенцій (див. Рисунок 44).

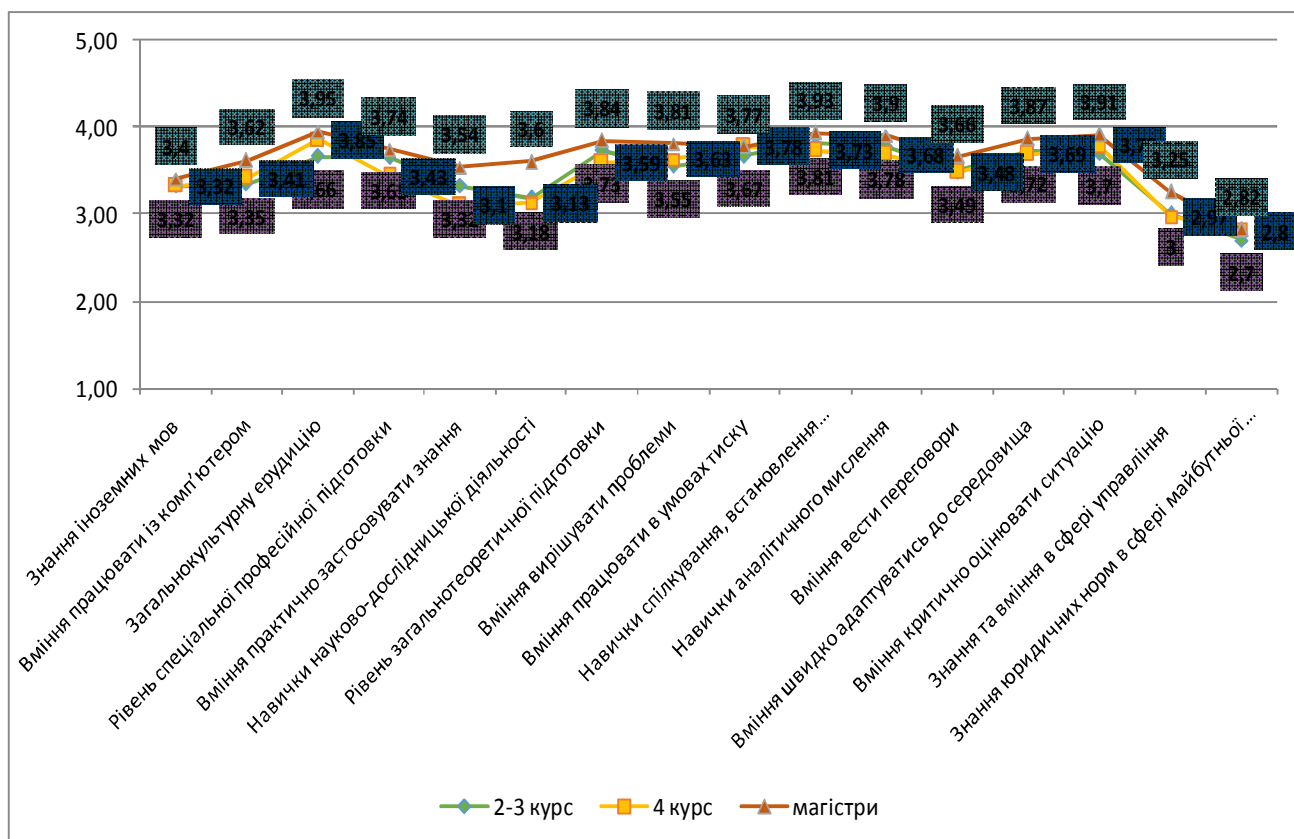

Рисунок 44. Оцінка достатності отримуваних в університеті знань, вмінь, навичок для майбутньої професійної діяльності відповідно до курсу навчання
(середнє за 5-ти бальною шкалою, де 1 – зовсім не є достатніми, 5 – цілком достатні)

Таблиця 14. Оцінка достатності отримуваних в університеті знань, вмінь, навичок для майбутньої професійної діяльності (середнє за 5-ти бальною шкалою, де 1 – зовсім не є достатніми, 5 – цілком достатні)

	Географічний факультет	Фізичний факультет	Філософський факультет	Хімічний факультет	Навчально-науковий інститут «Інститут геології»	Інститут філології	Інститут журналістики	Навчально-науковий центр «Інститут біології та медицини»	Інститут міжнародних відносин (ІМВ)	Інститут високих технологій (ІВТ)	Економічний факультет	Історичний факультет	Механіко-математичний факультет	Факультет інформаційних технологій (ФІТ)	Факультет кібернетики	Факультет психології	Факультет радіофізики, електроніки та комп'ютерних систем	Факультет соціології
Знання іноземних мов	2,82	3,07	3,21	2,75	3,12	3,75	3,2	3,18	4,61	2,96	3,09	2,82	3,04	2,71	3,33	2,88	3,08	3,49
Вміння працювати із комп'ютером	3,02	3,73	3,33	2,96	3,58	3,17	3,56	3,47	3,56	3,72	3,43	2,98	3,41	3,78	4,15	2,78	4,22	3,59
Загальнокультурну ерудицію	3,71	3,75	4,22	3,57	3,88	3,96	3,45	3,66	3,92	3,8	3,72	3,88	3,63	3,43	3,66	3,81	3,5	4,19
Рівень спеціальної професійної підготовки	3,58	4,24	3,88	3,81	3,83	3,67	3,45	3,61	3,44	3,77	3,69	3,63	3,87	3,07	3,74	3,33	3,62	4,09
Вміння практично застосовувати знання	3,46	3,81	3,38	3,83	3,63	3,41	3,16	3,38	3,11	3,51	3,19	3,37	3,52	3,1	3,4	2,67	3,48	3,72
Навички науково-дослідницької діяльності	3,31	3,75	3,58	4	3,68	3,21	2,81	3,42	3,13	3,63	3,3	3,36	3,49	2,86	3,33	3,14	3,24	3,51
Рівень загальнотеоретичної підготовки	3,9	4,05	4	4,11	3,8	3,61	3,45	3,5	3,7	4	3,84	3,61	3,96	3,25	3,78	4,1	3,51	3,98
Вміння вирішувати проблеми	3,8	3,85	3,69	3,74	3,71	3,66	3,33	3,57	3,75	3,7	3,58	3,55	3,64	3,51	3,69	3,45	3,76	3,7
Вміння працювати в умовах тиску	3,74	3,83	3,71	3,8	3,66	3,76	3,7	3,51	4,05	3,66	3,56	3,7	3,8	3,6	3,77	3,22	3,92	3,43
Навички спілкування, встановлення контактів з людьми	4,12	3,61	4,1	3,83	3,88	3,9	3,69	3,62	4,11	3,77	3,89	3,69	3,6	3,44	3,7	3,76	3,44	4,11
Навички аналітичного мислення	3,92	4,27	4,17	3,89	3,68	3,66	3,44	3,38	3,82	4,02	3,75	3,88	4,2	3,51	4,16	3,68	3,78	4,02
Вміння вести переговори	3,83	3,41	3,87	3,74	3,71	3,47	3,25	3,31	3,9	3,52	3,53	3,82	3,22	3,18	3,33	3,33	3,3	3,85
Вміння швидко адаптуватись до середовища	3,94	3,67	3,81	3,53	3,95	3,71	3,63	3,53	4,02	3,78	3,67	3,85	3,64	3,56	3,95	3,55	3,69	4,06
Вміння критично оцінювати ситуацію	3,87	3,77	4,21	3,6	3,83	3,68	3,63	3,47	3,98	3,86	3,68	3,98	3,89	3,5	3,88	3,78	3,55	4,13
Знання та вміння в сфері управління	3,53	2,97	3,4	3,17	3,45	2,84	2,67	2,78	3,35	2,64	3,51	3,13	2,84	2,77	3,29	2,61	2,66	3,44
Знання юридичних норм в сфері майбутньої професійної діяльності	2,73	2,66	3,25	3,2	2,95	2,4	3,18	2,49	3,36	2,19	2,93	2,84	2,55	2,26	2,55	2,6	2,25	2,93

НЕЧЕСНА ПОВЕДІНКА: ПРАКТИКА ПЛАГІАТУ І СПИСУВАННЯ

Низька мотивація студентів до отримання знань та вмінь веде до прагнення студентів отримувати оцінки використовуючи нечесні методи, такі як: плагіат в роботах та списування на заліках чи іспитах. Під плагіатом будемо розуміти навмисне присвоєння авторства чужих інтелектуальних праць (ідей, винаходів тощо). Тоді як під списуванням розуміємо використання заборонених викладачем допоміжних засобів на заліках чи іспитах. Системою індикаторів виступають: розповсюдженість плагіату в студентських роботах та ставлення до нього; розповсюдженість списування на заліках/іспитах та ставлення до нього.

Виконуючи навчальні завдання 33,4% опитаним студентам доводилось особисто завантажувати готові студентські роботи (реферати, контрольні, курсові, дипломи) з Інтернету та видавати їх за свої, крім того чим старше курс, тим більший відсоток тих, хто вдавався до нечесної поведінки (2-3 курс – 30,9%, 4 курс – 34%, магістри – 37,4%). Причиною найчастіше слугує незацікавленість у виконанні даної роботи (20,6%) та брак часу на виконання даної роботи (16,1%) дивись рисунок 45.

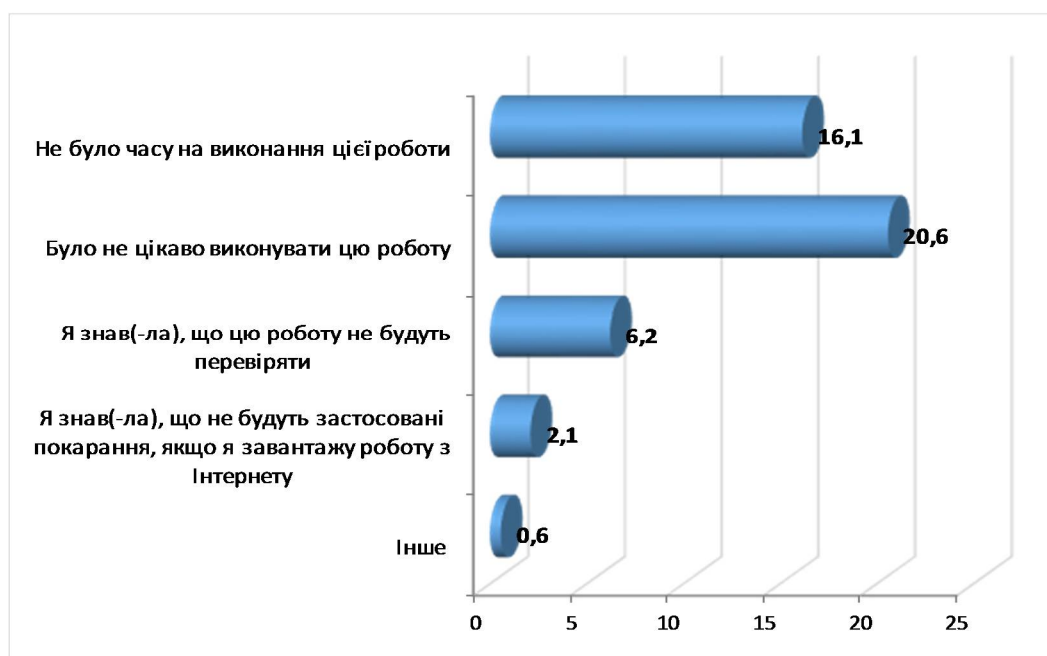

Рисунок 45. Причини завантаження студентських робіт з Інтернету (дані у %)

Як виявилось такі міри покарання за плагіат прийнятні для студента: повідомити деканат про те, що трапилося – 1,5% серед тих, хто відповіли; поставити незадовільну оцінку, але не змушувати переписувати – 11,5%; поставити незадовільну оцінку і змусити переписати – 37,9%; знизити підсумкову оцінку на певну кількість балів – 19,3%; на перший раз обмежитись суворим зауваженням – 24,3%; нічого не робити – 5,6% (див. Рисунок 46).

Рисунок 46. Міри покарання за плагіат (дані у %)

Виконуючи завдання на іспиті або заліку іноді доводилось списувати 34,5% опитаних студентів, часто списує – 22,4% студентів і лише 8,1% студентів стверджує, що взагалі не списує (див. Рисунок 47).

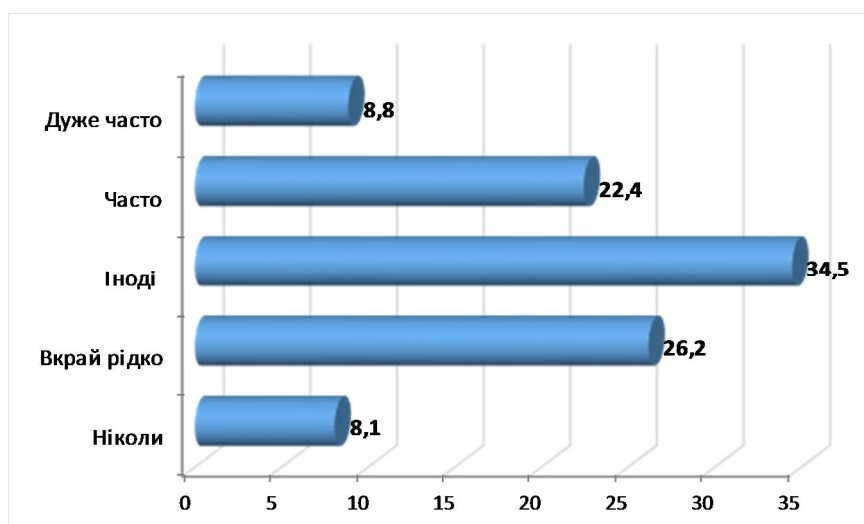

Рисунок 47. Частота списування на іспитах та заліках (дані у %)

Наступним чином студенти оцінили міри покарання за списування: одразу поставити незадовільну оцінку – 6,9%; знизити підсумкову оцінку на певну кількість балів – 23,5%; на перший раз обмежитись суворим зауваженням – 46,6%; нічого не робити – 5,7%; викладачі мають дозволяти на заліках та іспитах користуватися допоміжними матеріалами – 17,3% (див. Рисунок 48).

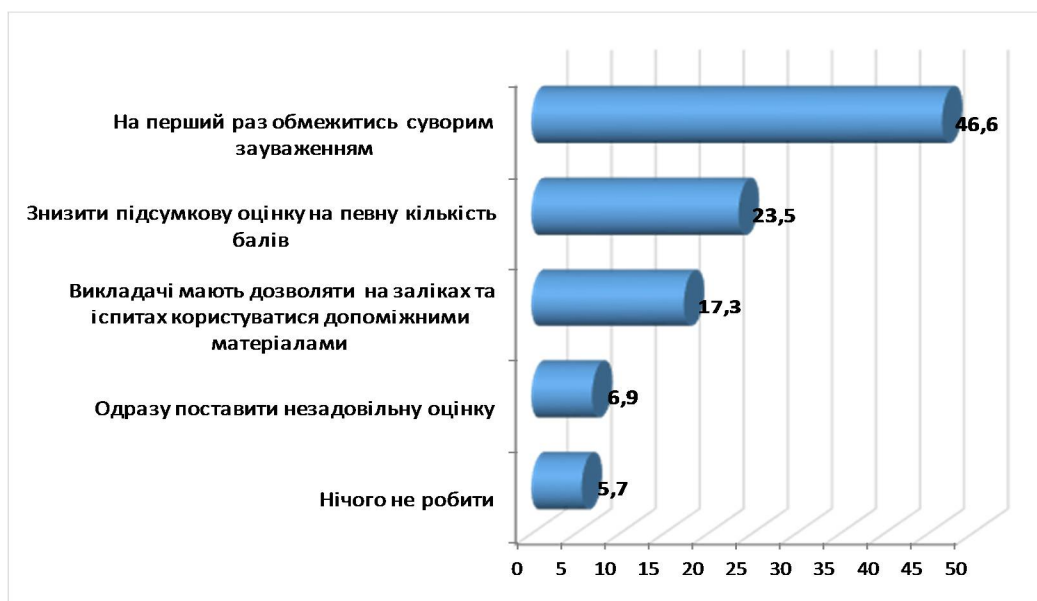

Рисунок 48. Міри покарання за списування (дані у %)

СТАВЛЕННЯ СТУДЕНТІВ ДО РЕФОРМ У ВИЩІЙ ОСВІТІ

Оскільки, досі триває впровадження реформ започаткованих Законом України «Про вищу освіту» 2014 року, важливим є виявлення рівня підтримки студентами КНУ імені Тараса Шевченка новацій в системі вищої освіти. Системою індикаторів виступають: оцінка студентами новацій в системі вищої освіти; оцінка якості вищої освіти.

На думку студентів якість вищої освіти в Україні середня, так вважає 49,9% опитаних студентів, проте в КНУ, на думку студентів, якість освіти скоріше висока – 43,9% (див. Рисунок 49 та Рисунок 50).

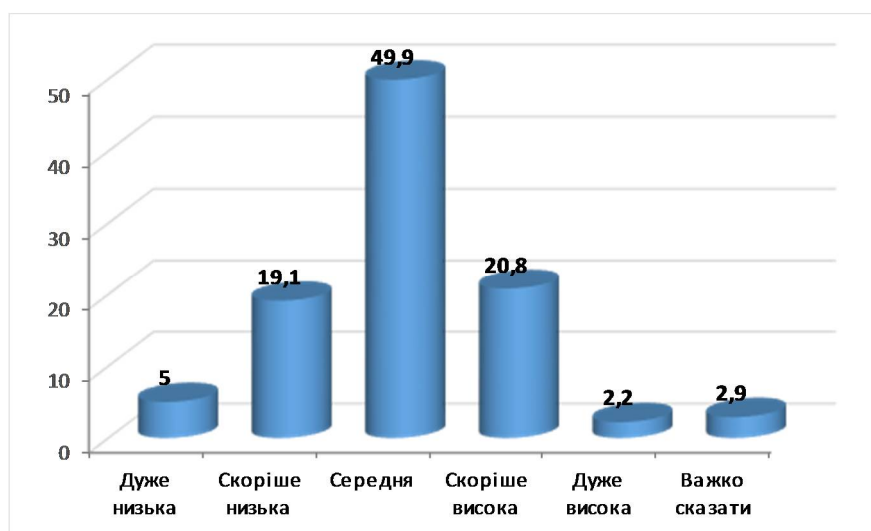

Рисунок 49. Оцінка якості вищої освіти в Україні (дані у %)

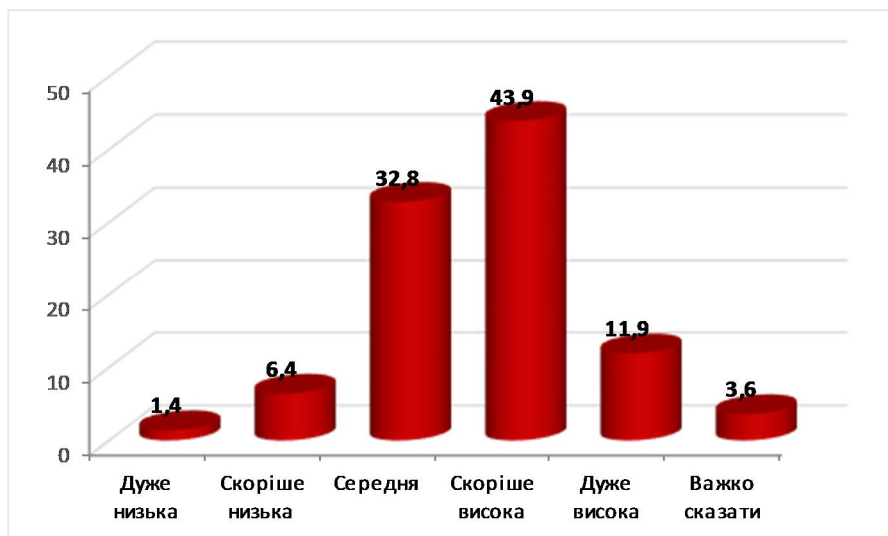

Рисунок 50. Оцінка якості освіти в КНУ (дані у %)

Студентам було запропоновано оцінити новації в системі вищої освіти, які внесла освітня реформа 2014 року в освітній процес ВНЗ. Отже, в середньому за 5-ти бальною шкалою *найбільше студенти оцінили* можливість при вступі на магістратуру обрати іншу, відмінну від бакалаврату, спеціальність (4,42 бали) та можливість самостійного вибору студентами значної кількості навчальних дисциплін (4,36 бали). *Найменшої підтримки* серед студентів знайшло нововведення, яке стосується збільшення годин для самостійної роботи студентів при зменшенні кількості аудиторних занять – 3,33 бали (див. Рисунок 51).

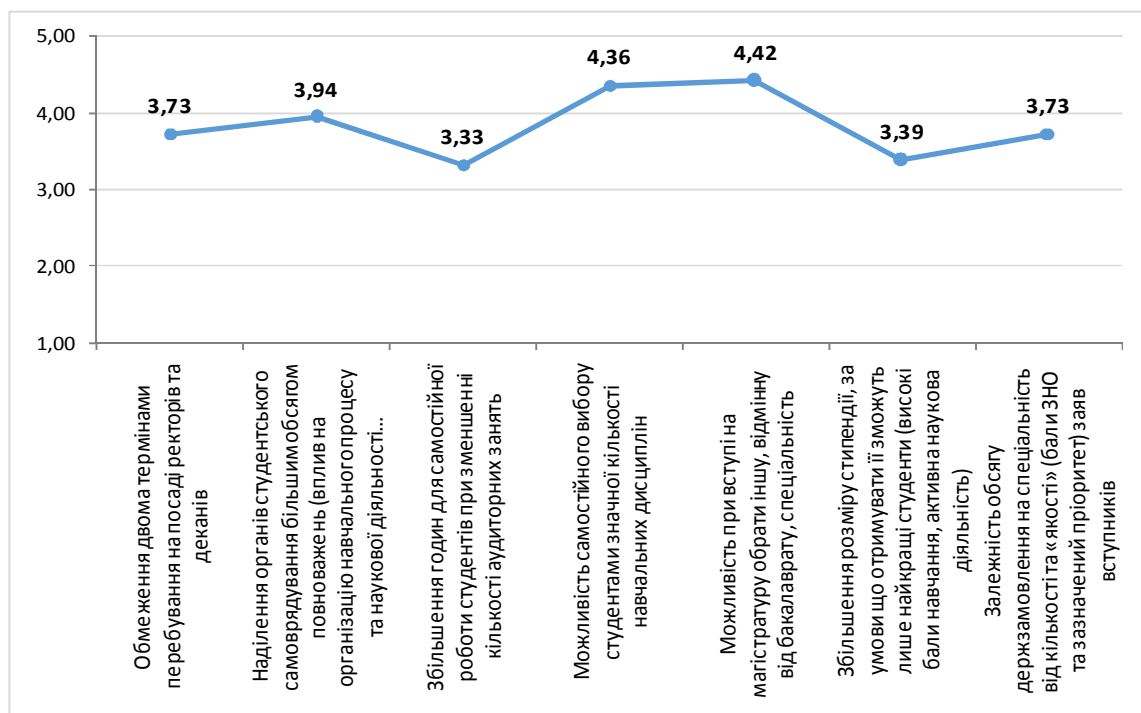

Рисунок 51. Оцінка новацій в системі вищої освіти (дані у %)

СОЦІАЛЬНО-ДЕМОГРАФІЧНИЙ ПОРТРЕТ СТУДЕНТА

Під соціально-демографічним портретом студента будемо розуміти інтегрований опис основних соціально-економічних та демографічних властивостей студента, притаманних усієї сукупності тих, хто навчається.

Системою індикаторів виступають: вік, стать, приналежність до соціального прошарку, умови проживання, матеріальний стан батьківської родини, рівень доходу та кошти на життя.

Соціальна приналежність студента обумовлена соціальним прошарком, до якого належать його батьки. Тому для того, щоб визначити соціальний статус студента, в першу чергу необхідно охарактеризувати його батьківську родину: освіту батьків, їх соціальний статус, фінансовий стан, склад сім'ї, кількість дітей в сім'ї тощо.

Як свідчать результати опитування за освітнім рівнем батьки студентів – це переважно люди з вищою освітою, які отримали освітній рівень бакалавра, спеціаліста чи магістра (64,9% - батьки та 68% - матері). Науковий ступінь відзначили у 6,2% батьків та у 5,1% матерів. Що свідчить про вплив батьківської родини на формування мотивації отримання вищої освіти молоддю (див. Рисунок 52).

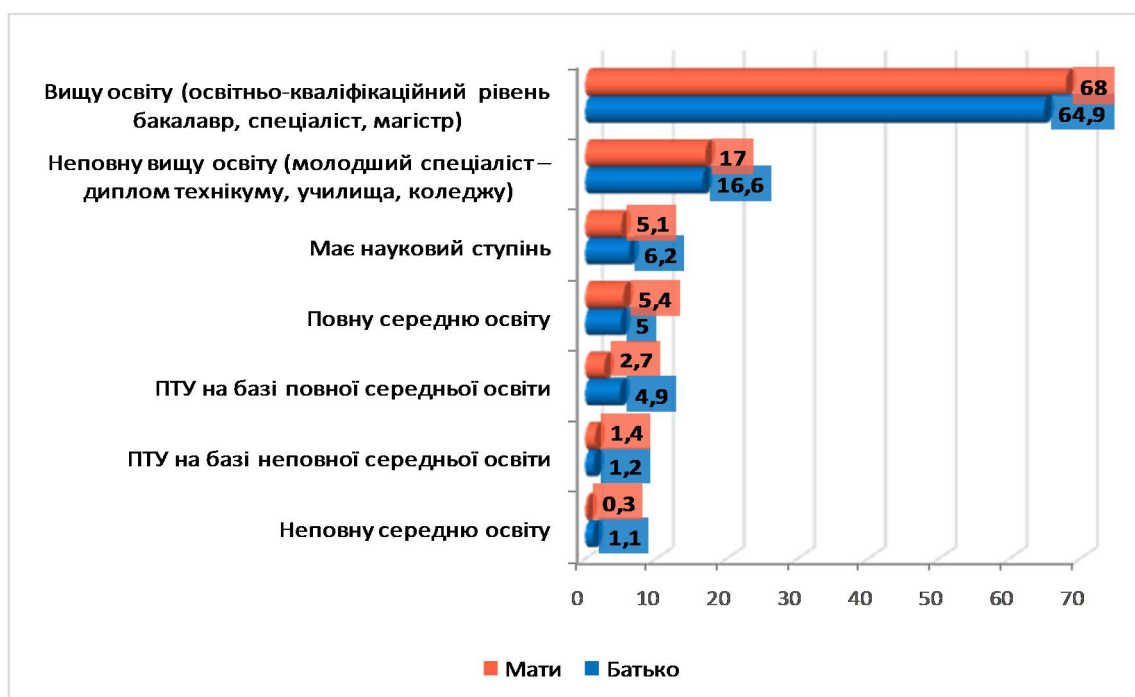

Рисунок 52. Освітній рівень батьків студентів КНУ (дані у %)

Соціальний статус батьківської родини студента можна охарактеризувати через *тип зайнятості батьків*. Положення батьків респондентів в соціальній ієрархії можна розташувати в наступному порядку: 13% - підприємці у великому або середньому бізнесі; 12,5% - керівники (заступники керівників) підприємств, установ, сільгосппідприємств; 12,2% - займаються дрібним бізнесом, індивідуальним підприємництвом. Матері респондентів в соціальній ієрархії займають наступні положення: 20% - спеціалісти у галузі науки, культури, охорони здоров'я, освіти, дошкільного виховання (з вищою або середньою спеціальною освітою); 12,1% - домогосподарки; 11,3% - кваліфіковані робітниці (див. Рисунок 53).

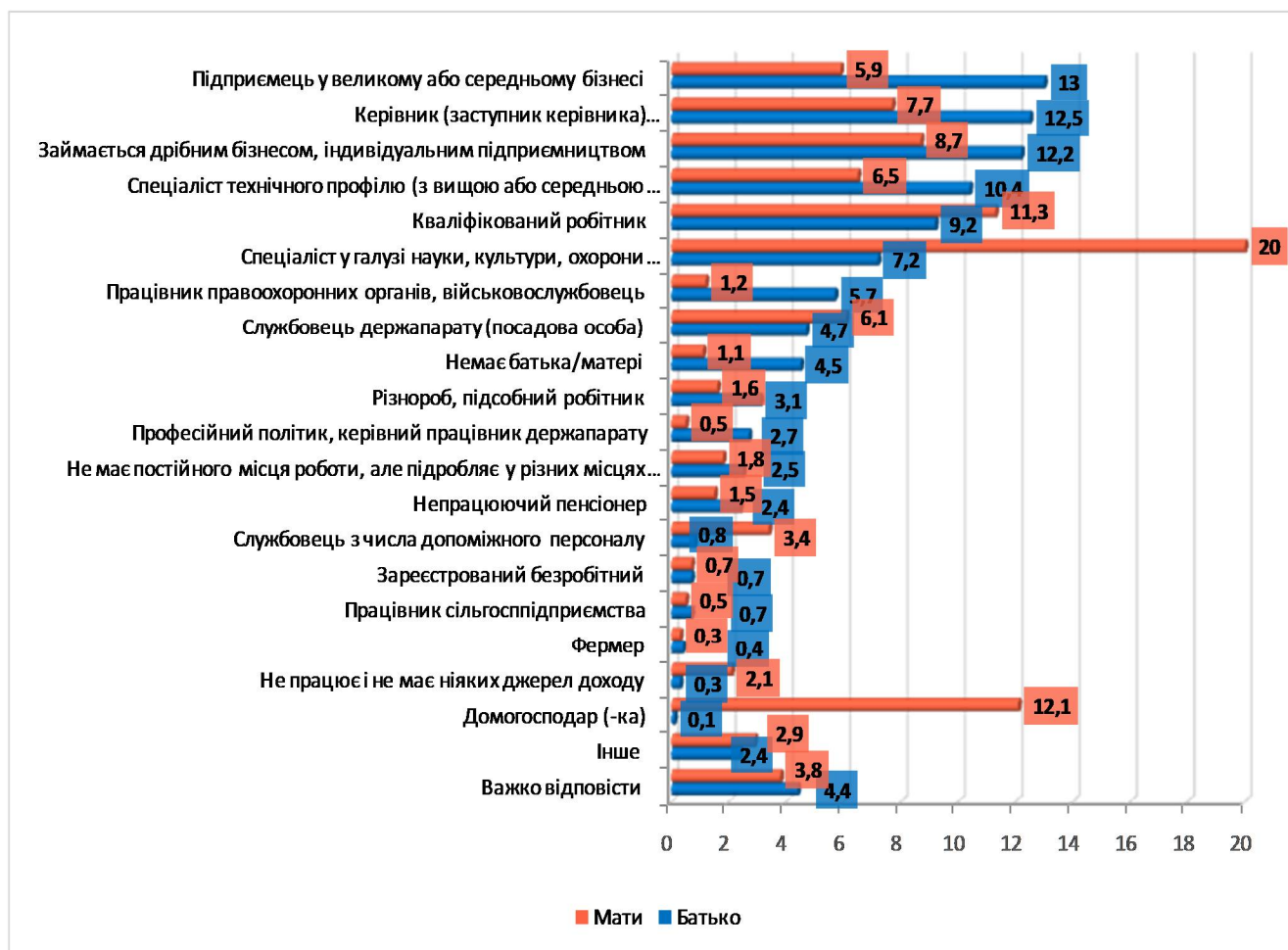

Рисунок 53. Тип зайнятості батьків студентів КНУ (дані у %)

Як правило студенти КНУ вихідці з повних сімей, лише 4,5% опитаних *не мають батька* і 1,1% *не мають матері*. В середньому, за віком батьки студентів – це люди віком 46-51 років. Родини респондентів мають, як *правило*, *двох дітей* – 44,6%, рідше одну дитину – 41% і лише 10,8% сімей мають трьох дітей.

Показником соціально-економічного стану родин студентів слугує *тип житла сім'ї*. Як виявилось більшість родин студентів проживають в квартирі, що у приватній власності – 61,6% та у приватному будинку – 34,8% (див. Рисунок 54).

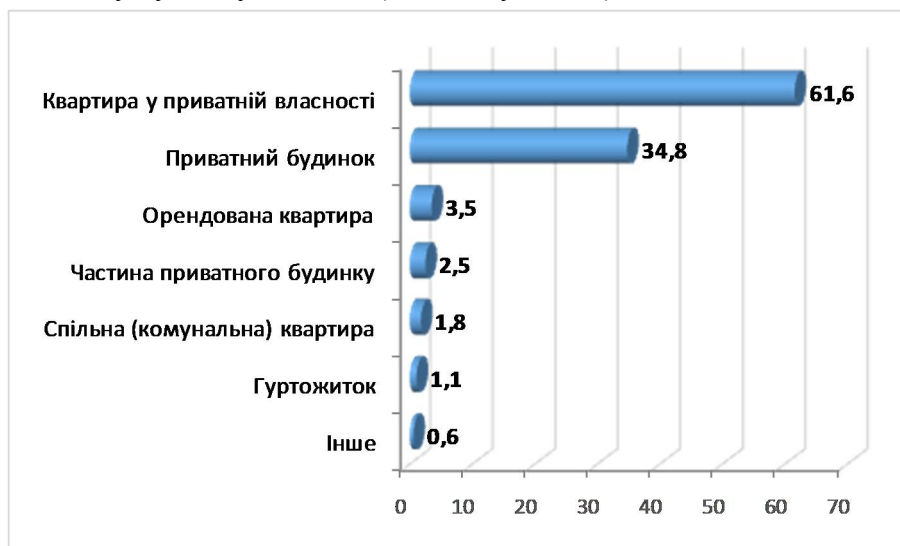

Рисунок 54. Тип житла батьківських родин студентів КНУ (дані у %)

За оцінками *матеріального стану* своїх батьківських родин 5,4% студентів зазначили, що коштів вистачає лише на продукти харчування, у порівнянні з минулим роком цей показник суттєво не змінився: у 2016 році він становив 5,8%. Живуть у повному достатку 14,9% родин. В цілому ж матеріальний стан більшості батьківських родин студентів можна охарактеризувати як середній або високий (див. Рисунок 55).

Рисунок 55. Матеріальний стан батьківських родин студентів КНУ (дані у %)

Найвищу оцінку матеріального стану своїх родин (альтернативу «Живемо у повному достатку») найчастіше обирають студенти: факультету психології (25%), інституту міжнародних відносин (20%), економічного факультету (18,4%), історичного факультету (18,4%), факультету радіофізики, електроніки та комп'ютерних систем (18%) та інституту журналістики (15,9%). *Найнижчу оцінку* (альтернативу «Коштів вистачає лише на продукти харчування») найчастіше обирали студенти навчально-наукового центру «Інститут біології та медицини» – 13,9%.

Загалом, рівень достатку батьківських родин студентів соціально-гуманітарних факультетів вищий, ніж родин студентів природничо-технічних факультетів – якщо серед перших 16,7% зазначають, що родина живе у повному достатку, то серед других – 12,1% (див. Рисунок 56).

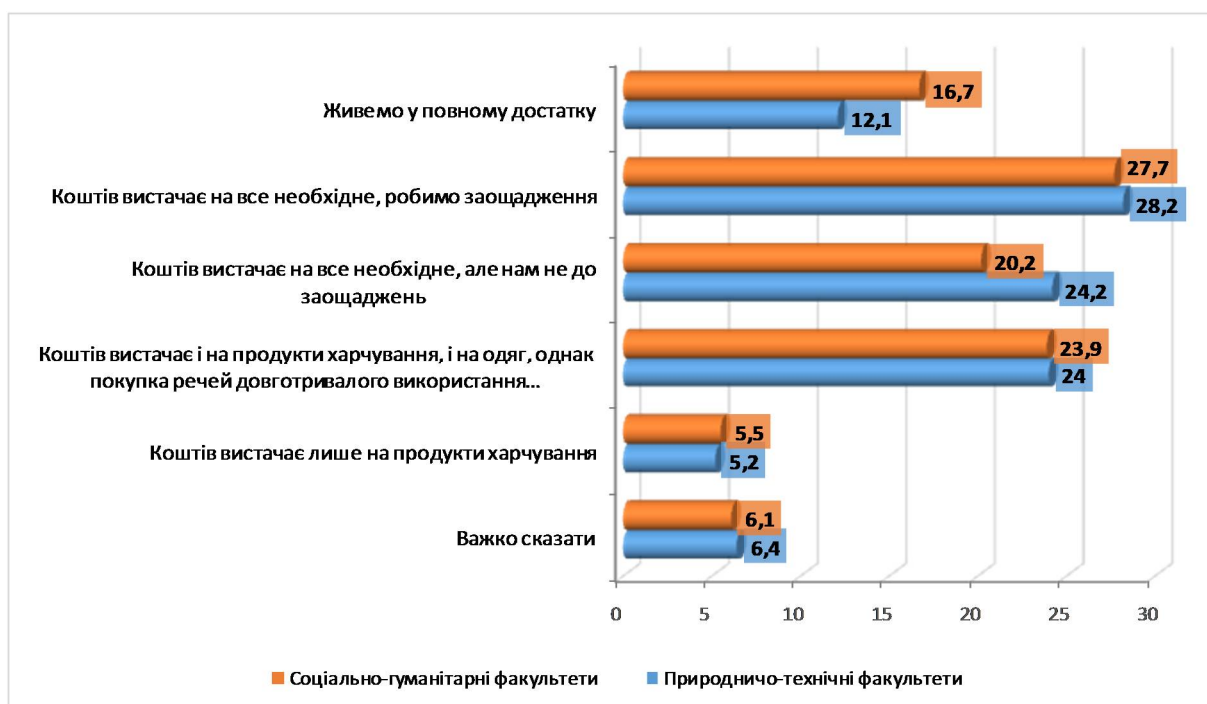

Рисунок 56. Матеріальний стан батьківських родин студентів КНУ залежно від спрямування факультету (дані у %)

У студентів, які навчаються за контрактом, рівень достатку батьківських родин вищий у порівнянні зі студентами бюджетної форми навчання. Так, якщо серед студентів-контрактників живуть у повному достатку 25,6% опитаних, то серед студентів бюджетної форми навчання таких лише 11,5% (див. Рисунок 57).

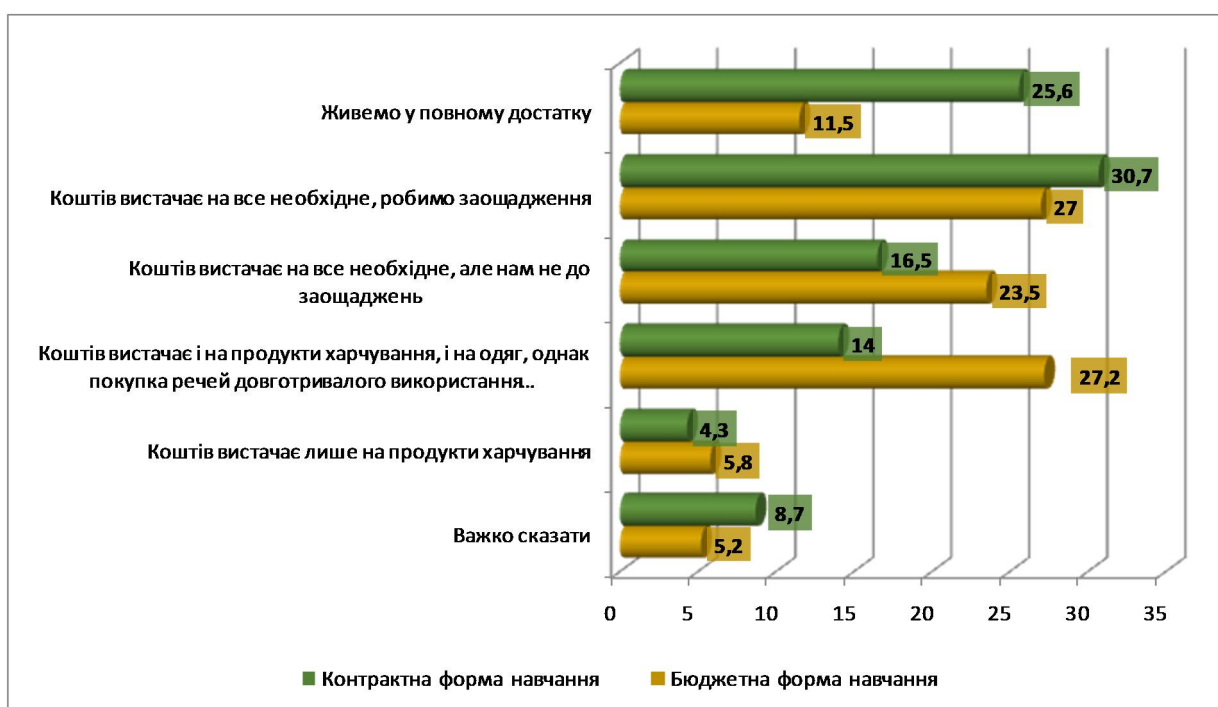

Рисунок 57. Матеріальний стан батьківських родин студентів КНУ відповідно до форми навчання (дані у %)

Серед джерел, з яких студенти отримують кошти на життя під час навчання в університеті, найчастіше називають підтримку батьків (77,8%), стипендію (44,9%) та

підробіток під час навчання (43,9%) дивись рисунок 58. Підтримку батьків найрідше отримують студенти із малозабезпечених родин (ті, які зазначають, що «коштів вистачає лише на продукти харчування»). Слід зазначити, що чим нижчий матеріальний стан батьківської родини, тим більше зростає відсоток студентів, які підробляють під час навчання (див. Рисунок 59).

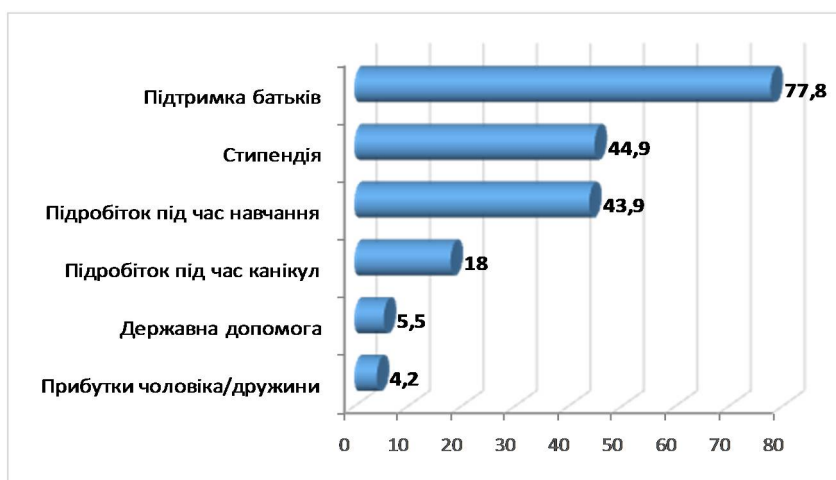

Рисунок 58. Джерела коштів на життя студентів (дані у %)

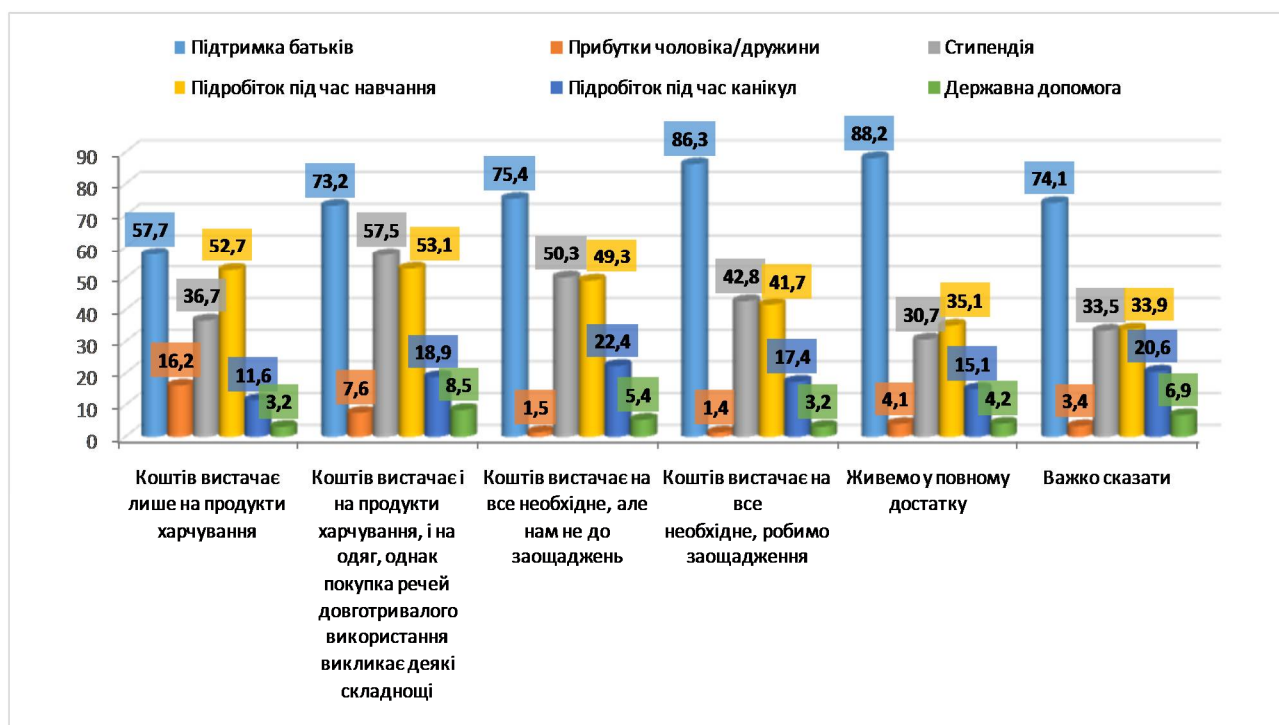

Рисунок 59. Джерела коштів на життя студентів залежно від матеріального стану батьківських родин (дані у %)

Житлово-побутові умови і місце проживання також є важливими критеріями визначення соціального портрета сучасного студента. Згідно дослідження на час навчання в університеті 42,1% проживають у студентському гуртожитку, 39,7% опитаних студентів живуть разом з батьками, 10% - винаймають квартиру/кімнату і лише 7,4% проживають у власній квартирі.

Студенти, які проживають у студентському гуртожитку, найвищим середнім балом за шкалою від 1 до 5 балів оцінюють студмістечко загалом (3,56 балів), а найменшим – якість

роботи адміністрації (3,05 балів). Умови поселення в гуртожитки студенти оцінили на 3,25 балів в середньому, а умови проживання в гуртожитку – 3,27 балів в середньому. Загалом, 81,5% від усіх опитаних студентів, що проживають в студентських гуртожитках, не мали проблем з поселенням у гуртожиток.

Переважає більшість студентів КНУ до вступу в університет проживала в м.Києві (38,8%) або в обласному центрі України (22,2%), тоді як жителів сіл лише 6,4%. Після закінчення навчання більш ніж половина опитаних студентів планує залишитись у Києві (62,6%). Також значна частка тих, хто має намір виїхати за кордон (26%) дивись рисунок 60.

Рисунок 60. Плани студентів щодо місця проживання після закінчення навчання (дані у %)

Загалом, з року в рік проведення опитування студенти в своїй більшості (63,2%) хотіли б проживати за кордоном, якби мали таку можливість, що є тривожною тенденцією для країни.

Більшість студентів у побуті спілкуються російською мовою (40,3%) та українською мовою (30,3%), менша частка тих, хто спілкується українською і російською в рівній мірі (27,9%).

Переважає більшість студентів КНУ – це студенти бюджетної форми навчання (76,4%), віком від 17 до 33 років, серед них 65,3% дівчат та 34,7% хлопців. 91,8% опитаних неодружені, 4,7% перебуває у громадянському шлюбі і лише 2,5% мають свої власні сім'ї.

Важливим соціальним фактором є задоволеність людини своїм життям, і як виявилось в ході дослідження абсолютно задоволені своїм життям 21,4% студентів і лише 2,8% – абсолютно не задоволені своїм життям (див. Рисунок 61).

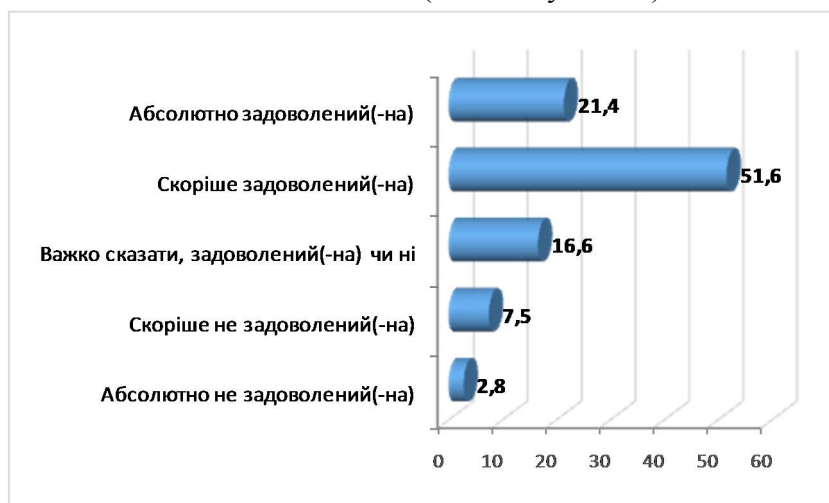

Рисунок 61. Задоволеність студентів своїм життям (дані у %)

ОДНОВИМІРНІ РОЗПОДІЛИ ВІДПОВІДЕЙ НА ЗАПИТАННЯ АНКЕТИ

1. Вкажіть факультет (інститут), на (в) якому Ви навчаєтесь:

	Частота	% до всіх
Географічний факультет	51	5,5
Економічний факультет	88	9,6
Історичний факультет	45	4,9
Механіко-математичний факультет	33	3,5
Факультет інформаційних технологій(ФІТ)	47	5,1
Факультет кібернетики	49	5,3
Факультет психології	38	4,1
Факультет радіофізики, електроніки та комп'ютерних систем(ФРЕКС)	37	4
Факультет соціології	20	2,2
Фізичний факультет	28	3
Філософський факультет	45	4,8
Хімічний факультет	26	2,8
Юридичний факультет		
Інститут геології	17	1,8
Інститут філології	149	16,1
Інститут журналістики	62	6,8
Інститут біології	56	6,1
Інститут міжнародних відносин (ІМВ)	107	11,6
Інститут високих технологій (ІВТ)	25	2,7
ВСЬОГО	924	100

2. Вкажіть курс, на якому Ви навчаєтесь:

	Частота	% до всіх опитаних
Другий	236	25,5
Третій	229	24,8
Четвертий	204	22
ОР «магістр» 1-й рік навчання	136	14,8
ОР «магістр» 2-й рік навчання	114	12,3
Без відповіді	5	0,5
ВСЬОГО	919	99,5

3. Для чого Ви отримуєте вищу освіту? Вища освіта є корисною для того, щоб... (ДАЙТЕ ОЦІНКУ ЗА ШКАЛОЮ ВІД 1 ДО 7, ДЕ 1 – НЕ КОРИСНО, 7 – ДУЖЕ КОРИСНО)

	Не корисно						Дуже корисно	Важко сказати	Без відповіді
Отримати цікаву роботу	2,4	2,3	4,6	11,2	19,4	19	37,4	3,2	0,5
Мати надійний прибуток	3,1	3,6	6,8	12,6	13,7	17,1	37,4	4,3	1,4
Отримати високу соціальну позицію	3,8	4,1	8	14,6	18,8	20,2	25,3	3,1	2,1
Розвивати власні ідеї та думки	2,1	3,5	7,5	12,2	16,2	19,2	34,3	3	2
Дізнатися більше про обрану спеціальність	4,4	3,9	10,8	16,1	19,3	18,8	23,1	1,8	1,9
Отримати гарну академічну освіту	3,1	2,8	7,1	14,2	19	19,8	28,9	3,4	1,7
Загалом бути освіченою особистістю	2,1	2,4	2,9	7,1	15,3	22,1	42,7	3,7	1,6
Відтягнути початок самостійної роботи	26,3	14,9	13,2	12,7	10,7	6,9	9,9	3,8	1,7
Допомагати іншим людям	12,1	11,8	15,1	19,4	15,7	10,7	12	2	1,2
Сприяти розвитку суспільства	7,7	8,1	9,7	19,5	18,1	17,5	15,8	2,1	1,5
Під час навчання випробувати різні стилі	11,6	7,4	11,9	17,2	17,6	13,8	15,9	2,8	1,8

**UNiDOS 13: опитування студентів Київського національного університету імені Тараса Шевченка
вересень 2017**

життя									
Отримати вчений ступінь	18,3	10,2	10,3	14,9	13,6	11,9	16,8	2,3	1,8
Не йти до армії	47	5	4	5,8	6,6	6	16,6	6,9	2,1
Виїхати з власного міста / села	33,2	7,9	6,5	10,8	10,7	8,3	17,1	4,2	1,4
Не відставати від друзів	36,8	13,6	11,6	11	9,1	5,6	6,6	4,4	1,3

4. Оцініть, будь ласка, в якому діапазоні найчастіше знаходяться Ваші оцінки на іспитах?

	% до всіх
60-74 балів	12,5
75-89 балів	52,7
90 і вище балів	34,6
Без відповіді	0,2

5. Як Ви оцінюєте свою успішність в університеті у минулому навчальному році?

	% до всіх
Мені легко навчатися, я завжди отримую відмінні оцінки	9,7
Мені доводиться прикладати значні зусилля, але оцінки у мене відмінні	18
Я не прикладаю особливих зусиль, навчаюсь переважно на «добре» і «відмінно», рідко бувають більш низькі оцінки	41,6
З достатньо великими зусиллями мені вдається навчатися на «добре» і «відмінно», рідко отримую оцінки нижче	14,5
Я навчаюсь переважно на задовільні оцінки	11,2
Інше	4,8
Без відповіді	0,1

6. Оцініть приблизно, яку частку лекцій Ви відвідали у минулому навчальному році (від 0% до 100%)

Середній відсоток відвідування лекцій
76,24

7. Оцініть приблизно, яку частку семінарських/практичних занять Ви відвідали у минулому навчальному році (від 0% до 100%)

Середній відсоток відвідування семінарських/практичних
86,88

8. Оцініть, будь ласка, як часто в минулому навчальному році Ви:

	Ніколи	Вкрай рідко	Іноді	Часто	Дуже часто	Важко сказати	Без відповіді
Задавали питання викладачу на семінарських заняттях	6,4	21,7	38,5	21	10,6	0,7	1,1
Брали участь у загальногрупових дискусіях під час занять	4,3	10,3	28,3	30,2	24,2	0,8	1,9
Виступали з доповіддю або презентацією на семінарських заняттях	4	11,3	23,5	30,5	28	0,8	1,9
Вирішували завдання у дошки на семінарі або відповідали на питання викладача за змістом навчального курсу	4,6	12,7	29,4	32,4	18,1	1,3	1,4
Приходили на семінар з невиконаним домашнім завданням	11	33,9	30,6	14,2	7,9	1,3	1
Працювали над груповим завданням разом з однокурсниками під час семінарського заняття	6	15,9	30,1	31,5	14,1	1,3	1
Були присутні на семінарі або лекції, але не вникали у матеріал, не слухали викладача	6	26,2	36,6	18,4	10,5	1,1	1
Виконували індивідуальні домашні завдання або готувались до контрольних та іспитів спільно з однокурсниками в	15,3	27,4	25,5	19,7	11	0,3	0,8

**UNiDOS 13: опитування студентів Київського національного університету імені Тараса Шевченка
вересень 2017**

позааудиторний час							
Виконували групове завдання з однокурсниками в позааудиторний час	18,9	26,8	27,3	17,3	7,6	1	1,1
Допомагали іншим студентам з домашнім завданням, підготовкою до контрольної роботи або іспиту	17,7	27	33,2	14,7	5,6	0,6	1,2
Обговорювали зі студентами не з Вашого факультету, друзями або родичами ідеї з пройденого Вами навчального курсу	14,2	22,2	30,7	19,6	12	0,6	0,8
Виконували завдання з курсу пізніше визначеного терміну	18,4	32	27,6	13,1	6	1,1	1,8
Працювали над додатковими завданнями з курсу, виконання яких необов'язкове для отримання оцінки «відмінно»	19,8	31,8	29	11,7	4,7	1,9	1,1
Пропускали заняття	9,2	39,4	33,5	10,7	4,6	1,7	0,9

9. Вкажіть приблизно, яку частку обов'язкової літератури із рекомендованої Вам викладачем з більшості курсів Ви читали у минулому навчальному році? (від 0% до 100%)

Середній відсоток прочитаної обов'язкової літератури
47,99

10. Вкажіть приблизно, яку частку додаткової літератури із рекомендованої Вам викладачем з більшості курсів Ви читали у минулому навчальному році? (від 0% до 100%)

Середній відсоток прочитаної додаткової літератури
27,26

11. Вкажіть, будь ласка, як часто у минулому навчальному році Ви відвідували наступні заходи:

	Не відвідував (-ла)	Раз на півроку і рідше	2-3 рази на півроку	Раз на місяць	2-3 рази на місяць	Раз на тиждень і частіше	Важко сказати	Без відповіді
Наукові заходи (конференції, наукові семінари, круглі столи тощо)	31,1	36	21,7	6,2	3	0,7	1	0,3
Соціально спрямовані заходи (волонтерство, благодійність, громадська робота тощо)	44,3	27,8	14,4	5,9	3,8	2,2	0,9	0,7
Університетські святкові заходи	20,7	35,4	25,5	10,4	5,1	1,7	0,5	0,6
Збори/заходи студентських організацій, гуртків та клубів	48,4	22,4	10,4	5,4	6,7	4,3	1,3	1
Спортивні заходи та секції	45	16,2	11,2	5,7	5,8	13,8	1,3	0,9
Олімпіади з навчальних дисциплін	78,7	13,8	3,6	1	1,1	0,4	0,7	0,6

12. Чи маєте Ви наукові публікації у фахових виданнях?

	% до всіх
Так	13,4
Ні	86,1
Без відповіді	0,5

13. Вкажіть, в яких нижче наведених наукових заходах Ви брали участь?

	% до всіх
Конференції, що проходили в КНУ	42,2
Конференції, що проходили в інших українських ВНЗ	12,3
Конференції, що проходили за кордоном	5,3
Виїзні школи, наукові семінари, дослідницькі експедиції	8,8
Не брав(-ла) участь у жодному науковому заході	45,1
Без відповіді	0

14. Чим Ви плануєте займатися після закінчення університету?

	% до всіх
Вступити на навчання до аспірантури	11,4
Працювати за фахом в держустанові/ на держпідприємстві	10,4
Працювати за фахом у науково-дослідницькому закладі	4,5
Працювати за фахом у комерційній установі	27,3
Працювати, але не за фахом	14,8
Відкрити "власну" справу	22,1
Отримати освіту за іншою спеціальністю	6,4
Виїхати за кордон з метою навчання або працевлаштування	27,8
Я не думаю поки що про це	10,5
Інше	3,3
Без відповіді	0

15. Яким чином Ви плануєте шукати роботу після закінчення навчання?

(ВІДМІТЬТЕ ВСІ ВАРІАНТИ, ЯКІ ВІДПОВІДАЮТЬ ВАШИМ ПЛАНАМ)

	% до всіх
HR-агенції (кадрові агенції)	24,5
Державна служба зайнятості	10,6
Допомога батьків, родичів	28,1
Пошук вакансій на сайтах компаній	64,6
Пряме звернення до роботодавця	44,7
Рекомендації викладачів	23,6
Рекомендації друзів/знайомих	38,1
Розміщення резюме в Інтернет на сайтах пошуку роботи	51,4
Соціальні мережі	28,1
Оголошення в ЗМІ	16,3
Центр працевлаштування університету	10,2
Інше	4,7
Без відповіді	0

16. Вкажіть, будь ласка, якої допомоги з боку Університету Ви найбільше потребуєте в питаннях із працевлаштуванням:

	% до всіх
Консультацій з пошуку першого робочого місця	30,6
Проведення тренінгів із проходження співбесіди, тестувань, навичок ефективної самопрезентації	30,9
Послуг інформаційного характеру щодо актуальних новин і тенденцій на ринку праці	22,5
Допомоги у пошуку відкритих вакансій	28,8
Допомоги у складанні резюме	19,3

Організації ярмарки вакансій	22,1
Організації зустрічей з колишніми випускниками КНУ	12
Інше	5,8
Без відповіді	0

17. Які фактори найбільше можуть вплинути на Ваш вибір місця роботи після закінчення навчання? (ОБЕРІТЬ НЕ БІЛЬШЕ ТРЬОХ ВАРІАНТІВ ВІДПОВІДІ)

	% до всіх
Можливість кар'єрного зростання	58,8
Стабільна оплата праці	46,3
Соціальний пакет (наявність пільг та пенсійне забезпечення...)	13,1
Гнучкий робочий графік / неповна зайнятість	25,7
Робота в офісі	4
Престижність організації	20,9
Можливість працювати незалежно від колективу	6,8
Робота у команді	8,9
Престижність посади	11,6
Пропозиція довгострокового контракту	4,8
Офіційне зарахування до штату працівників	11,1
Близьке розташування місця роботи до місця проживання	9,7
Наявність родичів, знайомих, що вже працюють у даній установі	1,5
Офіційне нарахування заробітної плати	8,8
Міжнародні зв'язки організації	28,8
Розмір заробітної платні	47,1
Поради родичів та знайомих	0,9
Цільове направлення	1,1
Можливість працювати вдома	6,2
Інше	2,4
Без відповіді	0

18. Оцініть приблизний рівень заробітної плати на місяць, який Ви очікуєте отримувати відразу після закінчення навчання у ВНЗ:

	% до всіх
До 3500 грн.	1,1
3500-5000 грн.	9,6
5000-8000 грн.	29,6
8000-10000 грн.	28,3
10000-15000 грн.	13,7
Більше 15000 грн.	17
Без відповіді	0,7

19. На Вашу думку, що може дійсно вплинути на Ваші шанси отримати роботу? (ОБЕРІТЬ ВСІ МОЖЛИВІ ВАРІАНТИ ВІДПОВІДЕЙ)

	% до всіх
Престижність закінченого Вами ВНЗ	41,1
Успішність у навчанні	20,4
Попередній досвід роботи	55
Рівень знань за спеціальністю	56,2
Неформальні зв'язки	26,4
Ваші особисті якості	63
Володіння іноземними мовами	72,5
Практичні навички, отримані під час навчання	43,5
Інше	1,4
Без відповіді	0

20. Яке з наведених висловлювань найкраще відповідає Вашим власним перспективам пошуку роботи після закінчення навчання?

	% до всіх
Я буду мати лише невеликі складнощі з пошуком роботи	22,2
Я буду мати складнощі з пошуком роботи, яка б дійсно відповідала моїм запитам	44,1
Я буду мати складнощі з пошуком роботи, яка б дійсно відповідала моїй освіті	11,8
Я буду мати значні складнощі з пошуком роботи	6,5
Я не знаю	14,7
Без відповіді	0,7

21. Скажіть, будь ласка, наскільки Ви погоджуєтесь чи не погоджуєтесь з наступними твердженнями? (використовуйте шкалу: Повністю погоджуюсь - 1, Погоджуюсь - 2, Наскільки погоджуюсь, настільки і не погоджуюсь - 3, Не погоджуюсь - 4, Зовсім не погоджуюсь - 5, Важко сказати - 8)

	Повністю погоджуюсь	Погоджуюсь	Наскільки погоджуюсь, настільки і не погоджуюсь	Не погоджуюсь	Зовсім не погоджуюсь	Важко сказати	Без відповіді
Жінка має бути готовою менше працювати на оплачуваній роботі, щоб приділяти більше уваги своїй родині	9,7	18,6	19,4	18,3	25,2	8,3	0,5
Якщо робочих місць не вистачає, чоловіки повинні мати більше прав отримати роботу, ніж жінки	7,4	6,7	11,3	18,8	46,9	8,2	0,6

22. Чи задоволені Ви наступними аспектами студентського життя в Київському національному університеті імені Тараса Шевченка?

(ДАЙТЕ ОЦІНКУ ЗА ШКАЛОЮ ВІД 1 ДО 5, ДЕ 1- ЗОВСІМ НЕЗАДОВОЛЕНИЙ, 5 – ЦІЛКОМ ЗАДОВОЛЕНИЙ)

	Зовсім незадоволений	Незадоволений	Важко сказати, задоволений чи ні	Задоволений	Цілком задоволений	Без відповіді
Умовами вступу до університету	2,7	5,9	21,3	50,8	18,6	0,7
Вашим розкладом занять	7,1	18,9	27,2	38,7	7,4	0,8
Роботою Ваших викладачів	1,6	8,1	33,6	43,1	12,5	1,1
Зміною, в яку навчаєтесь	8,6	10,5	16,1	36	25,7	3
Розміром стипендії	20,3	22,2	28,1	18,6	6	4,8
Обладнанням факультету (меблі, технічне)	6,8	22,9	30,8	33,2	5,6	0,7

**UNiDOS 13: опитування студентів Київського національного університету імені Тараса Шевченка
вересень 2017**

оснащення)						
Бібліотекою університету	3,5	10,8	38,6	38,2	8,2	0,8
Ставленням викладачів до студентів	1,8	7,9	30,3	47,8	11,6	0,6
Якістю отриманих теоретичних знань	3,4	11,1	33,7	42,7	8,8	0,3
Якістю отриманих практичних навичок	8,4	21,2	34,7	28,1	6,4	1,1
Можливістю реалізації себе в науковій сфері	4,8	14,4	47,9	25,4	6,4	1,1
Можливістю впливати на організацію навчального процесу	13,8	24	39,4	19,2	3	0,5
Переліком дисциплін, що викладаються	7,6	22,5	34,2	29,8	5	0,9
Оснащенням навчальних лабораторій	10,1	19,6	41,7	23,5	4,4	0,7

23. Які заходи, на Ваш погляд, є важливими для підвищення якості освітнього процесу на Вашому факультеті?

(ДАЙТЕ ОЦІНКУ ЗА ШКАЛОЮ ВІД 1 ДО 7, ДЕ 1 – ЗОВСІМ НЕ Є ВАЖЛИВИМ, 7 – ДУЖЕ ВАЖЛИВО)

	Зовсім не є важливим						Дуже важливо	Важко сказати	Без відповіді
Розширити міжнародні зв'язки факультету	2,5	0,9	3,2	7	9,7	11,1	63,8	1,5	0,5
Створити програми підготовки магістрів та бакалаврів, відповідні до європейських навчальних програм	0,9	1,9	3,3	7,9	11,8	16,8	55,1	1,7	0,6
Приділити більше уваги вивченню іноземних мов	1,1	2,4	4,4	10	11,4	16,1	52,4	1,2	1,1
Застосовувати іноземні мови у навчальному процесі (проведення занять іноземною мовою)	1,9	2,4	4,1	11	14,7	18,8	44,6	1,9	0,7
Зменшити розмір навчальних груп	12,6	8,1	13,5	19	13,4	11,1	16,7	3,7	1,8
Посилити зв'язок теоретичних знань з практикою	0,9	2,1	5,1	9	14	17,6	47,9	1,9	1,3
Надати студентам більше можливості самостійного вибору навчальних курсів	0,6	1,7	3,2	11,9	13,6	18,6	47,3	2,4	0,7
Запровадити систематичне оцінювання студентами якості викладання	2	4,8	8,4	16,2	17	16,1	30,8	3,2	1,4
Вдосконалити зміст і форми проведення практик	1,7	2,7	6	15,4	14,5	21,9	33,3	3,5	0,9

**UNiDOS 13: опитування студентів Київського національного університету імені Тараса Шевченка
вересень 2017**

Запровадити анонімне оцінювання знань під час іспитів	12,2	7,9	12,5	16,3	14,8	12,7	17,3	4,9	1,3
Збільшити кількість часу для самостійної роботи студентів	10	11,3	14,4	18,2	14,9	12,7	13,8	3,2	1,4
Підвищити вимоги до дисципліни студентів	14	14,8	17,4	19,3	13	9,8	7,2	3,3	1,2
Оновити матеріально-технічну базу факультету (інституту)	2,1	4,5	8,9	15,1	17,1	15,8	32,3	2,9	1,1

24. Визначте, будь ласка, наскільки Ви задоволені діяльністю наступних підрозділів:
(ДАЙТЕ ОЦІНКУ ЗА ШКАЛОЮ ВІД 1 ДО 5, ДЕ 1 – ЗОВСІМ НЕЗАДОВОЛЕНИЙ, 5 – ЦІЛКОМ ЗАДОВОЛЕНИЙ)

	Зовсім не задоволений				Цілком задоволений	Не знаю про існування такого підрозділу	Без відповіді
Методисти Вашого факультету (інституту)	6,4	8,7	20,3	25,4	31,5	6,8	1
Деканат Вашого факультету (інституту)	3,8	8,7	19,4	28,8	36	1,5	1,9
Студентський парламент Університету	5,1	9,9	24,4	29,2	24,9	4,8	1,7
Студентський парламент факультету (інституту)	5	11	22,5	27,5	25,7	6,4	1,9
Студентська Рада Вашого гуртожитку	8,3	8,3	19,6	17,8	18,4	23,3	4,2
Рада молодих науковців	3,6	6,3	16,6	17,3	10,7	42,4	3,1
Наукове товариство студентів та аспірантів (НТСА)	2,9	5,6	18	17,7	13	40,7	2
Відділ академічної мобільності	4,1	9,2	21,1	17,6	12,3	33,8	2
Відділ міжнародного співробітництва університету	5,9	9,3	24,3	19,8	13,9	25	1,9
Профспілкове бюро факультету (інституту)	6	9,4	22,3	24,2	18,4	18	1,7
Молодіжний центр культурно-естетичного виховання	4,6	7,3	16,9	14,7	13,6	40,3	2,6
Кафедра фізичного виховання та спорту	4,9	7,9	18,1	27,2	31,3	8,9	1,9

25. Оцініть, будь ласка, як часто в минулому навчальному році Ви:

	Ніколи	Вкрай рідко	Іноді	Часто	Дуже часто	Важко сказати	Без відповіді
Обговорювали індивідуально з викладачами завдання з навчальної дисципліни та оцінки	11	22,9	39,4	20,1	4,8	0,8	1
Обговорювали з викладачами свої професійні, кар'єрні плани	38	28	19,9	8,7	3,5	0,7	1,2
Обговорювали з викладачами в позааудиторний час питання та ідеї, пов'язані з навчальною дисципліною	29,5	29,1	25,4	10,4	3,1	1,1	1,3
Отримували письмові коментарі викладачів до виконаної Вами роботи	22,5	26,8	28,3	15,3	5,2	0,7	1,2
Обговорювали з викладачами позанавчальні питання (працевлаштування, наукова робота, інші особисті питання)	33,2	26,6	23,2	9,6	5,5	0,9	1

Обговорювали з викладачами чернетки письмових робіт (за виключенням курсових і дипломних робіт)	41,4	24,6	17,5	8,8	4,7	1,7	1,1
---	------	------	------	-----	-----	-----	-----

26. Оцініть Вашу взаємодію з викладачами у минулому навчальному році

(ДАЙТЕ ОЦІНКУ ЗА ШКАЛОЮ ВІД 1 ДО 5, ДЕ 1 – ЗОВСІМ НЕ ПОГОДЖУЮСЬ, 5 – ПОВНІСТЮ ПОГОДЖУЮСЬ)

	Зовсім не погоджуюсь	2	3	4	Повністю погоджуюсь	Важко сказати	Без відповіді
Більшість викладачів, у яких я навчався, знають моє ім'я або прізвище	3,5	8	17,3	23,5	44,1	2,9	0,9
Більшість викладачів прагнуть до того, щоб студенти глибоко вивчили і зрозуміли всі теми навчальної дисципліни	4,1	12,5	26	31,5	23,2	1,9	0,8
Під час семінарів кожний студент може поставити питання або висловити свою думку з теми навчальної дисципліни	2,4	7,8	14,8	25,8	47,2	0,8	1,2
У мене є можливість отримати зворотній зв'язок від більшості викладачів (отримати коментарі викладача до виконаної роботи)	3,2	9	18,9	30,4	36	1,6	0,9
Більшість викладачів чітко і зрозуміло пояснює свої правила оцінювання знань	2,6	12,5	20,3	31,4	30,6	1,3	1,2
Більшість викладачів чітко формулюють вимоги до студентів і їх робіт з навчальної дисципліни	2,3	13,7	22	30,6	28,6	1,6	1,2
Я знаю, як знайти більшість викладачів у позааудиторний час	7,3	16,6	21,1	28,6	23,1	1,9	1,4
Я задоволений (-на) допомогою мого наукового керівника при написанні курсової/дипломної роботи	4,8	6,9	11,6	21,4	37,5	16	1,8
Я задоволений (-на) можливістю знайти наукового керівника в КНУ у відповідності зі своїми бажаннями	7	8,2	13,5	24,1	32,4	13,3	1,5

27. Як Ви вважаєте, чи враховується на факультеті думка студентів з наступних питань?

	Не враховується	Враховується частково	Враховується повною мірою	Важко сказати	Без відповіді
Організація навчального процесу	40,3	43,7	10,2	4,7	1
Організація заходів дозвілля	13,2	39	38	8,8	1
Проведення виховної роботи	27,4	41	13,9	16,4	1,3
Проведення наукових заходів	22,5	43	19,5	13,9	1,2

28. Як би Ви загалом оцінили якість вищої освіти в Україні?

	% до всіх
Дуже низька	5
Скоріше низька	19
Середня	49,6
Скоріше висока	20,7
Дуже висока	2,2
Важко сказати	2,9

Без відповіді	0,7
---------------	-----

29. Як Ви оцінюєте якість освіти, яку здобуваєте у КНУ імені Тараса Шевченка?

	% до всіх
Дуже низька	1,4
Скоріше низька	6,4
Середня	32,5
Скоріше висока	43,6
Дуже висока	11,8
Важко сказати	3,6
Без відповіді	0,8

30. Як Ви оцінюєте наступні новації в системі вищої освіти?

(ДАЙТЕ ОЦІНКУ ЗА ШКАЛОЮ ВІД 1 ДО 5, ДЕ 1 – ПОВНІСТЮ ПІДТРИМУЮ, 5 – ЗОВСІМ НЕ ПІДТРИМУЮ)

	Зовсім не підтримую				Повністю підтримую	Важко сказати	Без відповіді
Обмеження двома термінами перебування на посаді ректорів та деканів	5,1	6,7	21,1	15,4	28,7	21,3	1,7
Наділення органів студентського самоврядування більшим обсягом повноважень (вплив на організацію навчального процесу та наукової діяльності студентів, вирішення питань житлово-побутового характеру, захист прав студентів у конфліктних ситуаціях тощо)	4,1	5,9	16,9	26,9	35,5	9,3	1,5
Збільшення годин для самостійної роботи студентів при зменшенні кількості аудиторних занять	12,9	13,6	21,3	20,5	24,7	5,4	1,7
Можливість самостійного вибору студентами значної кількості навчальних дисциплін	1,4	3,7	11,2	21,2	57,3	3,6	1,5
Можливість при вступі на магістратуру обрати іншу, відмінну від бакалаврату, спеціальність	2,2	2,1	9,9	19,5	59,5	4,9	1,9
Збільшення розміру стипендії, за умови що отримувати її зможуть лише найкращі студенти (високі бали навчання, активна наукова діяльність)	15,6	11	16,4	17,6	30,1	7,7	1,7
Залежність обсягу держзамовлення на спеціальність від кількості та «якості» (бали ЗНО та зазначений пріоритет) заяв вступників	6,8	6,5	18,1	25,1	28,4	12,8	2,3

31. Чи поєднуєте Ви навчання в університеті з роботою?

	% до всіх
Так, працюю постійно	20,9
Так, працюю час від часу	32,5
Ні, не працюю	45,1
Без відповіді	1,4

32. Чи пов'язана Ваша робота з фахом, який Ви отримуєте?

	% до всіх
Так	21,4
Ні	29,4
Без відповіді	49,2

33. Вкажіть причину, чому Ви працюєте не за фахом?

	% до всіх
Більш вигідна пропозиція в іншій сфері не за фахом	7
Незадовільний розмір заробітної плати за фахом	3,1
Нецікавий зміст роботи за фахом	3,4
Відсутність пропозицій за фахом на ринку праці	6
Відсутність можливості кар'єрного росту за фахом	0,1
Недостатня кількість знань та навичок для роботи за фахом	5,5
Без відповіді	75

34. Як би Ви оцінили достатність отримуваних в університеті знань, вмінь, навичок для Вашої майбутньої професійної діяльності?

(ДАЙТЕ ОЦІНКУ ЗА ШКАЛОЮ ВІД 1 ДО 5, ДЕ 1 – ЗОВСІМ НЕ Є ДОСТАТНІМИ, 5 – ЦІЛКОМ ДОСТАТНІ)

	Зовсім не є достатнім				Цілком достатні	Важко сказати	Без відповіді
Знання іноземних мов	12,3	12,1	26	22,9	23,6	1,7	1,5
Вміння працювати із комп'ютером	9	13,6	24,2	26,1	23,9	1,8	1,4
Загальнокультурну ерудицію	3	7,6	23,5	34,2	27	2,7	2
Рівень спеціальної професійної підготовки	3,5	8,2	26,9	38,5	18,2	3,1	1,6
Вміння практично застосовувати знання	6,3	13,1	31,6	31,2	13,2	2,5	2,1
Навички науково-дослідницької діяльності	6,3	14,2	30,8	28,3	12,7	6	1,6
Рівень загальнотеоретичної підготовки	2,1	7	26,4	39,2	20,8	2,8	1,7
Вміння вирішувати проблеми	5,4	8,7	26	29,9	25,2	3,1	1,7
Вміння працювати в умовах тиску	5,3	9,1	21,6	28,7	29,5	4,3	1,5
Навички спілкування, встановлення контактів з людьми	4,4	7,7	21,4	28,3	33,7	2,7	1,7
Навички аналітичного мислення	3,5	8,7	20,2	35	28,3	2,7	1,6
Вміння вести переговори	5,3	13,5	24	29,1	22,9	3,6	1,6
Вміння швидко адаптуватись до середовища	4,1	8,2	23,1	31,2	28,5	3,3	1,6
Вміння критично оцінювати ситуацію	3,9	7,7	23,3	30,7	29	3,8	1,6
Знання та вміння в сфері управління	12,7	18,9	26	21,5	14,4	5,1	1,4
Знання юридичних норм в сфері майбутньої професійної діяльності	18,5	22,3	24,8	18	9,4	5,7	1,4

35. Виконуючи навчальні завдання, чи доводилося Вам особисто завантажувати готові студентські роботи (реферати, контрольні, курсові, дипломи) з Інтернету та видавати їх за свої? (НАГОЛОШУЄМО ЩЕ РАЗ - опитування проводиться анонімно)

	% до всіх
Так	32,7
Ні	65,1
Без відповіді	2,2

36. Вкажіть, будь ласка, причину, чому Ви завантажували студентські роботи з Інтернету:

	% до всіх
Не було часу на виконання цієї роботи	16,1
Було не цікаво виконувати цю роботу	20,6
Я знав(-ла), що цю роботу не будуть перевіряти	6,2
Я знав(-ла), що не будуть застосовані покарання, якщо я завантажу роботу з Інтернету	2,1
Інше	0,6
Без відповіді	0

37. Якщо викладач виявить в готовій студентській письмовій роботі наявність плагіату, як викладач, на Вашу думку, має вчинити?

	% до всіх
Повідомити деканат про те, що трапилося	1,5
Поставити незадовільну оцінку, але не змушувати переписувати	11,2
Поставити незадовільну оцінку і змусити переписати	37,1
Знизити підсумкову оцінку на певну кількість балів	18,9
На перший раз обмежитись суворим зауваженням	23,8
Нічого не робити	5,5
Без відповіді	1,9

38. Як часто Вам доводилось списувати, виконуючи завдання на іспиті або заліку в минулому навчальному році?

	% до всіх
Дуже часто	8,8
Часто	22,2
Іноді	34,1
Вкрай рідко	25,9
Ніколи	8,0
Без відповіді	1

39. Якщо викладач виявить, що студент списує на іспиті або заліку, як викладач, на Вашу думку, має вчинити?

	% до всіх
Одразу поставити незадовільну оцінку	6,8
Знизити підсумкову оцінку на певну кількість балів	23,2
На перший раз обмежитись суворим зауваженням	46,0
Нічого не робити	5,6
Викладачі мають дозволяти на заліках та іспитах користуватися допоміжними матеріалами	17,1
Без відповіді	1,3

42. Скажіть, будь ласка, чи береде Ви участь у діяльності наступних організацій:

	Не беру і не бажаю брати участь	Не беру, але готовий(-а) взяти участь	Беру участь час від часу в окремих заходах	Так, беру активну участь	Важко відповісти	Без відповіді
Церковні або релігійні	81,9	6,9	4,8	2,5	1,9	2
Профспілки	64,1	19,8	8,2	3,3	2,8	1,7
Політичні партії /	68	21,5	3,9	2,2	1,9	2,6
Організації з охорони навколишнього середовища	42,7	43,2	8,3	2,6	1,6	1,6
Спортивні організації	43,1	29,8	15,7	7,3	2,1	2
Творчі, професійні	34,5	38,2	15,2	7,7	1,8	2,6
Громадські організації з питань здорового способу життя, скаутські,	46,1	36,1	9,3	5	1,8	1,7
Гуманітарні чи благодійні	42,4	35,4	13,6	4,6	1,8	2,2
Організації з захисту прав	46,4	37,2	7,9	3,6	2,5	2,4
Мистецькі організації	43,1	34,4	11,8	6,5	2,1	2,1
Клуби за інтересами або організації, пов'язані з	33,9	38,1	15,9	8,5	1,8	1,8
Інші громадські організації	47,7	19,2	11,2	6,1	11,5	4,3

43. Скажіть, будь ласка, чим з перерахованого нижче Ви найчастіше займалися у вільний час до вступу в університет? (ВІДМІТЬТЕ НЕ БІЛЬШЕ НІЖ 5 НАЙБІЛЬШ ПРІОРИТЕТНИХ ВАРІАНТІВ)

	% до всіх
Переглядом кіно/телепередач	41,7
Спілкуванням, прогулянками з друзями, рідними, близькими	63
Спортом, туризмом	37,9
Творчістю, мистецтвом (музика, малювання, участь у творчих колективах тощо)	39,9
Додатковою освітою (вивченням мов, освітні курси)	43,7
Хатніми справами, допомогою батькам	26,4
Науковою діяльністю (МАН, участь в олімпіадах, гуртки)	27,8
Соціальними проектами (благодійність, волонтерство)	8,4
Читанням художньої літератури, газет, журналів	43,8
Прослуховуванням музики	37,8
Спілкуванням у соціальними мережах	31,2
Заробітком коштів	11,6
Відвідуванням культурних заходів (театрів, концертів)	20,6
Вивідуванням клубів, дискотек, барів	6,5
Комп'ютерними іграми	15,8
Іншим	1,3
Без відповіді	0

44. Оцініть Вашу задоволеність наступними заходами, які проводяться в університеті:
(ДАЙТЕ ОЦІНКУ ЗА ШКАЛОЮ ВІД 1 ДО 5, ДЕ 1- ЗОВСІМ НЕЗАДОВОЛЕНИЙ, 5 – ЦІЛКОМ ЗАДОВОЛЕНИЙ)

	Зовсім незадоволений				Цілком задоволений	Не відвідую	Без відповіді
Святкування Дня університету	6,6	9,7	19,1	14,3	15,7	32,1	2,3
Святкування Нового Року	10,6	11,1	18,3	12,1	14	31,9	2,1
Святкування Дня факультету	4,8	8,6	17,4	18,3	25,5	23	2,5
Спартакіади, спортивні змагання	6,5	10,5	18,8	14,9	14,4	32,2	2,6
Благодійні акції, волонтерство	5,4	9,1	19,3	17,7	14,9	30,6	3,2
Зустрічі з діячами науки та культури	4	7,2	21,7	23,2	23	19	1,9
Наукові конференції / круглі столи	4,5	9,4	20	19,9	19,4	24,6	2,1
Олімпіади з навчальних дисциплін	6,3	9,9	18,9	10,5	11,1	40,6	2,7
Ігри КВК	7,6	7,4	15,6	11,9	15,2	40	2,4

45. Вкажіть, в яких з нижче наведених способів проведення вільного часу Вам не вистачає допомоги з боку університету? (ОБЕРІТЬ НЕ БІЛЬШЕ ТРЬОХ ВАРІАНТІВ ВІДПОВІДЕЙ)

	% до всіх
Спорт	21,9
Художня самодіяльність, концерти	25,9
Подорожі, екскурсії	52,6
Дискусійні клуби, лекторії	23,5
Вечірки у гуртожитку, в студмістечку	24,7
Інше	7,9
Без відповіді	0

46. Який найвищий рівень освіти отримали Ваші батьки?

	Батько	Мати
Неповну середню освіту	1,1	0,3
Повну середню освіту	4,8	5,3
ПТУ на базі неповної середньої освіти	1,2	1,4
ПТУ на базі повної середньої освіти	4,7	2,6

Неповну вищу освіту (молодший спеціаліст – диплом технікуму, училища, коледжу)	15,9	16,5
Вищу освіту (освітньо-кваліфікаційний рівень бакалавр, спеціаліст, магістр)	62,3	66,1
Має науковий ступінь	6	5
Без відповіді	4,1	2,7

47. Назвіть, будь ласка, тип зайнятості (роботи) Ваших батьків в даний час:

ВІДМІТЬТЕ ПО ОДНОМУ ВАРІАНТУ В КОЖНОМУ ЗІ СТОВПЧИКІВ

	Батько	Мати
Професійний політик, керівний працівник держапарату	2,5	0,5
Керівник (заступник керівника) підприємства, установи, сільгосп підприємства	11,8	7,4
Службовець держапарату (посадова особа)	4,5	5,9
Спеціаліст технічного профілю (з вищою або середньою спеціальною освітою)	9,9	6,3
Спеціаліст у галузі науки, культури, охорони здоров'я, освіти, дошкільного виховання (з вищою або середньою спеціальною освітою)	6,9	19,2
Працівник правоохоронних органів, військовослужбовець	5,4	1,1
Підприємець у великому або середньому бізнесі	12,3	5,7
Займається дрібним бізнесом, індивідуальним підприємництвом	11,5	8,4
Службовець з числа допоміжного персоналу	0,8	3,3
Кваліфікований робітник	8,7	10,9
Різнороб, підсобний робітник	3	1,6
Працівник сільгосп підприємства	0,7	0,5
Фермер	0,4	0,3
Непрацюючий пенсіонер	2,3	1,4
Домогосподар (-ка)	0,1	11,7
Не має постійного місця роботи, але підробляє у різних місцях залежно від обставин	2,3	1,7
Не працює і не має ніяких джерел доходу	0,3	2
Зареєстрований безробітний	0,7	0,7
Інше	2,3	2,7
Немає батька/матері	4,2	1,1
Важко відповісти	4,2	3,6
Без відповіді	5,4	3,8

48. Вкажіть, будь ласка, вік Ваших батьків:

	Середній вік	Наймолодший вік	Найстарший вік
Батько	51	32	30
Матір	45	70	62

49. Яка кількість дітей у Вашій батьківській родині?

	Середня	Найменша	Найбільша
Кількість дітей	2	1	9

50. Вкажіть тип житла Вашої родини (МОЖЕТЕ ОБРАТИ ДЕКІЛЬКА ВАРІАНТІВ):

	% до всіх
Приватний будинок	34,8
Частина приватного будинку	2,5
Квартира у приватній власності	61,6
Спільна (комунальна) квартира	1,8
Гуртожиток	1,1
Орендована квартира	3,5
Інше	0,6
Без відповіді	0

51. Зазначте, будь ласка, матеріальний стан Вашої батьківської родини за останні 2-3 місяці:

	% до всіх
Коштів вистачає лише на продукти харчування	5,2
Коштів вистачає і на продукти харчування, і на одяг, однак покупка речей довготривалого використання (телевізора, холодильника тощо) викликає деякі складнощі	23,3
Коштів вистачає на все необхідне, але нам не до заощаджень	21,1
Коштів вистачає на все необхідне, робимо заощадження	27,1
Живемо у повному достатку	14,5
Важко сказати	6
Без відповіді	2,8

52. Звідки Ви отримуєте гроші для життя під час навчання в університеті?

МОЖНА ОБРАТИ ДЕКІЛЬКА ВАРІАНТІВ

	% до всіх
Підтримка батьків	77,8
Прибутки чоловіка/дружини	4,2
Стипендія	44,9
Підробіток під час навчання	43,9
Підробіток під час канікул	18
Державна допомога	5,5
Без відповіді	0

53. Вкажіть, будь ласка, де Ви проживаєте на даний момент?

	% до всіх
Проживаю у студентському гуртожитку	41,1
Живу разом з батьками	38,7
Винаймаю квартиру / кімнату	9,8
Живу у власній квартирі	7,2
Інше	0,8
Без відповіді	2,4

ДЛЯ СТУДЕНТІВ, ЯКІ МЕШКАЮТЬ У ГУРТОЖИТКУ:

54. Оцініть, наскільки ви задоволені:

	Повністю не задоволений				Повністю задоволений	Важко відповісти	Без відповіді
Умовами поселення в	4	7,8	10,7	8	8,7	0,5	60,4
Якістю роботи	5,4	7,9	11,3	8,6	6,1	0,4	60,3
Умовами проживання в	3,9	7,1	10,8	9,9	7,9	0,2	60,3
Студмістечком загалом	1,8	4,8	9,8	13	8,3	1,8	60,4

55. Чи були у Вас проблеми з поселенням у гуртожиток?

	% до всіх
Ні	32,6
Так	7,4
Без відповіді	60

56. В якому населеному пункті пройшла переважна частина Вашого дитинства?

	% до всіх
В Києві	37,7
В обласному центрі України	21,6
В районному центрі України	14,7

У невеликому місті в Україні	10,6
В СМТ в Україні	4,5
В селі в Україні	6,2
За межами України, в місті	1,1
За межами України, в селі	0,4
Через часті переїзди в мене не лишилось вражень про місто / село мого дитинства	0,3
Інше	37,7
Без відповіді	2,9

57. Вкажіть область, в якій Ви проживали до вступу в університет:

	% до всіх
АР Крим	0,4
Вінницька область	3,4
Волинська область	1,5
Дніпропетровська область	3,4
Донецька область	4,3
Житомирська область	2,4
Закарпатська область	0,4
Запорізька область	2,2
Івано-Франківська область	1,4
Київська область	6,1
Кіровоградська область	0,6
Луганська область	1,1
Львівська область	2,8
Миколаївська область	1,8
Одеська область	1,5
Полтавська область	3,1
Рівненська область	1,9
Сумська область	1,8
Тернопільська область	2
Харківська область	1,7
Херсонська область	1,7
Хмельницька область	2,6
Черкаська область	4,3
Чернівецька область	0,6
Чернігівська область	3,3
м.Київ	40,1
м.Севастополь	0,6
Без відповіді	3,3

58. Де Ви плануєте проживати після закінчення університету?

	% до всіх
В Києві	60,7
Повернусь до рідного міста / села	2,4
Переїду до іншого міста в межах України	3,5
Планую виїхати за кордон	25,2
Інше	5,2
Без відповіді	3,1

59. Чи хотіли б Ви проживати за кордоном, якби у Вас була така можливість?

	% до всіх
Так	62,3
Ні	12,4
Важко відповісти	23,9
Без відповіді	1,4

60. Якою мовою Ви спілкуєтесь в побуті?

	% до всіх
Українською	30
Російською	39,8
Українською і російською в рівній мірі	27,6
Інше	1,4
Без відповіді	1,2

61. Форма Вашого навчання в університеті:

	% до всіх
Бюджетна	75,2
Контрактна	23,2
Без відповіді	1,6

62. Вкажіть Ваш вік:

Середній вік	Наймолодший вік	Найстарший вік
20	17	28

63. Ваша стать:

	% до всіх
Чоловіча	34,3
Жіноча	64,6
Без відповіді	1,1

64. Ваш сімейний стан:

	% до всіх
Одружений / заміжня	2,4
Перебуваю у громадянському шлюбі	4,7
Неодружений / незаміжня	90,2
Розлучений / розлучена	0,5
Вдівець / вдова	0,5
Без відповіді	1,7

65. Якщо говорити загалом, наскільки Ви задоволені сьогодні своїм життям?

	% до всіх
Абсолютно не задоволений(-на)	2,8
Скоріше не задоволений(-на)	7,4
Важко сказати, задоволений(-на) чи ні	16,5
Скоріше задоволений(-на)	51
Абсолютно задоволений(-на)	21,2
Без відповіді	1,2